

**T.C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TASARIM ANABİLİM DALI
TASARIM BİLİM DALI**

**GELENEKSEL CAMALTI RESİMLERİNDE GÖZLENEN
FİĞÜRLER VE TASARIM ÖZELLİKLERİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**DANIŞMAN
Prof. Dr. Emine NAS**

**HAZIRLAYAN
Asuman ALEMDAR**

**KONYA
2019**

T. C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

Bilimsel Etik Sayfası

Öğrencinin	Adı Soyadı	Asuman ALEMDAR
	Numarası	134263002018
	Ana Bilim / Bilim Dalı	TASARIM/Tasarım
	Programı	Tezli Yüksek Lisans ☒ Doktora ☐
	Tezin Adı	Geleneksel Camaltı Resimlerinde Gözlenen Figürler Ve Tasarım Özellikleri

Bu tezin proje safhasından sonuçlanmasına kadarki bütün süreçlerde bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını bildiririm.

Öğrencinin imzası
(İmza)

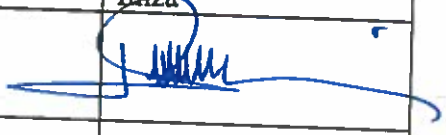
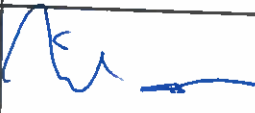
T. C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

Yüksek Lisans Tezi Kabul Formu

Öğrenci	Adı Soyadı	Asuman ALEMDAR	
	Numarası	134263002018	
	Ana Bilim / Bilim Dalı	TASARIM/Tasarım	
	Programı	Tezli Yüksek Lisans ☒	Doktora ☐
	Tez Danışmanı	Prof. Dr. Emine NAS	
	Tezin Adı	Geleneksel Camaltı Resimlerinde Gözlenen Figürler Ve Tasarım Özellikleri	

Yukarıda adı geçen öğrenci tarafından hazırlanan Geleneksel Camaltı Resimlerinde Gözlenen Figürler Ve Tasarım Özellikleri başlıklı bu çalışma 26/06/2019 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda oybirliği/oyçokluğu ile başarılı bulunarak, jürimiz tarafından yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Ünvanı, Adı Soyadı	Danışman/Üye	İmza
Prof. Dr. Emine NAS	Danışman	
Prof. Dr. Melik Gökyay	Üye	
Doç. Dr. Nihan S. Ersoylu	Üye	

ÖNSÖZ

Yüzbinlerce yıllık geçmişı olan Türk el sanatları nesilden nesle aktarılarak günümüze kadar ulaşmıştır. Günümüzdeki teknolojik gelişmeler sebebiyle önemini yitirmiş gibi görünse de işini severek yapan bazı ustalar sanatlarını devam ettirebilmek için ellerinden geleni yapmaya çalışmaktadırlar.

Geleneksel Türk el sanatları evreninde sayısız örnekler bulunmaktadır. Bu örnekler arasında taş işçiliğinden metal işçiliğine, ağaç işlerinden dokumalara dolayısı ile zengin malzeme ve teknikteki repertuarı ile birçok örneğe rastlamaktayız. Bu örnekler içinde gerek figür gerekse tasarım özellikleri bakımından özgün karaktere sahip Türk camaltı resimleri araştırmanın odak noktasını oluşturmaktadır.

Bu kapsamda araştırma örneklemini Konya, Mardin, İstanbul, Ankara illerinde bulunan camaltı resim sanatının durumu, sanatçıları, üsluplar ve mevcut örnekler oluşturmaktadır. Camaaltı resimlerde gözlenen figürlerin tasarım özelliklerinin belirlenmesi ve belgelendirilmesi, milli kültür, sanat, estetik ve camaltı sanatı ilişkisinin analiz edilmesi ve geleneksel bir üsluba sahip camaaltı sanatının tasarım özelliklerinin tanıtılması amaçlanmıştır.

Bu araştırmanın gerçekleştirilmesinde bana rehberlik eden tez danışmanım Prof. Dr. Emine NAS'a, yaptığı eserleri bizimle paylasan Mehmet Ali KATRANCI, Abdulkadir ÖZCAN, Emrah ÖZCAN, Hamdin TURGAY, Aynur OCAK, Nergiz DİRLİK, Serap ONUR ve Hatice ARAS'a, Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Metin Erkan KAFKAS'a ayrıca alan araştırmasında maddi, manevi bana yardımcı ve her zaman yanımda olan eşime, aileme teşekkür ederim.

ÖZET

Anadolu halk el sanatları içerisinde bugüne kadar fazla tanınmamış ve az sayıda yazılı kaynaklarla konu edilen camaltı resim sanatı, Türk El Sanatları ve Türk Halk Bilimi içerisinde gerek motif gerekse sembolik değer bakımından önemli bir yere sahiptir. Türk el sanatçısı kendine özgü naifliği ile kültürel öğeleri biriktirmiş mitoloji, inanç sistemi ve yaşanmış gerçekliklerden hareketle cam malzemeye anlam bütünlüğü barındıran tasvirler işlenmiştir. Camaltı resim sanatının en büyük özelliği resimlerin camın ardına *-arka yüzüne-* yapılmasıdır. Resimler üst üste gelen renklerle yapıldığından, alttaki renk yeni bir renkle kapatılınca rötuş ve düzeltme yapmak mümkün olmamaktadır. Komplike bir hazırlığa ihtiyaç duyulmayan, kâğıt üzerine çizilmiş bir deseni, cam levhanın altına yerleştirerek, çoğaltma kolaylığı sağlanan camaltı resmin zorluğu, camın üzerine çizilen desen, gerçekte ters görüneceğinden, sol taraftaki figürün sağ tarafta olacağını düşünerek çalışmaktır.

Araştırma esnasında Konya’da 1, İstanbul’da 2, Ankara’da 2, Mardin’de 3 olmak üzere toplam 8 adet camaltı resim sanatçısıyla birebir görüşme sağlanmıştır. Tezin metin bölümü bu sanatçıların verdikleri sözlü bilgiler ışığında ve literatürde yer alan kaynaklar doğrultusunda oluşturulmuştur.

Seçili eserler sanatçılar kısmında detaylı bilgilerin yer aldığı yapılandırılmış gözlem formları dâhilinde incelenmiştir. Seçilen eserlerde; malzeme, teknik, motif, tasarım özellikleri bakımından bölgelere göre değişiklikler olduğu görülmüştür. Bu kapsamda camaltı resimlerde kullanılan figürlerin tasarım özellikleri bakımından gruplaşmalar sergilediği gözlenmiştir. Konya bölgesinde genellikle dini inanış doğrultusunda; Hz. Ali’nin Devesi, Kâbe tasvirli, Hz. Mevlânâ, ve Hüsn-i Hat kompozisyonlardan oluşan eserler bulunmaktadır. Mardin bölgesinde ağırlıklı olarak Hz. İsa ve Meryemana, Şahmeran figürü, Burak Atı *-Burak-ı Nebevi-*, Hüsn-i Hat kompozisyonlarından bir gruplaşma olduğu gözlenmiştir. Ayrıca şahmeran tasvirini bakır ve porselende de kullanmışlardır. İstanbul ve Ankara bölgesinde yapılan incelemelerde ise geleneksel tasarımlardan çok sanatçıların özgün çalışmalar kendilerine özgü illüstrasyonlar ortaya çıkardıkları görülmüştür.

Anahtar kelimeler: Camaltı, Geleneksel, Halk, Sanat, Resim.

ABSTRACT

Anatolian folk crafts more obscure and a few that are subject to written sources Under Glass Painting, Turkish Handicrafts and Turkish Folklore in need motifs has an important place both in terms of symbolic value. Turkish Hand Artist of the accumulated cultural elements with peculiar innocence mythology, belief systems and experienced hosting the depiction of reality integrity means to move the glass material is processed. The most important feature of glass art is that the paintings are made behind the glass. Because the pictures are made with overlapping colors, it is not possible to retouch and make correction when the bottom color is closed with a new color. Complicated is not needed preparation, a drawn pattern on paper, placing it under the glass plate, ease of reproduction provided Çamaltı picture of the challenge, the drawn pattern on the glass, it will actually reverse appears, it is to work thinking it would be on the right side of the figure on the left.

During the research, one-on-one interviews were conducted with 8 glass artist, one in Konya, 2 in Istanbul, 2 in Ankara and 3 in Mardin. In the light of the oral information given by these artists, the text section of the thesis has been prepared in line with the literature.

Selected works were examined within the structured Observation Forms with detailed information in the artists section. Selected works; material, technical, motif, design features have been observed changes in terms of regions. In this context, it is observed that the figures observed in the glass pictures exhibit groupings in terms of design features. In the Konya region, generally in line with religious belief; Hz. Ali's Deva, depicting the Kaaba, Hz. Mevlânâ, and Hüsn-i Hat are composed of compositions. In the Mardin region mainly Hz. Jesus and the Virgin Mary, Sahmeran figure, Burak Atı -Burak-ı Nebevi-, Hüsn-i Hat has been observed that a grouping of compositions. They also used the pistol images in copper and porcelain. In the examinations carried out in Istanbul and Ankara region, it was seen that artists rather than traditional designs produced original illustrations

Keywords: Glass, Traditional, Folk, Art, Painting.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	i
ÖZET	ii
ABSTRACT.....	iii
İÇİNDEKİLER	iv
FOTOĞRAFLAR LİSTESİ.....	vi
ŞEKİLLER LİSTESİ	xi

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ	1
1.1. Araştırmanın Konusu	1
1.2. Araştırmanın Amacı	2
1.3. Araştırmanın Önemi	3
1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları	3
1.5. Tanımlar	3

İKİNCİ BÖLÜM

KAYNAK ARAŞTIRMASI	5
--------------------------	---

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

MATERYAL VE YÖNTEM.....	9
-------------------------	---

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ARAŞTIRMANIN BULGULARI	12
4.1. Geleneksel Camaltı Resim Sanatı Hakkında Genel Bilgiler	12
4.2. Kullanılan Malzemeler	14
4.2.1. Araçlar	14
4.2.2. Gereçler	15
4.3. Uygulanan Teknikler	16

4.3.1. Kalıp Kullanılarak Yapılan Camaltı Resimleri	17
4.3.2. Kalıp Kullanılmadan Yapılan Camaltı Resimleri.....	18
4.4. Kullanılan Renkler	18
4.5. Günümüz Örneklerinde Gözlenen Kompozisyonlar Ve Tasarım Özellikleri .	19
4.5.1. Geometrik Camaltılar	19
4.5.2. Bitkisel Camaltılar.....	20
4.5.3. Nesneli Camaltılar	21
4.5.4. Figürlü Camaltılar	24
4.5.5. Yazılı Kompozisyonlar.....	35
4.6. Günümüzdeki Durumu.....	38
4.7. Sanatçılar.....	39
4.7.1. Hatice ARAS (09.10.2018, Saat: 14.30, İstanbul)	39
4.7.2. Metin Erkan KAFKAS (10.10.2018 Saat: 13.00 İstanbul)	57
4.7.3. Serap ONUR (13.10.2018 Saat:15.00 Ankara)	67
4.7.4. Aynur OCAK (14.10.2018 Saat: 14.00 Ankara)	88
4.7.5. Mehmet Ali KATRANCI (19.09.2018 Saat: 11:00 Konya).....	134
4.7.6. Hamdin TURGAY (28.10.2018 Saat: 10:30 Mardin)	146
4.7.7. Abdulkadir ÖZCAN (28.10.2018 Saat: 16:30 Mardin).....	168
4.7.8. Emrah ÖZCAN (29.10.2018 Saat: 11:30 Mardin)	184

BEŞİNCİ BÖLÜM

DEĞERLENDİRME VE SONUÇ.....	192
KAYNAKÇA.....	202

FOTOĞRAFLAR LİSTESİ

Fotoğraf 1-2: Leopard Bearing Lion's Order To Fellow Judges- The Monkey Escapes To The Safety Of The Fig Tree", Folio 51 Recto From A Kalila Wa Dimna The Met Museum.....	13
Fotoğraf 3: Kalıplar, Mehmet Ali KATRANCI-Konya,2018.	15
Fotoğraf 4: Şahmeran Boyama (Abdulkadir ÖZCAN-Mardin,2018).	16
Fotoğraf 5: Metin Erkan KAFKAS, Nazar Ayeti Yazılı Duvar Panosu,2018.	19
Fotoğraf 6: Aynur OCAK’a Ait Anadolu Motifli Duvar Panosu,2018.....	20
Fotoğraf 7: Hamdin TURGAY’a Ait Hz. Muhammed Mustafa Ve Cennetle Müjdelenen 10 Sahabenin Adı Yazılı Olan Duvar Panosu, Mardin, 2018.....	21
Fotoğraf 8: Konya Mehmet Ali KATRANCI’ Ya Ait İbrik Kompozisyonlu	22
Fotoğraf 9: Ankara/Altındağ Antikacıda Bulunan İbrik Kompozisyonlu Duvar Panosu, 2018.....	22
Fotoğraf 10: Konya Mehmet Ali KATRANCI’ya Ait Cami Tasvirli Duvar Panosu, 2018.	23
Fotoğraf 11: Ankara/Altındağ’ Da Tutku Antikacıda Bulunan Kabe Tasvirli Duvar Panosu, 2018.....	24
Fotoğraf 12: Abdulkadir ÖZCAN’a Ait Şahmeran Tasvirli Duvar Panosu, Mardin, 2018.	26
Fotoğraf 13: Hamdin TURGAY’a Ait Şahmeran Tasvirli Duvar Panosu, Mardin, 2018.	26
Fotoğraf 14: Hamdin TURGAY’a Ait Elma Ağacında Şahmeran Adlı Duvar Panosu, Mardin, 2018.	27
Fotoğraf 15: İstanbul Hatice ARAS’a Ait Galata Kulesi Ve Kadınlar Adlı Duvar Panosu, 2018.....	28
Fotoğraf 16: Nergis DİRLİK’e Ait Geleneksel Ev Önünde Duran Kadın Adlı Duvar Panosu, Ankara, 2018.	28
Fotoğraf 17: Metin Erkan KAFKAS’a Ait Hz. Ali Ve Kılıcı Adlı Duvar Panosu, İstanbul, 2018.....	29
Fotoğraf 18: Hamdin TURGAY’a Ait Fatıma Ana Eli Adlı Duvar Panosu, Mardin, 2018	30
Fotoğraf 19: Hz. Ali’nin Devesi	31

Fotoğraf 20: Serap ONUR’a Ait Tavus Kuşu Adlı Duvar Panosu, Ankara, 2018...	33
Fotoğraf 21: Abdulkadir ÖZCAN’a Ait Tavus Kuşu Adlı Duvar Panosu, Mardin, 2018.	33
Fotoğraf 22: Burak Atı Tasviri	34
Fotoğraf 23: Mehmet Ali KATRANCI’ya Ait Ayet Adlı Duvar Panosu, Konya, 2018.	35
Fotoğraf 24: Abdulkadir ÖZCAN’a Ait Vav Harfi Duvar Panosu, Mardin, 2018...	36
Fotoğraf 25: Hamdin TURGAY’a Ait 35 Kere Besmele ve Kelime-İ Tevhit Adlı Duvar Panosu, Mardin, 2018.	36
Fotoğraf 26: Hat Yazılı Amentü Gemisi	37
Fotoğraf 27: Mehmet Ali KATRANCI’ Ya Ait Bitkisel ve Yazı Kompozisyonlu Duvar Panosu, Konya, 2018.	37
Fotoğraf 28: Hatice ARAS- İstanbul,2018.....	39
Fotoğraf 29: Hatice ARAS’a Ait Galata Kulesi ve Kadınlar Adlı Duvar Panosu....	44
Fotoğraf 30: Hatice ARAS’a Ait Çalgı-Çengi Adlı Duvar Panosu.....	46
Fotoğraf 31-32: Hatice ARAS-, İstanbul, 2018.....	47
Fotoğraf 33: Hatice ARAS’a Ait Fal Bakan Kadınlar Adlı Duvar Panosu	48
Fotoğraf 34: Hatice ARAS’a Ait Gelin Adlı Duvar Panosu	50
Fotoğraf 35: Hatice ARAS-İstanbul, 2018.....	52
Fotoğraf 36: Hatice ARAS-İstanbul, 2018.....	52
Fotoğraf 37: Hatice ARAS’a Ait Bana Çocukluğunu Anlat Adlı Duvar Panosu.....	53
Fotoğraf 38: Hatice ARAS-İstanbul, 2018.....	55
Fotoğraf 39: Hatice ARAS-, İstanbul, 2018.....	55
Fotoğraf 40: Hatice ARAS’-İstanbul, 2018.....	56
Fotoğraf 41: Metin Erkan KAFKAS-İstanbul,2018.....	57
Fotoğraf 42: Metin Erkan KAFKAS’a Ait Duvar Panosu	61
Fotoğraf 43: Metin Erkan KAFKAS’a Ait Hz. Ali ve Kılıcı Adlı Duvar Panosu....	63
Fotoğraf 44: Metin Erkan KAFKAS’a Ait Kabe Tasvirli Duvar Panosu	65

Fotoğraf 45: Serap ONUR-Ankara,2018.....	67
Fotoğraf 46: Serap ONUR’a Ait Şahmeran Adlı Duvar Panosu	71
Fotoğraf 47: Serap ONUR’a Ait Şahmeran Adlı Duvar Panosu	73
Fotoğraf 48: Serap ONUR’a Ait Yazı-Resimli Adlı Duvar Panosu.....	75
Fotoğraf 49: Serap ONUR’a Ait Gemi Figürlü Duvar Panosu	77
Fotoğraf 50: Serap ONUR-Ankara, 2018.....	79
Fotoğraf 51: Serap ONUR-Ankara, 2018.....	79
Fotoğraf 52: Serap ONUR-Ankara, 2018.....	80
Fotoğraf 53: Serap ONUR’a Ait Tavus Kuşu Figürlü Duvar Panosu	81
Fotoğraf 54: Serap ONUR-, Ankara, 2018.....	83
Fotoğraf 55: Serap ONUR-Ankara, 2018.....	84
Fotoğraf 56: Serap ONUR-Ankara, 2018.....	84
Fotoğraf 57: Serap ONUR-Ankara, 2018.....	84
Fotoğraf 58: Serap ONUR-Ankara, 2018.....	85
Fotoğraf 59: Serap ONUR - Ankara, 2018.....	85
Fotoğraf 60: Serap ONUR’a Ait Kedi Figürlü Duvar Panosu	86
Fotoğraf 61: Aynur OCAK-Ankara,2018.....	88
Fotoğraf 62: Aynur OCAK’a Ait Hititler Adlı Duvar Panosu	92
Fotoğraf 63: Aynur OCAK’a Ait Kalyon Adlı Duvar Panosu	94
Fotoğraf 64: Aynur OCAK’a Ait Kalyon Adlı Duvar Panosu	96
Fotoğraf 65: Aynur OCAK’a Ait Şahmeran Adlı Duvar Panosu.....	98
Fotoğraf 66: Aynur OCAK’a Ait Kalyon ve Şahmeran Adlı Duvar Panosu	100
Fotoğraf 67: Aynur OCAK’a Ait Tavus Kuşu ve Şahmeran Adlı Duvar Panosu..	102
Fotoğraf 68: Aynur OCAK’a Ait Şahmeran Adlı Duvar Panosu.....	104
Fotoğraf 69: Aynur OCAK’a Ait Şahmeran Adlı Duvar Panosu.....	106
Fotoğraf 70: Aynur OCAK’a Ait Tavus Kuşu Adlı Duvar Panosu.....	108

Fotoğraf 71: Aynur OCAK'a Ait Şahmeran Adlı Duvar Panosu.....	110
Fotoğraf 72: Nergis DİRLİK'a Ait Denizde Kadınlar Adlı Duvar Panosu.....	112
Fotoğraf 73: Nergis DİRLİK'a Ait Kadın Adlı Duvar Panosu	114
Fotoğraf 74: Nergis DİRLİK'a Ait Deniz Kenarında Kadınlar Adlı Duvar Panosu 116	
Fotoğraf 75: Nergis DİRLİK - Ankara, 2018.	118
Fotoğraf 76: Nergis DİRLİK'a Ait Doğa ve Kadınlar Adlı Duvar Panosu.....	119
Fotoğraf 77: Nergis DİRLİK -Ankara, 2018.	121
Fotoğraf 78: Nergis DİRLİK'a Ait Galata Kulesi ve Kadınlar Adlı Duvar Panosu	122
Fotoğraf 79: Nergis DİRLİK'a Ait Merdiven Önünde Oturan Kadın Adlı Duvar Panosu	124
Fotoğraf 80: Nergis DİRLİK'a Ait Tavus Kuşu ve Kadın Adlı Duvar Panosu	126
Fotoğraf 81: Nergis DİRLİK'a Ait Milas-Çomakdağ Kadını Adlı Duvar Panosu	128
Fotoğraf 82: Nergis DİRLİK'a Ait Tavus Kuşu ve Kadın Adlı Duvar Panosu	130
Fotoğraf 83: Nergis DİRLİK'a Ait Osmanlı Hanı ve Kadın Adlı Duvar Panosu ..	132
Fotoğraf 84: Mehmet Ali KATRANCI-Konya,2018.	134
Fotoğraf 85: Mehmet Ali KATRANCI'a Ait Deniz Kızları Adlı Duvar Panosu...	138
Fotoğraf 86: Mehmet Ali KATRANCI'a Ait Şahmeran Adlı Duvar Panosu	140
Fotoğraf 87: Mehmet Ali KATRANCI'a Ait Tavus Kuşu Adlı Duvar Panosu	142
Fotoğraf 88: Mehmet Ali KATRANCI'a Ait Hz. Ali Ve Devesi Adlı Duvar Panosu 144	
Fotoğraf 89: Hamdin TURGAY-Mardin,2018.....	146
Fotoğraf 90: Hamdin TURGAY'a Ait Şahmeran Adlı Duvar Panosu.....	150
Fotoğraf 91: Hamdin TURGAY'a Ait Şahmeran Adlı Ayna.....	152
Fotoğraf 92: Hamdin TURGAY'a Ait Kirazlı Şahmeran Adlı Duvar Panosu.....	154
Fotoğraf 93: Hamdin TURGAY'a Ait Elma Ağacında Şahmeran Adlı Duvar Panosu.....	156
Fotoğraf 94: Hamdin TURGAY'a Ait Şahmeran Adlı Duvar Panosu.....	158

Fotoğraf 95: Hamdin TURGAY’a Ait Şahmeran Adlı Duvar Panosu.....	160
Fotoğraf 96: Hamdin TURGAY’a Ait Mevlevi Sikkesi Adlı Duvar Panosu.....	162
Fotoğraf 97: Hamdin TURGAY’a Ait Fatıma Ana Eli Adlı Duvar Panosu	164
Fotoğraf 98: Hamdin TURGAY’a Ait Burak Atı Adlı Duvar Panosu.....	166
Fotoğraf 99: Abdulkadir ÖZCAN-Mardin,2018.	168
Fotoğraf 100: Abdulkadir ÖZCAN’a Ait Tavus Kuşu Adlı Duvar Panosu	172
Fotoğraf 101: Abdulkadir ÖZCAN’a Ait Şahmeran Adlı Duvar Panosu	174
Fotoğraf 102: Abdülkadir ÖZCAN, Mardin, 2018.	176
Fotoğraf 103: Abdülkadir ÖZCAN, Mardin, 2018.	176
Fotoğraf 104: Abdülkadir ÖZCAN, Mardin, 2018.	177
Fotoğraf 105: Abdülkadir ÖZCAN, Mardin, 2018.	177
Fotoğraf 106: Abdülkadir ÖZCAN, Mardin, 2018.	178
Fotoğraf 107: Abdülkadir ÖZCAN, Mardin, 2018.	178
Fotoğraf 108: Abdülkadir ÖZCAN, Mardin, 2018.	179
Fotoğraf 109: Abdülkadir ÖZCAN, Mardin, 2018.	179
Fotoğraf 110: Abdulkadir ÖZCAN’a Ait Çiftli Şahmeran Adlı Duvar Panosu.....	180
Fotoğraf 111: Abdulkadir ÖZCAN’a Ait Doğada Şahmeran Adlı Duvar Panosu.	182
Fotoğraf 112: Emrah ÖZCAN - Mardin, 2018.....	184
Fotoğraf 113: Emrah ÖZCAN’a Ait Şahmeran Adlı Duvar Panosu.....	188
Fotoğraf 114: Emrah ÖZCAN- Mardin, 2008.....	190
Fotoğraf 115: Emrah ÖZCAN- Mardin, 2008.....	190
Fotoğraf 116: Emrah ÖZCAN- Mardin, 2008.....	191

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Camaltı Resimlerin Yapıldığı Yıllara Göre Dağılımı.	193
Şekil 2: Camaltı Resimlerin Üretim Sayılarına Göre Dağılımı.	194
Şekil 3: Camaltı Resimlerde Görülen Kompozisyonların İllere Göre Dağılımı.	195
Şekil 4: Camaltı Resimlerinde Kullanılan Renklerin Genel Dağılımı.	195
Şekil 5: Camaltı Resimleri Seçilen Konulara göre Dağılımı.	198
Şekil 6: Camaltı Resimlerinde Gözlemlenen Tasarım İlkeleri.	199

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

1.1. Araştırmanın Konusu

Bu araştırmanın konusu “**Geleneksel Camaltı Resimlerinde Gözlenen Figürler Ve Tasarım Özellikleri**” dir. Anadolu halk el sanatları alanında bugüne dek fazla tanınmamış ve az sayıda yazılı kaynakla tanıtılmış Camaltı Resim Sanatı, Türk Halk Bilimi ve Türk El Sanatları içerisinde gerek motif gerekse sembolik değer bakımından önemli bir yere sahiptir.

Camaltı resim sanatının aslı camın altına çeşitli boyalarla figürleri veya süslemeleri tersten çalışarak fırça yardımıyla işlemek ve yansıtmaktır. Tersten çalışılan kompozisyon cam ters çevrilince düz ve doğru olarak görülecektir. Anadolu’da ve Dünya’nın çeşitli yerlerinde gerçekleştirilen camaltı resim sanatının temel yapım yöntemi bu şekildedir. Özellikle Türk camaltı resimlerinde çeşitli renklerin yanında o resmin görselliğini artırıp güzelleştirmek ve etkili hale getirebilmek amacıyla bazı yerlerin boş bırakılıp, boş yerlere altın, gümüş veya çeşitli renklerde gerek düz, gerekse buruşturulmuş folyo yerleştirilerek renklendirme çabalarına da rastlanmaktadır (Aksel, 1972: 33).

Toplumun kültürü ve gelenekleri doğrultusunda, onun inanç ve duygularına hitap eden bu resimler genelde resim eğitimi almamış halk ressamı tarafından yapılmaktadır. Onlar da çoğu zaman yeni kompozisyonlar yaratacaklarına, ünlü hattatların yazılarını, basılı resim ve desenleri kopya etmektedirler. Ama endüstri devrimi ile yeni baskı yöntemleri, ucuza mal edilen kâğıda basılı renkli resimler camaltı resim sanatını krize sokmuştur (Şentürk, 1997: 16).

Türk halk sanatçısı kendine özgü naifliği ile kültürel öğeleri biriktirmiş ve mitoloji, inanç sistemi ve yaşanmış gerçekliklerden hareketle cam malzemeye anlam bütünlüğü barındıran tasvirler işlemiştir. Söz konusu tasvirlerin genelde dünya özelde Türk-İslam tarihi ve kültürü içinde detaylı anlamları bulunmaktadır. Geçmiş çok eski çağlara kadar uzandığı halde, camaltı resimleri, dünyanın diğer ülkelerinde

olduğu gibi Türkiye'de de üzerine çok az araştırma yapılmış, örneklerinin ender görüldüğu, bugün unutulmaya, kaybolmaya başlamış bir sanat dalıdır. Öncelikle camalt resmi: Cam levhanın arka yüzeyine toz boyalar, guaş, yağlıboya, hatta günümüzde akrilik boyalarla çalışılan soğuk resim tekniğidir. Görünüşte kâğıt ya da tuval üzerine yapılmış resimlere benzese de çalışma yöntemi tam tersidir (Aksoy, 1977:136).

Geleneksel camaltı resimlerinde halk; mitolojik, fantastik, sosyal, dinsel ve kültürel öğeleri camaltına işlemiş ve bu resimlerle duygularını ifade etmeye çalışmışlardır. Genelde dekoratif duvar panosu olarak çalışılan ve konu repertuarı fazla olan camaltı resimleri, camın ardına tersten çalışılarak figürleri ve süslemeleriyle ilgi çekmektedir.

1.2. Araştırmanın Amacı

“Geleneksel Camaltı Resimlerinde Gözlenen Figürler ve Tasarım Özellikleri” başlıklı tez çalışmasının temel amacı; camaltı resimlerinin kendine özgü biçimlendirilmeleri ile yarattıkları gelenekten kopmadan birikimlerini bugüne katarak, değışen zaman içinde tasarımlarında değışime uğrayıp uğramadığı, motifleri ve süsleme özellikleri, milli kültür ve camaltı sanatı arasındaki ilişkinin analiz edilerek gelecek kuşağa aktarmak ve bu konudaki boşluğu mümkün olduğunca doldurmaktır. Bu bağlamda aşağıdaki sorulara cevap aranmaya çalışılmıştır.

Bunlar;

- Camaltı resimlerinde seçilen süsleme özellikleri nelerdir?
- Camaltı sanatında kullanılan motifler ve kompozisyon biçimleri hangi özellik ve kriterlere göre seçilmektedir?
- Camaltı resimlerinde kullanılan motif ve tasarımlarda milli kültür öğeleri yer almakta mıdır?
- Camaltı resimlerinde kullanılan motiflerden figürsel öğeler nelerdir?
- Camaltı resimlerinde kullanılan figürsel öğelerin tasarım özellikleri nelerdir?

1.3. Araştırmanın Önemi

Anadolu halk el sanatları içinde yer alan camaltı resminin, günümüzde az sayıda belirli şehirlerdeki ustalarla devam ettirildiği bilinmektedir. Araştırma ile Konya, Mardin, İstanbul ve Ankara ili örnekleri tespit edilerek, günümüz Türkiye camaltı resimlerinde görülen temalardan figürlü tasarımlar ve gözlenen unsurlar *biçim, renk, oran/ölçü, uyum, bütünlük, simetri, denge, vurgu* özellikleriyle analiz edilerek belgelendirilmiştir. Çalışma bu kapsamda Türk camaltı resimlerinde belli bir grubu oluşturan figürlü tasarımların detaylı analiz edilerek tanımlanması ve gruplandırılması açısından önemlidir.

1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları

Yapılan araştırma camaltı resimlerinde kullanılan figürler ve tasarım özelliklerinin belirlenmesiyle sınırlandırılmıştır. Araştırma; *Konya, Mardin, İstanbul ve Ankara*’ da bulunan ve ulaşılabilen camaltı resim uygulayıcıları ve örneklerini kapsamaktadır. Araştırmada 300 adet üzerinde camaltı resmi incelenmiş olup, 52 adet örnek yapılandırılmış gözlem formları dâhilinde ayrıntılı olarak analiz edilmiştir. Bunun nedeni camaltıların karakteristik özellikleri bakımından tekrara girmesi ve malzemenin kırılganlığından ötürü deformasyona sahip olmalarıdır.

1.5. Tanımlar

Cam Levha	: Resmin yapıldığı yüzeydir.
Guaj Boya	: Su ile seyreltilen, kapatıcı özelliği olan bir tür suluboyadır.
Yağlı Boya	: Terebentin ile seyreltilen kapatıcı boyalardır.
Toz Boya	: Su ile eritilen boyalardır.
Suluboya	: Su ile inceltilebilir kapatıcı özelliği olmayan boyalardır.
Jelâtin	: Resmi parlak göstermek için kullanılan malzemedir.
Karton	: Bitkisel selülozun kimyasal veya mekanik yollarla birleştirilmesiyle yapılan kâğıtların sıkıştırılmış biçimidir. Camaltı resmin korunması amacıyla camın ardına konup çerçevelenir.
Alüminyum Folyo	: Alüminyumun seyreltilmiş halidir. Camaltı resminde efekt yapmak için kullanılmaktadır.

Şahmeran : Kadın başlı, yılan gövdeli, kuyruk ucunda yılanbaşı olan fantastik nitelikte bir figürdür.

Deniz kızları : Arkaları birbirine dönük olarak kurgulanmış iki adet kadın başlı yılan gövdeli, kuyrukları ve ayaklarının uçları yılanbaşı şeklinde olan fantastik figürlerdir.

Divit : Çeşitli numaraları bulunan her defasında mürekkebe batırılarak yazılan kalemdir.

Dolma Kalem : İçine mürekkep konularak doldurulan kalemdir.

Ponpon Fırça : Cam yüzeyinde iz yapmayan ponpon şeklinde fırçalardır.

Kalıplar : Genellikle camaltı resim sanatçılarının yaptığı plastik veya yumuşak çinkodan yapılmış olan araçlardır.

Püskürtme Makinesi : Kalıp kullanılarak yapılacak camaltı resimlerde; içine yağlı boya doldurularak uzaktan püskürtme işlemiyle sıkılarak kullanılan araçtır.

İKİNCİ BÖLÜM

KAYNAK ARAŞTIRMASI

AKSEL, Malik (1960). *Anadolu Halk Resimleri*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul.

Kaynakta halk resimlerinden taş baskı resimlerinin özellikleri ve kullanılan motifler detaylı biçimde yer almaktadır.

AKSEL, Mâlik (1966). *Halk Resim Sanatı, Yazı Resminde Kuşlar*, Türk Folklor Araştırmaları, C. 10, S. 204, s. 4125-4130.

Makalede halk resim sanatı hakkında tanıtıcı bilgiler verilmekte ve kuş figürlerinin yazı resimlerde kullanımı ve anlamları hakkında detaylı bilgiler yer almaktadır.

AKSEL, Mâlik (1967). *Türklerde Dini Resimler, Yazı-Resim*, Çeltüt Matbaacılık Kolektif Şirketi, İstanbul.

Kaynakta geleneksel sanat görsellerine yer verilmekte ve Türk resim geleneğinin dinsel öğeler bakımından tasvir problemine eğilmektedir

AKSEL, Mâlik (1966). *Yazı-Resim'de Eşyalar*, Türk Folklor Araştırmaları, C. 10, s. 207, s. 4210- 4213.

Makalede eşyalar üstünde kullanılan yazı-resimler ayrıntılı olarak açıklanmıştır ve sosyo-kültürel özellikleri verilmiştir.

AKSEL, Mâlik. (1977), *Türklerde Dini Sanatlar*, Türkiyemiz, S. 21, Apa Ofset Basımevi, İstanbul, s. 8-11.

Kaynakta halk resminde kullanılan *yazı-resim* deki motiflerin dinsel özellikleri ve detaylı açıklamaları yer almaktadır.

AKSOY, Neveser (1997). *Dünya'da ve Türkiye'de Camaltı Resimler*, Antik ve Dekor, S.41, s.136- 141.

Makalede Dünya’da ve Türkiye’de yapılan camaltı resimleri hakkında teknik üslup ve motif gibi özellikleri hakkında tanıtıcı bilgiler vermektedir.

AVCI, Cavit (1977). *Türk Sanatında Aynalı Yazılar* , Kültür ve Sanat, S.5, İstanbul, s.20-33.

Makalede farklı malzemeler üzerine resmedilmiş aynalı yazı tarzındaki hat örnekleri detaylı biçimde tanıtılmıştır.

BARANDIR, Sevda (1998). *Camaltında Rengahenk, Art Decor*, S.64-65, s. 204-212.

Makalede Erol Eti, Mevlüt Akyıldız, Fikret Otyam, gibi sanatçılarla yapılmış röportaj ile camaltı resim sanatının tekniği, tarihçesi, motif özellikleri dergide yer almaktadır.

BARIŞTA, H. Örcün (2005). *Türkiye Cumhuriyeti Dönemi Halk Plastik Sanatları*, Ankara, Kültür ve Turizm Bakanlığı, s. 152–155.

Kaynakta camaltı resim sanatı ile ilgili genel bilgiler ve Türkiye’de farklı şehirlerde yapılmış olan camaltı resimler bulunmaktadır.

DAYIOĞLU, Server. (1996). *Divan Edebiyatı Müzesinde Sikke Formundaki Levhalar*, Sanatsal Mozaik, S.15, Yıl 2, s.35-36.

Makalede bazı levha biçimindeki resimlerde görülen yazı-resimler ve bazı örneklerle mevlevi sikkelerinin resimlerinin bulunduğu levhalar bu çalışmada yer almıştır.

ÇORAKLI, Başak (2012). *Çini ve Seramiklerde Tavus Kuşu Figürü*, Sosyal Bilimler Dergisi, S.6, s.7-16.

Makalede tavus kuşu figürünün yıllarca devam eden yolculuğunda etki ettiği çağa, kültüre ve inanca göre anlam ve biçim değiştirdiği anlatılmaktadır.

KOÇAN, Hüsamettin (1997). *Geleneksel Halk Sanatı Camaltı Resimleri*, Camaltında Yirmibin Fersah (Sergi Kataloğu), İstanbul, s.7-15.

Kaynakta camaltı resimlerin Türk Halk Sanatındaki önemi ve durumu hakkında detaylı bilgiler vermiştir.

KODAMAN DEDE, Mehtap (2018). *Şahmeran Resimlerindeki Sembollerin Göstergebilimsel Ve Anlambilimsel Çözümlemesi*, Atlas International Refereed Journal On Social Sciences, S.13, s.1354-1376.

Kaynakta Şahmeran resimleri biçim içerik ve öz olarak incelenmiştir ve anlamları merkezinde resimlerin topluma ilettiği mesajlar sorgulanmıştır.

KÖKSAL, Ahmet (1976). *Halk Resimlerinde, Halkın Ortak İnançları, Folklor, Değerleri Anlatımcı, Saf Bir Duyarlılıkla Yansıtılıyor*, Milliyet Sanat Dergisi, S. 176, s. 9-11.

Kaynakta halk resimlerinin türlerine göre çeşitlilik gösterdiği ve halk resimlerini özelliklerinden bahsedilmektedir.

NAS, Emine (2016). *Türk Halk Resminde Eklektik Bir Üslup: Camaltı Resimler*, Millî Folklor, Sayı 112 , Yıl 28, , s.95-106.

Makalede halk resimlerinin zengin kültürel içeriği ve imgelem gücünün farkındalığı ve geleneksel değerlerin sürekliliğinin sağlanması konusunda bilgiler verilmiştir.

OCAK, Aynur (2014). *Sanat Penceresi*, Purple-White Dergisi, Sayı: 2, s.27.

Makalede camaltı resimlerin yapılışı ve genel özellikleri hakkında bilgi verilmiştir.

ÖNDER, Mehmet (1955). *Mevlevi Sikkeleri*, Türk Folklor Araştırmaları, S.75, s.1193-1194.

Makalede camaltı resimlerinde kullanılan Mevlevi sikkeleri hakkında detaylı bilgiler verilmiştir.

ŞENTÜRK, Şennur (1997). *Cam Altında Yirmi Bin Fersah*, İstanbul, Yapı Kredi Yayınları.

Kaynakta camaltı resimlerde uygulanan teknik, genel özellikleri, camaltı resminin tarihsel gelişimi ve kullanılan motifler bulunmaktadır.

ŞİMŞEK, Gizem (2016). *İnançların Görselleşmesinin 2000 Sonrası Türk Dizilerinde Kullanımı: Şahmeran Örneği*, Akademik Bakış Dergisi, Sayı: 58, s.1-11.

Makalede ilkel dönemlerden günümüze kadar şahmeranın gelişimi, kullanım alanları ve Türk dizi ve sinemalarında kullanılarak modern dünyada yer almasını anlatan ayrıntılı bilgiler verilmiştir.

TANSÜ, Y. Emre-GÜVENÇ, Baran (2015). *Eski Türk Mitolojisinde Hayvan Motifleri Üzerine Düşünceler*, Türk Dünyası Araştırmaları, Sayı: 218, s.1-16.

Kaynakta türk mitolojisinde bulunan hayvanların sembolik anlamları ve günümüz Türkiye’inde kullanım alanları hakkında genel bilgiler verilmiştir.

UNUTMAZ, İrfan (1988). *Camaltı Boyama Resimler ve Son Ustası*, Antika, S.33, Yıl 3, Ankara, s.27-31.

Makalede Konya’da yaşayan camaltı resim ustası Mehmet Ali Katrancı ve yaptığı camaltı eserler ile ilgili tanıtıcı bilgiler vermiştir.

YILDIRIM, Tayfun (2001). *Hüseyindede Kabartmalı Vazosunda Betimlenen Dans Eden Bir Hititli*, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi 41, S.1, s.1-7.

Makalede eski Hitit dansları ve Hitit kabartmalı vazoları hakkında görsel ve yazılı bilgiler verilmiştir.

YILMAZ, Evren-KÜÇÜKŞAHİN, Ezel (2017). *Fikret OTYAM’ın Resimlerinde Halk Sanatının Etkisi: Yerellik Ve Evrensellik Bağlamında Bir Değerlendirme*, Güzel Sanatlar Fakültesi Sanat Dergisi, Mayıs/Haziran, Cilt:10 Sayı:19.

Makalede sanatçı Fikret OTYAM’ın resimleri incelenerek geleneksel ve evrensel olarak değerlendirilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

MATERYAL VE YÖNTEM

Çalışmada, konu kapsamında gerçekçi ve bütüncül şekilde orta konmasına yönelik niteliksel araştırma modeli kullanılmıştır. Özel bir durumun derinlemesine incelenmesine dayanan betimsel araştırmalardan *genel tarama modelinden* (survey) yararlanılmıştır. Genel tarama modelleri, çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacı ile, evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup, örnek ya da örneklem üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir. Araştırmaya konu nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılmıştır. Veri toplama aracı olarak; *yapılandırılmış görüşme formu* ve *yapılandırılmış örnek inceleme formu* kullanılmıştır. İlgili formlar; önceden belirlenmiş kişilere, belli bir amaç ve plana göre yazılı veya sözlü olarak soru sormayı ve karşılıklı diyalog içerisinde veri toplamayı amaçlayan faaliyetlerdir.

Araştırmada evreni geleneksel camaltı resimleri oluşturmakta olup örneklem; Ankara, İstanbul, Konya ve Mardin’de bulunan camaltı resim uygulayıcıları ve özgün geleneksel camaltı resimlerinde gözlenen figürlü tasarımlardan meydana gelmektedir. Örneklemde yer alan camaltı resimleri incelemek için alana gidilmiş, yerinde gözlem yapılmış ve yapılandırılmış örnek inceleme formu çerçevesinde gözlenen karakteristik tasarım özelliklerine göre detaylı analiz edilmiştir. Örnek inceleme formunda yer alan sorular aşağıda verilmiştir.

Fotoğraf No :
Ürün Sahibi :
Ürünün Adresi :
Geliş Biçimi :
Ürünün Yeri :
İnceleme Tarihi :
Yapan Kişi :
Bugünkü Durumu :
Onarım Durumu :

Tür

Kaynak Kişi

İşlevi

En x Boy :
Teknik :
Renk :
Motifler
Bitkisel :
Nesne :
Figür :
Yazı :
Tasarım Özellikleri :

Araştırmanın literatür bilgilerine; çeşitli kaynak kitaplar, tezler, makaleler, ve internet üzerinden yapılan taramalar yoluyla ulaşılarak metin bölümü oluşturulmuştur. Ayrıca yapılandırılmış görüşme formları dâhilinde camaltı sanatçılarıyla karşılıklı görüşmeler yapılarak sözlü bilgiler elde edilmiştir. Karşılıklı görüşmelerde sorulan sorular aşağıda belirtilmiştir.

1. Ne zaman camaltı resim yapmaya başladınız?
2. Camaltı resim yapmayı kimden öğrendiniz?
3. Neden bu mesleği seçtiniz?
4. Bu mesleğin zorlukları var mıdır? Varsa nelerdir?
5. Yaptığınız camaltı resimlerine kendinize özgü bir şeyler katıyor musunuz?
6. Yapım aşamaları nelerdir?
7. Camaltı resmi yaparken hangi teknikleri kullanıyorsunuz?
8. İlk başladığınızdan beri aynı tekniği mi kullanıyorsunuz?
9. Kullandığınız araç ve gereçler nelerdir?
10. Kullandığınız araç ve gereçleri nereden temin ediyorsunuz?
11. Hangi boyaları kullanıyorsunuz? Neden bu boyaları tercih ediyorsunuz?
12. Camaltı resimlerinde hangi kompozisyonları tercih ediyorsunuz?
13. Camaltı resimlerinde kullandığınız motifleri neye göre seçiyorsunuz?
14. Bir camaltı resmini ne kadar sürede yapıyorsunuz?
15. Bir camaltı resim size ne kadara mal oluyor?
16. Mal ettiğiniz resmi ne kadara satıyorsunuz?
17. Camaltı resim yaparak geçiminizi sağlayabiliyor musunuz?

18. Ürünlerinizi sipariş üzerine mi yapıyorsunuz yoksa yaptığınız hali hazırda olan ürünlerden mi seçiliyor?
19. Ürünlerinizi alan insanların alım amaçlarını biliyor musunuz?
20. Camaltı resim yaparken kamu kuruluşu ya da özel sektör gibi kurumlardan yardım aldığınız oldu mu?
21. Resimlerinizi nerede yapıyorsunuz? Atölyeniz var mı?
22. İlk yaptığınız camaltı resmini hatırlıyor musunuz? Şu anda nerede?
23. Camaltı resmini yaparken neler hissediyorsunuz?
24. Bu sanatla ne kadar süredir ilgileniyorsunuz?
25. Camaltı resmine talep var mı?
26. Sizce talep olmamasını sebebi nedir?
27. Gençler neden bu sanata ilgi duymuyor?
28. Sizce bu meslek nasıl geliştirilebilir?
29. Sanatınızı öğrettiğiniz biri ya da birileri oldu mu?
30. Başka camaltı sanatçısı tanıyor musunuz?
31. Onlarla aranızda rekabet oluyor mu?
32. Keşke başka bir meslek yapsaydım dediğiniz oldu mu?
33. Başka uğraş alanlarınız var mı?

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ARAŞTIRMANIN BULGULARI

4.1. Geleneksel Camaltı Resim Sanatı Hakkında Genel Bilgiler

Camaltı resmi, camın arka yüzeyine toz boya, guaj, akrilik ya da yağlı boya ile yapılan ve Antik çağdan beri uygulanan bir resim geleneğidir. Türkiye’de 18. yy. da camın kullanıma girmesiyle uygulanmaya başlanmış olan ve karakteristik bir halk sanatı olan camaltı resmi tekniği zor bir sanat olarak tanımlanmaktadır (www.milliyet.com.tr/2005/12/16/guncel/gu07).

Camaltı resim; cam levhanın arka yüzeyine toz boyalar, suluboya, guaj, yağlıboya hatta günümüzde akrilik boyalarla çalışılan soğuk resim tekniğidir. Genellikle her yerde aynı olan bu resim tekniğinde; camın hem resmin yapıldığı yüzey olma, hem de vernik gibi boyaları dış etkenlerden koruma, aynı zamanda da renklere şeffaflık ve parlaklık verme gibi çeşitli fonksiyonları vardır (Şentürk, 1997: 17).

Camların arka yüzüne yağlıboya, guaj, suluboya, toz boya ile yapılan bir teknikle yapılan resimler camaltı resmi olarak isimlendirilmektedir (Barışta, 2005: 152). Cam altı resmi, camın arka yüzüne resim çizilmesi ve kullanılan renklerin üst üste gelmesi ile oluşan bir halk resmi türüdür. Resim camın arka yüzüne çizildiğinden, uygulamanın tersten yani mühür gibi yapılması gerekmektedir. Renklerin üst üste gelmesi, altta kalan bir renkte düzeltme yapmayı engellediğinden cam altı resimlerini hatasız olarak yapabilmek ustalık gerektirir. Resimde işlenecek konu, öncelikle siyah veya kırmızı renkle camın bir yüzüne çizilir daha sonra araları boyanır. Cam altı resimlerde renklerin gerçeğe uygunluğu değil, canlı ve parlak görünmesi önemlidir. Resimlerde toz boya, sulu boya, guaj, cam boyası, akrilik gibi boyalar kullanılır. Çoğunlukla kullanılan parlak mavi, yeşil, kırmızı, sarı gibi renklerin yanında resme madeni parıltılar veren renkli varaklar da tercih edilir (<http://aregem.kulturturizm.gov.tr/TR-131267/cam-alti-resmi.html>).

Camaltı resimlerinin incelenmesinde, sanatçılar çoğu zaman imza ve tarih koymadıklarından zorluklarla karşılaşmaktadır. Şimdilik bilinen en eski Türk camaltı resimlerinden bazıları, Topkapı Müzesi’ndeki 1232 (1817) tarihli Sultan II.

Mahmut'a övgü Mesnevî sikkesi formunda yazı-resim ile Mehmet Sadık'ın 1247 (1831) ve Mehmet Emin'in 1255 (1839) tarihli çevreleri çiçek motifi bordürle süslü, Kur'an ayetlerini içeren hat camaltılarıdır. Türk ve İslâm Eserleri Müzesi'nde de, İbrahim Nuri'nin sadece altın yaldız renkle yaptığı 1250 (1834) tarihli yazı camaltı eseri bulunmaktadır. Vakıflar Hat Sanatları Müzesi'ndeki içinde rahle üzerinde Kur'an-ı Kerim'den özdeyişler yazdığı çalışma ise 1136 (1723) tarihlidir (Şentürk, 1997: 17). Camaltı resim sanatı, Türk halk resminin önemli bir dalını oluşturmaktadır. Ülkemizde 19. yüzyıl ile 20. yüzyıl başlarında büyük bir gelişme gösteren camaltı resimleri, işledikleri konular bakımından genellikle dinsel kökenli oldukları için halk tarafından büyük bir ilgiyle karşılanmıştır. İnsanı nazara, hastalıklara, türlü afetlere karşı koruyucu bir güce sahip olduklarına ve bulundukları yere bereket, bolluk getireceklerine inanılan camaltı resimleri, taşbaskı duvar resimleri (levhaları) gibi başta evler olmak üzere; cami, tekke, türbe gibi dini mekânların, kahvehanelerin ve çeşitli dükkanların duvarlarına asılıyordu (http://www.unutulmussanatlar.com/2012/07/camalt-sanat_47.html). Halk resim sanatları halkın duygusu, inanışları ve tarzı bakımından bizlere önemli bilgiler vermektedirler. Yüzyıllar boyunca, kökenleri Uygurlara kadar giden Budizm ile ilişkilendirilebilecek hayvan hikâyeleri, Arapça ve Farsça etkili Kelile ve Dimne gibi eserler ve resimleri halk inanışının ve edebiyatının en önemli örnekleri arasında yer alırlar (Derman, 1988: 5).

Fotoğraf 1-2: Leopard Bearing Lion's Order to Fellow Judges- The Monkey Escapes to the Safety of the Fig Tree", Folio 51 recto from a Kalila wa Dimna | The Met Museum.

<https://tr.pinterest.com/pin/314618723948095363/>

Cam altı resim, Osmanlıdan günümüze kadar gelen geleneksel bir el sanatıdır. Resimler üst üste gelen renklerle yapıldığından, alttaki renk yeni bir renkle kapatılınca rötuş ve düzeltme yapmak mümkün olmaz. Bir resim yaparken detaylar, imza ve tarih son aşamayı oluşturur. Gerekli malzemelerle ışıktaki parlaklığı bir hale gelmesi sağlanır (<http://www.iamistanbul.tv/haber/cam-alti-resim-sanati-nedir>).

Türklerin İslamiyet'i kabul etmesiyle beraber özellikle Selçuklular devrinde Anadolu fethedildiğinde Anadolu'daki kültürle irtibat sonucu buradaki bazı unsurlar da halk resmi repertuarına girmiştir. Arap ve Farslarla ilişkiler sonucunda ise bu toplumlara ait edebiyat eserlerinin Türkçeye çevrilmesi XV-XVI. yüzyıllarda aşk hikâyeleri ve bunlara ait resimlerin çoğalmasını sağlamıştır. (Derman, 1988: 6).

Özellikle camaltı resimlerinde kurgulanan konulardan birçoğu bu izleri taşımaktadır. Bu durumda Türk resim sanatında halk tarafından yapılmış en önemli resimlerinden birisi de camaltı resimleridir.

4.2. Kullanılan Malzemeler

4.2.1. Araçlar

Divit : Çeşitli numaralarda olan her defasında mürekkebe batırılarak yazılabilen kalem uçlarıdır.

Dolma Kalem : İçine mürekkep doldurularak kullanılan kalemdir.

Ponpon Fırça : Cam yüzeyinde iz yapmayan ponpon şeklinde fırçalardır.

Püskürtme Makinesi -Kompresör- : Kalıpla yapılacak camaltı resimlerde; içine yağlı boya doldurularak uzaktan tabanca gibi sıkılarak kullanılan araçtır.

Kalıplar : Camaltı resim sanatçılarının yaptığı yumuşak çinko ya da plastikten olan araçlardır.

Fotoğraf 3: Kalıplar, Mehmet Ali KATRANCI-Konya,2018.

4.2.2. Gereçler

Cam altı resimlerde cam levha, toz boya, sulu boya, yağlı boya, guaş boya, karton, mürekkep ve jelâtin çeşitleri kullanılmaktadır.

Alüminyum Folyo : Alüminyumun seyreltilmiş halidir. Camaltı resimlere efekt vermek amacıyla kullanılmaktadır.

Cam levha : Resmin yapıldığı yüzeydir.

Guaj boya : Su ile seyreltilen, kapatıcı özelliği çok fazla olan bir tür suluboyadır.

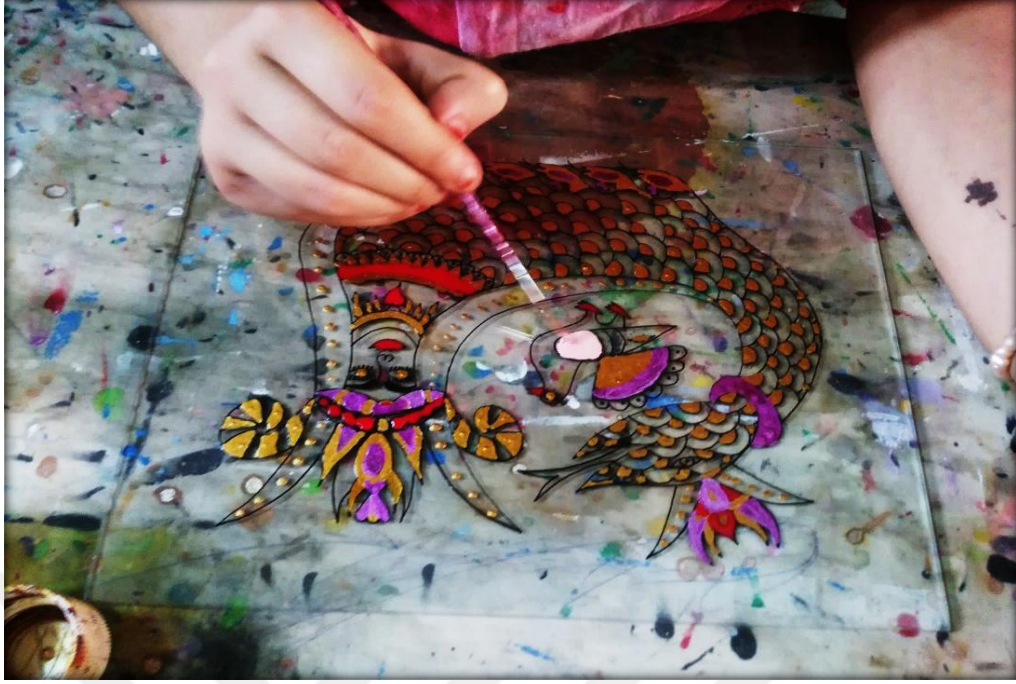
Toz boya : Su ile inceltilecek boyalardır.

Suluboya : Su ile seyreltilen kapatıcı özelliği çok fazla olmayan boyalardır.

Yağlı boya : Terebentin ile seyreltilen kapatıcı boyalardır.

Jelâtin : Camaltı resmini parlak göstermek için kullanılan bir çeşit malzemelerdir.

Karton : Bitkisel selülozun kimyasal yada mekanik yollarla birleştirilmesiyle oluşan kâğıtların sıkıştırılmış biçimidir. Camaltı resmin korunması amacıyla camın ardına konup çerçevesizdir.

Fotoğraf 4: Şahmeran Boyama (Abdulkadir ÖZCAN-Mardin,2018).

4.3. Uygulanan Teknikler

Camaltı resim tekniği, resim sanatında uygulanan klasik yöntemlerden farklı olarak kullanılan malzeme ve teknik göz önüne alındığında uygulama aşamaları oldukça zor ve titizlik gerektiren bir çalışmadır. Resimler genellikle 2-3 mm. kalınlığında cam levhalara yapılır. Komplike bir hazırlık gerektirmeyen, hatta kâğıt üzerine çizilmiş her türlü deseni camaltına koyarak çoğaltma kolaylığı bulunan bu tekniğin zorluğu, camın üzerine çizilen desenin tamamlandıktan sonra cam levha çevrilip bakıldığında tersinin görüneceğidir (Aksoy, 1997: 16).

Cam altı resim tekniği, cam yüzeye su bazlı boyalar olan, toz boya, sulu boya, guaş boya, cam boyası ya da akrilik boyalarla çalışılan bir çeşit resimleme tekniğidir. Kağıt, tuval, ahşap, duvar gibi yüzeylere resmetme yöntemi, cam yüzeyde ters bir süreç izlemektedir. Camın üzerine yapılan resim, bittiğinde ters çevrildiğinden, üstten alta diyebileceğimiz bir yöntem uygulanmaktadır. En son yapılması gerekeni ilk önce yapmayı gerektiren bu süreç, sondan başa doğru ilerlemektedir. Örneğin, opak yüzeylere yapılan resimlerde detaylar, imza ve tarih son aşamada gerçekleştirilirken, cam altı resim tekniğinde önce resmin deseni, detaylar ve imzadan başlanmaktadır. Daha sonra biçimin desenini oluşturan çizgiler arasındaki

yüzeyler, son olarak da arka fon boyanmaktadır. Cam altı resimler, resmin yüzey ölçüsüne bağlı olarak farklı kalınlıklarda kullanılan camlar üzerine yapılabilir. Ayrıca, cam yüzey, vernik görevi üstlenerek boyanın zaman aşımına uğramasını engellemekte, renklere saydam bir görünüm kazandırarak parlaklık sağlamaktadır. Cam altı resimlerinin en belirgin özelliği, renklerin valörsüz kullanılmasıyla figür ve biçimlerde ışık veya gölgenin dolayısıyla da hacim etkisinin bulunmamasıdır. Renkler yan yana geldiğinden ve yüzey boyama yöntemi kullanıldığından iki boyutlu betimlemeler yapılmaktadır. Aynı zamanda belli bir kompozisyon kaygısı olmaması ve perspektif kullanılmaması minyatür resimle olan yakınlığını da açıklamaktadır. Türkiye’de cam altı resimler, yalnızca duvarlara asılan tablolar şeklinde gelişim göstermiştir. Anadolu’da varlığını daha uzun süre korumuş olan ve ustalar tarafından yapılan bu resimlerin çeşitli işlevleri olmuştur

(<http://www.arkofcrafts.com/tr/koleksiyonlar/cam-alti-boyama>).

Halk ressamı tarafından toplumumuzun kültürü ve gelenekleri doğrultusunda inanç ve duygularını dile getiren camaltı resimlerinde kullanılan teknik; cam levhanın arka yüzeyine toz boyalar, guaş veya yağlı boya ile yapılan, komplike hazırlık gerektirmeyen soğuk resim tekniğidir. Cam, boyaları dış etkenlerden koruduğu gibi, renklere güzel bir parlaklık da kazandırır. Camaltı resminde tuval ya da kâğıt üzerine yapılan resimlerin tam tersi bir yöntemle çalışılır. Bir resimde detaylar, imza ve tarih son safhada oluşurken; camaltı tekniğinde önce resmin deseni, detaylar ve imzadan başlanır. Daha sonra çizgiler arasındaki yüzeyler, en son olarak da arka fonda görünen renk boyanır. Türk camaltı resimlerinin en belirgin özelliği, renklerin düz olarak kullanılması, figürlerde ışık veya gölgenin dolayısıyla da hacim etkisinin bulunmasıdır

(<http://lebriz.com/pages/lst.aspx?lang=TR§ionID=12&articleID=468&bhcp=1>).

4.3.1. Kalıp Kullanılarak Yapılan Camaltı Resimleri

Kalıpla kullanılarak yapılan desen geçirme tekniğinde, elde desen geçirme tekniğinde olduğu gibi camın ardına değil, üst yüzeyine desenin olduğu -tutya-

yumuşak çinkodan yapılan kalıp yerleştirilir. Boyama aşamasında da püskürtme makinesi kullanılarak boyama yapılır.

4.3.2. Kalıp Kullanılmadan Yapılan Camaltı Resimleri

Öncelikle kullanılacak şablon belirlenir ve camın ardına *-alt kısmına-* yerleştirilir. Motifin konturları mürekkepli kalem yada divit kalemi kullanılarak çizilir. Konturların içi, figürün özelliğine ve motife göre seçilen renk kullanılarak fırçayla boyanır. Yapılan röportajlardan elde edinilen bilgiye göre sanatçıların bazıları camın altına şablon koymadan kontur fırçasıyla çini mürekkebine ya da seçtikleri herhangi bir renkteki boyaya batırıp yapacakları resmin öncelikli olarak konturlarını çizdiklerini belirtmişlerdir. Daha sonrasında seçtikleri herhangi bir renk ile yağlı boya larla konturların içlerini boyamışlardır.

4.4. Kullanılan Renkler

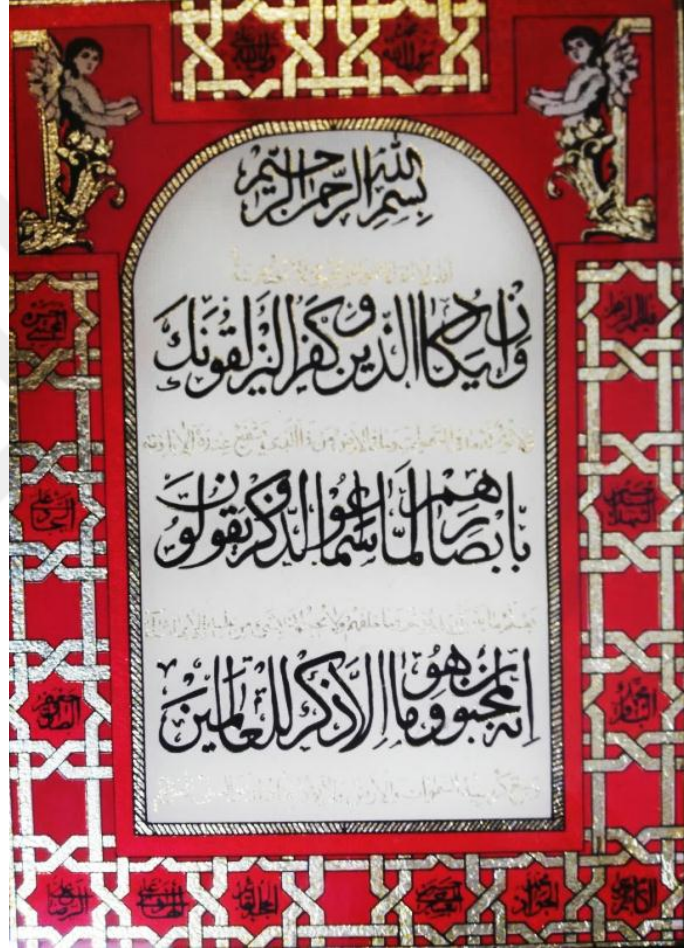
Resim camın arka yüzüne çizildiğinden, uygulamanın tersten yani mühür gibi yapılması gerekmektedir. Renklerin üst süte gelmesi, altta kalan bir renkte düzeltme yapmayı engellediğinden cam altı resimlerini hatasız olarak yapabilmek ustalık gerektirir. Resimde işlenecek konu, öncelikle siyah veya kırmızı renkle camın bir yüzüne çizilir daha sonra araları boyanır. Cam altı resimlerde renklerin gerçeğe uygunluğu değil, canlı ve parlak görünmesi önemlidir. Resimlerde toz boya, sulu boya, guaş, cam boyası, akrilik gibi boyalar kullanılır. Çoğunlukla kullanılan parlak mavi, yeşil, kırmızı, sarı gibi renklerin yanında resme madeni parıltılar veren renkli varaklar da tercih edilir (<http://aregem.kulturturizm.gov.tr/TR-131267/cam-alti-resmi.html>).

Kompozisyon özelliklerine göre çok geniş bir renk yelpazesi kullanılmaktadır. Bunlar; siyah, beyaz, kahverengi, yeşil, mavi, pembe, mor, kırmızı, turuncu, sarı ve bordo renkleridir. Resmin fonu ise siyah, beyaz ve mavi renklerde boyanır. Renklere ilaveten görselliği artırıp güzelleştirmek ve etkili hale getirebilmek amacıyla, bazı yerlerin boş bırakılıp parıltı verilmesi yaygın bir süsleme tekniğidir ve genellikle altın ve gümüş renk tercih edilmiştir. Konturlarda ise çoğunlukla siyah renk kullanılmaktadır.

4.5. Günümüz Örneklerinde Gözlenen Kompozisyonlar Ve Tasarım Özellikleri

4.5.1. Geometrik Camaltılar

Tek başına konu olarak seçilmediği görülmüştür. Genellikle dikdörtgen ve daire formları nesneli bezeme, figürlü bezeme ve bitkisel bezeme gibi konular ile birlikte kullanılmıştır.

Fotoğraf 5: Metin Erkan KAFKAS, Nazar Ayeti Yazılı Duvar Panosu,2018.

4.5.2. Bitkisel Camaltılar

Genellikle figürler, nesneler, tasvirler, yazılar vb. camaltı resimlerde yer alan temel motiflerin yanında yardımcı motif olarak kullanılan natüralist-antinatüralist çiçeklerden oluşmuş bitkisel motifler sıklıkla kullanılmıştır. Hercai, kasımpatı, menekşe, lotus, lale, müge, gül, karanfil, papatya, çan çiçeği ve stilize çiçeklerin tercih edildiği görülmüştür. Bitkisel motifler bazen nesnelerin içinden çıkmış, merkezi simetrik veya asimetrik olarak yerleştirilmiş, bordürlerde tekrar edilmiş ve dolgu motifleri olarak kullanılmıştır.

Fotoğraf 6: Aynur OCAK'a ait Anadolu Motifli Duvar Panosu,2018.

Fotoğraf 7: Hamdin TURGAY'a ait Hz. Muhammed Mustafa ve Cennetle Müjdelenen 10 Sahabenin Adı Yazılı Olan Duvar Panosu, Mardin, 2018.

4.5.3. Nesneli Camaltılar

4.5.3.1. İbrikli Kompozisyonlar

Türk camaltı resimlerinde ibrikli kompozisyonlar en çok tercih edilen konular arasındadır. Abdest ve temizliği simgelediği düşünülen perdeler arasındaki ibrikli kompozisyonlarda çoğunlukla içerisinde çiçek bulunan iki ibrik arasında yine içerisinde çiçekler bulunan vazolar resmedilmiştir.

Fotoğraf 8: Konya Mehmet Ali KATRANCI' ya Ait İbrik Kompozisyonlu

Fotoğraf 9: Ankara/Altındağ Antikacıda Bulunan İbrik Kompozisyonlu Duvar Panosu,2018.

4.5.3.2. Camili Kompozisyon

Cami kompozisyonları resim şeklinde olduğu kadar yazı-resim şeklinde de tasvir edilmişlerdir. Allah'ın evine -camiye- saygıyı, sevgiyi, hayranlığı göstermek için yapılan camaltılardır. Bazı camaltı resimlerinde cami kompozisyonları sadece yazıdan meydana getirilmiştir. Kompozisyonlara ek olarak *Allah*, *Muhammed*, *Besmele* gibi ifadeler de yazılıdır. Bunların yanında ibrik gibi nesneler, çiçeklerden oluşmuş bitkisel tasvirler merkezi simetrik kompozisyonlar şeklinde çok fazla kullanılmıştır.

Fotoğraf 10: Konya Mehmet Ali KATRANCI'ya ait cami tasvirli duvar panosu,2018.

4.5.3.3. Kabeli Kompozisyonlar

Müslümanlığın merkezi olarak bilinen Kâbe camaltına da resmedilmiştir. Hayranlık, saygı, sevgi, özlem, gitmek istenilen yer anlamını taşımaktadır. Günümüzdeki görüntüsünün aksine camaltı resimlerde Kâbe'nin eski görünümünün resmedildiği görülmektedir. Kompozisyonlarda perspektif kurallarına çoğu zaman aykırı, sade bir anlayış hakimdir. Kâbe avlusu ve camisiyle birlikte resmedilmiştir. Müslümanların kutsal kabul ettiği bu resimler arasında *Safaat, yâ Resulallah El harem'ül Mekke, Besmele, Kelime-i Tevhid* gibi yazılar görülmektedir.

Fotoğraf 11: Ankara/Altındağ' da Tutku Antikacıda Bulunan Kabe Tasvirli Duvar Panosu,2018.

4.5.4. Figürlü Camaltılar

4.5.4.1. Fantastik Figürlü Camaltılar

Şahmeran

Anadolu'nun birçok yerinde, eve bereket getirdiğine, hastalıklara ve nazara karşı koruduğuna inanıldığı için Şahmeran resimlerine ve Şahmeran işli örtü, yastık

vb. eşyaya rastlamaktayız. Özellikle, Doğu ve Güneydoğu Anadolu’da evlenecek kızın çeyizine konulan Şahmeran resmi daha sonra yatak odalarına asılmıştır (Aksoy, 2005: 25).

Halk arasında *Şahmeran* ya da *Şahmaran* olarak bilinen insan başlı, yılan gövdeli bu mitolojik yaratığın adı, Farsça’dan *yılanların şahı* anlamına gelen *Şah-ı mârân*’dan gelir. Bununla birlikte Ashâb-ı Kehf efsanesindeki yedi kişiden, adı *hükmetmek, hükümdar olmak* anlamına gelen *Yemliha*, Şahmeran’ın adlarından biridir. Tarihi kaynaklara bakılırsa Şahmeran efsanesinin Hint, İran, Yunan, İbrani ve Arap kaynaklarından izler taşıdığı söylenebilir (Özdemir, 1997: 221-228).

Anadolu’da bazı bölgelerde her evin yılan suretinde bir “sahibi” (iyesi) olduğuna ve evi koruduğuna dair inanışlar oldukça yaygındır. Evin sahibi olarak algılanan bu yılanlara saygıda kusur edilmez, bu yılanların da ev sakinlerine-kızdırılmadığı sürece- zarar vermediğine inanılmaktadır. Bu sebeple yılan görülünce, usulca çekip gitmesi için yılanların Padişahı Şahmeran’ın adını anmanın yeterli olacağına dair inanışa Anadolu’nun bazı bölgesinde rastlamak mümkündür (Aksoy, 2005: 25).

Şahmeran, Anadolu’nun birçok yerinde halk arasında önemli bir simge haline gelmiş, halkın yaşam tarzında da önemli bir yer edinmiştir. Sırların koruyucusu olarak görülen Şahmeran, Anadolu’nun doğusunda ana tanrıça işlevini üstlenmiştir. Gelin yatağını yani yuvayı koruması, sırları paylaşma potansiyelini de içinde barındırmaktadır. Simgenin, yılanın gizeminin farkında olan Orta Asya inanışıyla çelişmemesi, dahası herhangi bir kadın kişiliğin sivrilmediği İslami anlayışa sessiz sedasız eklemlenerek bu konuda hissedilen boşluğu doldurması, günümüze değin ulaşmasını mümkün kılmıştır (Yıldıran, 2001: 20-21).

Fotoğraf 12: Abdulkadir ÖZCAN'a Ait Şahmeran Tasvirli Duvar Panosu, Mardin, 2018.

Fotoğraf 13: Hamdin TURGAY'a Ait Şahmeran Tasvirli Duvar Panosu, Mardin, 2018.

Fotoğraf 14: Hamdin TURGAY'a Ait Elma Ağacında Şahmeran Adlı Duvar Panosu, Mardin, 2018.

4.5.4.2. İnsan figürlü kompozisyonlar

İnsan Figürü

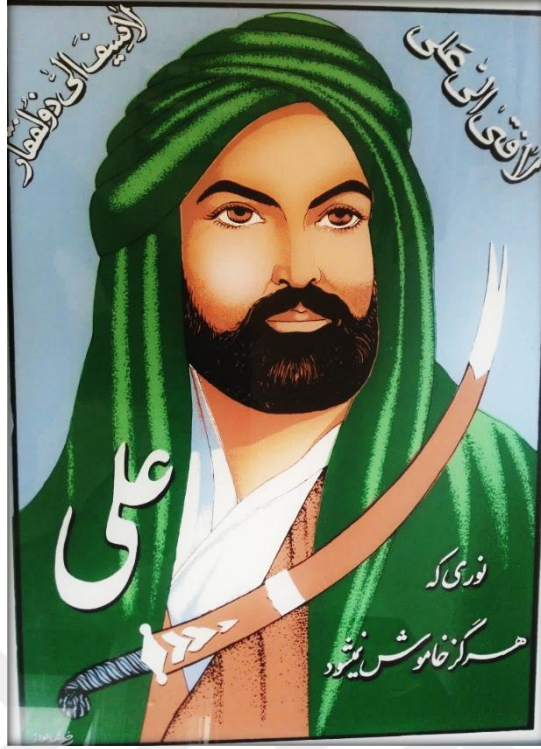
Çeşitli karakterler ve konuların camaltına yansıtıldığı kompozisyonlardır. Günümüzde bu kompozisyonlar daha çok kullanılmıştır. İnsan figürlerinin Türk minyatür sanatı etkisiyle cam altı resimlerinde kullanımı artmış olup anti-natüralist renkler kullanılarak farklı duyguları ifade eden tasvirler ile çağdaş ve dinamik bir görünüm kazandırılmıştır.

Fotoğraf 15: Hatice ARAS'a Ait Galata Kulesi Ve Kadınlar Adlı Duvar Panosu, İstanbul, 2018.

Fotoğraf 16: Nergis DİRLİK'e Ait Geleneksel Ev Önünde Duran Kadın Adlı Duvar Panosu, Ankara, 2018.

Fotoğraf 17: Metin Erkan KAFKAS'a Ait Hz. Ali ve Kılıcı Adlı Duvar Panosu, İstanbul, 2018.

Haz. Fatma'nın Eli

Bir gün Hz. Muhammed abasını çıkarmış, yarısını kendi üzerine kalan kısmını da Hz. Ali, Hz. Fatma ve oğulları Hasan ve Hüseyin'in üzerine örtmüş. Böylece abanın altında beş kişi olmuşlardır. Buna 'Pençe-i Ali Aba' denilmektedir. Buna göre başparmak Hz. Muhammed, işaret parmağı Hz. Ali, orta parmak Hz. Fatma diğer iki parmak ise Hasan ve Hüseyin sayılmaktadır. Bu nedenle elin ve beş sayısının uğuru Anadolu uygarlıklarından günümüze kadar anlamını yitirmeden gelen inançlardan biri olmuştur. Ayrıca Fatma ana eli bereketin ve bolluğun ve ayrıca işlerin çabuk bitmesini sağlayan bir sembol haline gelmiştir (Erbek,2002:112).

Haz. Fatma'nın eli Ortadoğu'daki kültürlerde kullanılan bir uğur, bereket, şans ve mutluluk sembolüdür. Pek çok formda kullanılır. Gümüş, altın kolye, takı olarak, duvarlara asılan figür olarak yaklaşık 3000 yıldır Anadolu'da ve Ortadoğu'da kullanılmıştır. Elin ortasındaki Mısır geleneğinden kalma Horus'un gözü, ya da *her şeyi gören gözün* şans getireceğine ve nazarı uzaklaştıracağına, kem gözlerden insanları sakınacağına inanılırdı. Elin ortasındaki 3 balık, bereket sembolüdür. Genellikle elin çeşitli taraflarına kimi dualar da yazılırdı. Fatma'nın eli diğer

kültürlerde, *Meryem'in eli*, *Miriam'ın Eli* ya da *Khamsa* olarak da bilinir. Bu eli taşıyan kişilerin şanslarının açılacağına, nazar gelmeyeceğine, bereketlerinin açılacağına inanılır. Benzer sembollere çok çeşitli kültürlerde ya da inançlarda rastlanmaktadır. Ortadoğu'da yerleşen hemen her kültürde bu sembol yerel kültür ve dinle bütünleştirilip yüzyıllardır kullanılmıştır (<http://mehmetozgur.com/?p=1480>). Camaltı resimlerde Hz. Fatıma'nın eli -*Hamsa*- -*Meryemana*- dini inanışlara bağlı olarak resmedilmiştir. Nazardan ve kötülüklerden korunmanın yanında uğur, mutluluk, bereket ve iyi şans getirmesi amacı ile de tercih sebebi olmuştur. Fatıma ana elinde kullanılan göz motifi ruhun dışa açılan iyi ya da kötü niyetli bakışı aktaran görsel algı organıdır. Gözlerden çıkan enerjiden dolayı nazarın ortaya çıktığı düşünülmektedir. Bu nedenle gözden çıkan negatif enerjiyi yok etmek için göz motifleri kullanılmaktadır.

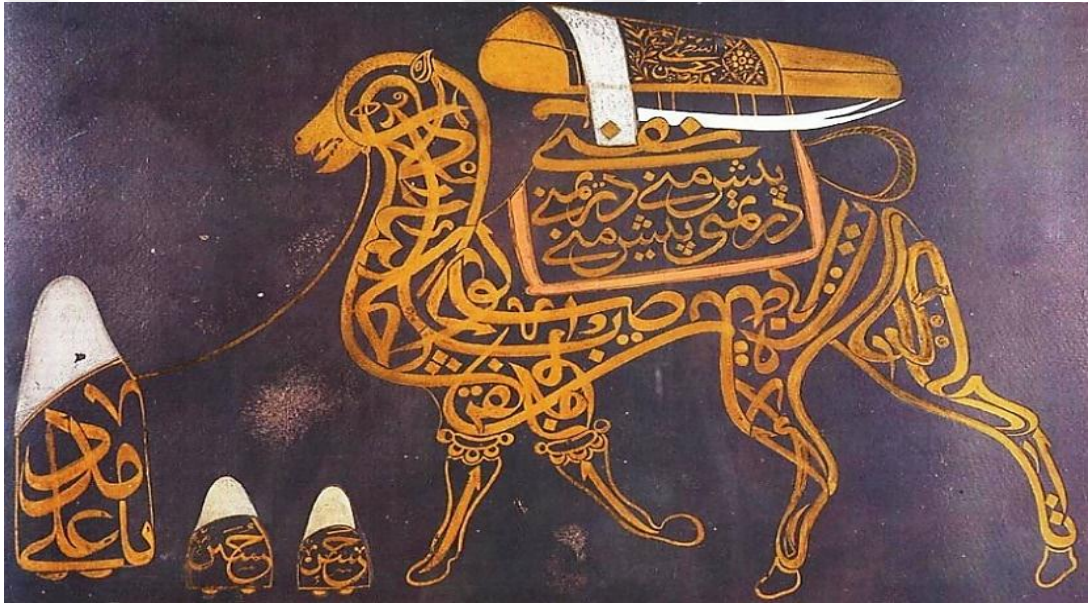

Fotoğraf 18: Hamdin TURGAY'a Ait Fatıma Ana Eli Adlı Duvar Panosu, Mardin, 2018

Hız. Ali ve Devesi

Bu tasvir Hz. Ali'nin kerametini belirten Hz. Ali'nin kendi cenazesini taşıyan deveyi gütmesi rivayeti Alevî-Bektaşî sanat ve edebiyatında önemli bir yer tutar. Kimi Alevî-Bektaşî Vilâyetnameleri ve menakıbnamelerinde bahsi geçen *Hız. Ali ve Devesi* tasviri birçok yazı-resim ve camaltı resimlerinde konu edilmiştir. Hikayeye göre; Hz. Ali bir gün Hasan ve Hüseyin'i yanına çağırır ve şöyle der: Yarın sabah bir pir gelecek, bu pirin arkasında bir deve üzerinde bir tabut bulunacak. Bu pire dikkat

edin, o beni Muhammed'in yanına götürecektir. Bu sözleri söyledikten sonra gözlerini yumar. Hasan, Hüseyin beraberce piri beklerler. Bir zaman sonra piri gerçekten iri bir deve ile çıkagelir. Hasan ve Hüseyin pirin getirdiği kefenle Hz. Ali'yi tabuta korlar, deveye yüklerler, pir deve ile yoluna koyulur. Hasan, Hüseyin pirin bu tabutu nereye götüreceğini merak ettiklerinden peşine düşerler. Pir bunların fazla yorulduklarını görünce yüzündeki örtüyü kaldırıp Hasan ve Hüseyin'e güler bir yüzle görünür. Hasan [ve] Hüseyin Hz. Ali'yi dirilmiş ve kendi tabutunu çeken bir deveci halinde bulunca şaşırırlar, göz yaşlarını tutamamaya onları koşarlarken hepsi birden ortadan kaybolur. Hz. Ali göğün çekilmiştir, bu acıklı sahne böyle sona ermiştir (Schick, 2014: 6,9)

Fotoğraf 19: Hz. Ali'nin Devesi (<http://www.zohreanaforum.com/resim-ve-videolar/48104-hz-alinin-kendi-cenazesini-tasimasi.html>).

4.5.4.3. Hayvan figürlü kompozisyonlar

Tavus Kuşu

Tavus kuşu, aslında bir çok farklı gelenekte farklı anlamlara sahiptir. Budist geleneklerinde dünyasal bağlılıklar, Kamboçya geleneklerinde Güneş ile bağı, Hindu ve Tibet geleneklerinde taht ile, Çin geleneklerinde güzellikle, Sufi geleneklerinde ise ilahi güzellikle ilişkilendirilir. Erkek tavus kuşları “kibir” ile tanımlanır. Tavus kuşu, hemen hemen her rengi içerdiği için tamlığı simgeler. Kuyruk tüyleri geniş bir renk skalası içerdiğinden her biri, farklı bir renkle ifade edilen gök katlarının derecelenmesini ve bu farklı frekanslardaki ortamların tamamını simgeler; sembol en çok bu anlamda kullanılmıştır. Kuyruk tüylerinin çok gözlü olmasından dolayı yüksek idare mekanizmasını yeryüzünü tam anlamıyla algıladığını hiçbir şeyi gözünden kaçırmadığını simgeler. Kuyruk tüylerinin bir güneş gibi yayılımdan dolayı, bazı anlamları daire sembolü ile paylaşır. Kendini beğenmişliği, kendini göstermeyi, övünmeyi, geçiciliği, geçici güzellikleri ve açılan kuyruk tüyleri bir anda kapanabildiğinden dünyasal güzelliklerin geçici olduğunu simgeler. Tanrı tarafından yaratılan ruhun içsel ilahi güzelliğini evrene işlenmiş ilahi güzelliği simgeler (<http://sedadagdelen.com/2018/10/15/sembolizmde-tavus-kusu/>).

Tavus kuşu insanlarda kendilerini mutlu hissettireceği duyguları uyandırmaktadır. Renkleri ve üslubu hayal ederek, doğanın sunduklarının değerini hissettirmektedir. Tavus kuşunun kendine ait bir aurası ve renklerindeki ahengiyle sanatçıların bu figürü camaltına resmetmelerini sağlamıştır. İhtişamın, yüksek mevkiinin, zenginliğin, ilahi güzelliğin ve bereketin sembolüdür.

Fotoğraf 20: Serap ONUR'a Ait Tavus Kuşu Adlı Duvar Panosu, Ankara, 2018.

Fotoğraf 21: Abdulkadir ÖZCAN'a Ait Tavus Kuşu Adlı Duvar Panosu, Mardin, 2018.

Burak atı

Burak, kelime manası itibariyle; şimşek, yıldırım, ışıldamak, parıldamak anlamlarına gelmektedir. Allah (c.c.) kutsal kitabımız Kur'an-ı Kerim'de Burak'tan açık bir şekilde bahsetmemektedir. Lakin bazı sahih hadislerde ve rivayetlerde bu bineğin özellikleri anlatılmıştır. Bu rivayetlere göre Burak, katırdan küçük, merkepten büyük, beyaz renkli, çarptığında ayaklarını hızlandıran, uyluğunda iki kanadı olan ve adımını gözünün gördüğü mesafenin biraz daha ilerisine atabilen bir hayvandır. Burak ismi ona, renginin son derece parlak olması sebebiyle veya hızı şimşegi andırdığı için verilmiştir (<http://www.zohreanaforum.com/resim-ve-videolar/48104-hz-alinin-kendi-cenazesini-tasimasi.html-mirac-gecesi-bindigi-binek-448234.html>).

Türk mitolojisinde de Hz. Muhammed' in Miraç gecesi bindiği kanatlı atın adı *-Tulpar-* olarak bilinmektedir. Adını genelde tefsirlerde duyduğumuz Burak atı figürünün nasıl oluştuğu bilinmemektedir. Çoğunlukla insan başlı kanatlı uzun kuyruklu olarak tasvir edilen Burak Atı *-Burak-ı Nebevi-* küçük bir at formunda ve beyaz renkte tasavvur edilmiştir. Yunan mitolojisinde bulunan rengi tamamen beyaz olan, uçabilen bir at figürü olan Pegasus'a benzetilmektedir. Camaltı resimlerine Hz. Muhammed'i Miraç'a çıkarken sırtında taşıyan insan başlı, kanatlı, bir at olarak resmedilmiştir. Hz. Muhammed' e ve Miraç gecesine olan saygı, sevgi amaçlıdır.

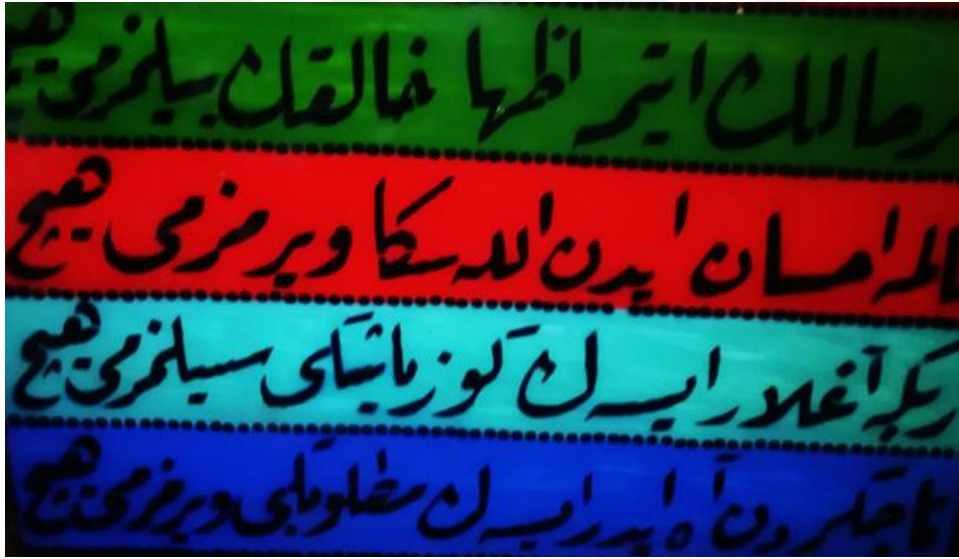

Fotoğraf 22: Burak Atı Tasviri <http://www.dinvemitoloji.com/2018/05/muhammedin-mitolojik-ati-burak.html>

4.5.5. Yazılı Kompozisyonlar

4.5.5.1. Hüsn-i Hat Kompozisyonlar

Türk hat sanatı açısından önemli olan kompozisyonlar içermektedir. Bu grup içerisinde yer alan yazılarda Besmele, Allah, Muhammed Kelime-i Tevhid, , dört halifenin isimleri, Ali yazılı kompozisyonlar yanı sıra iyi şans getirmesi ve nazara karşı koruması için asılan murat ve kısmet duaları, Hz. Muhammed'in fiziksel özellikleri anlatılmaya çalışılmıştır. İncelenen camaltı resimlerde hem Arapça ve hem de Türkçe yazılarla karşılaşmıştır. Yazılar; *Hiç, Lailaheillallah Muhammedurrasulullah, Besmele, Allah, Muhammed, Maaşallah, Tevekkeltüalellah (Allah'a tevekkül et), Teberekallah (Allah mübarek etsin), Errızgıalallah (Rızık Allah'tandır), Ya Hazreti Muhammed, Aşere-i Mübeşşere (Cennetle müjdelenen on sahabenin adı), Muhammed Rasullallah, Kefa Billahi Şehida (Şahit olarak Allah yeter), El Malikül Mülk* yazılıdır.

Fotoğraf 23: Mehmet Ali KATRANCI'ya Ait Ayet Adlı Duvar Panosu, Konya, 2018.

Fotoğraf 24: Abdulkadir ÖZCAN'a Ait Vav Harfi Duvar Panosu, Mardin, 2018.

Fotoğraf 25: Hamdin TURGAY'a Ait 35 Kere Besmele Ve Kelime-İ Tevhit Adlı Duvar Panosu, Mardin, 2018.

4.5.5.2. Yazı Resimler

Türk camaltı resimlerinde bu konu normal resim şeklinde figürlü, manzaralı değil, Yedi Uyurlar'ın, -Yemliha, Mekselina, Mernuş, Debernuş, Misilina, Keşeftetayus, Sezernuş-, Hz. Ali'nin belirttiği isimleri yazı-resim seklinde ve çoğunlukla hayali bir gemi Ashab- ı Kehf Gemisi, Süleyman'ın Mührü sekline girmiş vaziyette, bazen madalyonlar içerisinde Dört Halife'nin ismi ve Allah'ın isimleri, bazen de bitkisel düzen oluşturacak biçimde yer almaktadır.

Fotoğraf 26: Hat Yazılı Amentü Gemisi

(<https://www.istanbulmuzayede.com/en/product/918915/camalti-hat-levha-ame>)

Fotoğraf 27: Mehmet Ali KATRANCI' ya Ait Bitkisel Ve Yazı Kompozisyonlu Duvar Panosu, Konya, 2018.

4.6. Günümüzdeki Durumu

20. yy.'ın başlarında hemen hemen her evde bulunan camaltı resimleri günümüzde müzelerde ve özel koleksiyonlarda bulunmaktadır. Geleneksel motiflerin yanı sıra modern yaklaşımda çağdaş türde eserlere de yer verilmektedir. Son dönemlerde camaltı resim sanatının popülaritesi artmıştır. Sanatta modern yaklaşımların ilgi görmesi sonucunda genç sanatçıların, camaltı resimlerinin modernize edilerek yapılmış olması ve pazar payının artmış olması camaltı resimlerine olan ilgisini büyük oranda arttırmıştır.

Mardin, camaltı resminin en çok yapıldığı yerlerden biridir. Bakırcılıkla uğraşan sanatçılar camaltı sanatıyla da uğraşmaktadır. Mardin'deki ustalar aktif olarak camaltı resim yapmaktadırlar ve hem atölye olarak kullandıkları, hem de hediyelik eşya sattıkları işyerlerinde bu eserleri satmaktadırlar. Bu mesleği ticari olarak yapmaktadırlar.

İstanbul'da ki sanatçılar camaltı resimlerini daha modernize edilmiş şekilde karşımıza çıkarmışlardır. Camaltı sanatıyla ilgili resim eğitimi almışlardır. Birçok camaltı resim sanatçısının yaşadığı ve eserlerini günümüzde verdikleri yer olarak görülmektedir. Ayrıca yapılan sergilerle birçok sanatsevere ulaşabilmektedir. Camaltı resminin çoğunluğu gerek internet aracılığıyla gerekse çeşitli sergiler aracılığıyla İstanbul'da satılmaktadır.

Ankara'da bu sanatı icra eden ressamaların kendilerine ait atölyeleri vardır. Geleneksel motifleri daha modernize hale getirmeye çalışmaktadırlar. Camaltı sanatıyla ilgili resim eğitimi almışlardır. Bu işten iyi para kazandıklarını belirtmişlerdir. Açtıkları sergiler ile ürünlerini daha çok insanlara tanıtmaya ve bu şekilde satışını yapmaya çalışmaktadırlar.

Konya'da yaşayan tek bir sanatçı kalmıştır. O da hastalık sebebinden ötürü mesleğini bırakmak zorunda kalmıştır. Konya'daki camaltı resim sanatçılarının resim eğitimi almadıkları genellikle camaltı resim yapmayı usta-çırak yada baba-oğul yöntemiyle öğrendikleri görülmüştür. Konya'da halen antikacılarda ve el sanatları ürünleri satan dükkânlarda camaltı resmi bulmak mümkündür ve bu sanata değer veren kişilerin özel koleksiyonlarını süslemektedir.

4.7. Sanatçılar

İstanbul'da emekli resim öğretmeni Hatice ARAS çeşitli sergiler açarak bu sanatı sürdürmeye çalışmaktadır. İstanbul Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr Metin Erkan KAFKAS bu sanatı devam ettirmektedir. Ankara da bulunan Serap ONUR ve Aynur OCAK bu sanatın eğitimini vermektedir. Aynur OCAK'ın öğrencisi Nergis DİRLİK bu sanatı sürdürmeye çalışmaktadır. Mardin ustaları Hamdin TURGAY, Emrah ÖZCAN ve Abdulkadir USTA halen camaltı resmi yapmaktadırlar. Konya da Mehmet Ali KATRANCI yaşlandığı ve sağlık sorunları yaşadığı için bu sanatı bırakmak zorunda kalmıştır. Sanatçılarla yapılan karşılıklı görüşmeler aşağıda sunulmuştur.

4.7.1. Hatice ARAS (09.10.2018, Saat: 14.30, İstanbul)

Fotoğraf 28: Hatice ARAS- İstanbul,2018.

İzmir Buca Eğitim Fakültesi Resim-İş Bölümü mezunudur. Geleneksel camaltı sanatından ilham alan sanatçı resimlerinde günümüzü sürreal imgelerle anlatmaya çalışmıştır. Resimlerinde hayal kuran, fal bakan, etine dolgun kadınlar odak noktasıdır. Bu zamana kadar Modern İst. Ekim Geçidi. Art-Toros, Çanakkale,

Datça çalıştaylarına ve karma sergilere katılmıştır. Çalışmalarına İstanbul'da ki atölyesinde devam etmektedir.

1.Ne zaman camaltı resim yapmaya başladınız?

-Resim eğitimi mezunuyum. Öğretmenlik yapmaya başladıktan sonra camaltı resmi yapmaya başladım.

2.Camaltı resim yapmayı kimden öğrendiniz?

-Bu sanatı öğreten bir yer yok. Öğrencilerimin ilgisini çekebilmek onları resim konusunda heyecanlandırabilmek adına araştırdım bu sanatı ve öğrencilerimle öğretirken öğrendim.

3.Neden bu mesleği seçtiniz?

-Camaltı resimlerinden çok etkilendim. Camın parlaklığı, renginin göze vurmasını sevdiğim için.

4.Bu mesleğin zorlukları var mıdır? Varsa nelerdir?

-En zor süreç desen ve kompozisyon oluşturmak

5.Yaptığınız camaltı resimlerine kendinize özgü bir şeyler katıyor musunuz?

-Hatice ARAS olarak kimsenin yaptığını yapmadım. Kendime özgü tekniğimi de ilerlettim.

6.Yapım aşamaları nelerdir?

-Öncelikle desen ve kompozisyon oluşturuluyor. Ölçülerimi kompozisyona göre belirliyorum. Daha sonra kontör kalemle çiziyorum. Daha sonra boyama işlemine geçiyorum.

7.Camaltı resmi yaparken hangi teknikleri kullanıyorsunuz?

-Klasik camaltı tekniğinin çok azını kullanıyorum. Kontörden yavaş yavaş vazgeçiyorum. Figürlü kompozisyonlar kullanıyorum. Kendime özgü desenler oluşturdum. Camı tuval gibi kullanıyorum. Cama resim yapıyorum. Camın yarattığı heyecan resimleri daha farklı gösteriyor. Camın arkasında dokuyu hissedebilirsin ama ön tarafa çevirdiğinde renkler daha farklı görünür.

8.İlk başladığınızdan beri aynı tekniği mi kullanıyorsunuz?

-Daha özgün çalışmalar çıkarmak adına tekniğimi ilerlettim.

9.Kullandığınız araç ve gereçler nelerdir?

-Cam, fırça, cam boyaları

10.Kullandığınız araç ve gereçleri nereden temin ediyorsunuz?

-Artık her yerde kolayca bulunabiliyorlar.

11.Hangi boyaları kullanıyorsunuz? Neden bu boyaları tercih ediyorsunuz?

-İyi markalar kullanıyorum çünkü iyi markalar kullanılmazsa resimde ilerleyen zamanlarda kararma olabilir.

12.Camaltı resimlerinde hangi kompozisyonları tercih ediyorsunuz?

-Figürlü kompozisyonları tercih ediyorum.

13.Camaltı resimlerinde kullandığınız motifleri neye göre seçiyorsunuz?

-Hatice ARAS olarak farklı tekniğimi ilerletip farklı olanı seçiyorum.

14.Bir camaltı resmini ne kadar sürede yapıyorsunuz?

-Ürünün boyutuna göre değişiyor. Bir gün sürende oluyor bir hafta sürende oluyor.

15.Bir camaltı resim size ne kadara mal oluyor?

-Tahmini beş yüz Türk lirası civarında.

16.Mal ettiğiniz resmi ne kadara satıyorsunuz?

-Bunlar emek ağırlıklı işler olduğundan fiyatlar çok değişken olabiliyor. On bin Türk lirası olan tablom da var.

17.Camaltı resim yaparak geçiminizi sağlayabiliyor musunuz?

-Emekliyim. Ama bu işten de para kazanıyorum.

18.Ürünlerinizi sipariş üzerine mi yapıyorsunuz yoksa yaptığınız hali hazırda olan ürünlerden mi seçiliyor?

-Talep üzerine yapmadım. Camaltı seven insan bir tane alırsa tutku oluyor yine almak istiyor. Sanatçılar da böyle camaltı resmi bi kere yapınca daha bırakamıyorlar.

19.Ürünlerinizi alan insanların alım amaçlarını biliyor musunuz? (koleksiyon kullanım amaçlı)

-Kolleksiyonerler alıyor çoğunlukla. Devamlılık ve istikrarlılık olmasını bekliyorlar.

20.Camaltı resim yaparken kamu kuruluşu ya da özel sektör gibi kurumlardan yardım aldığınız oldu mu?

-Hiçbir kurumdan maddi manevi destek almadım.

21.Resimlerinizi nerede yapıyorsunuz? Atölyeniz var mı?

-İstanbul Beyoğlu'nda Kumbaracı Yokuşun'da atölyem var. Orada çalışıyorum.

22.İlk yaptığınız camaltı resmini hatırlıyor musunuz? Şu anda nerede?

İlk yaptığım camaltı evimde. Yine bir kadın figürüydü.

23.Camaltı resmini yaparken neler hissediyorsunuz?

-Çok mutlu oluyorum. Huzur veriyor bana.

24.Bu sanatla ne kadar süredir ilgileniyorsunuz?

-Öğretmenliğe başladığımdan beri ilgileniyorum

25.Camaltı resmine talep var mı?

-Var ama yeterli değil.

26.Sizce talep olmamasını sebebi nedir?

-Özgün çalışmaların olmaması.

27.Gençler neden bu sanata ilgi duymuyor?

-Çok tanınan bir sanat olmadığı için olabilir.

28.Sizce bu meslek nasıl geliştirilebilir?

-Daha özgün çalışmalar yapılabilir. Sürekli şahmeran çalışılıyor.

29.Sanatınızı öğrettiğiniz biri ya da birileri oldu mu?

-Sadece okuldaki öğrencilerime öğrettim. Benim öğrencilerimin hepsi camaltı resmi yapmıştır.

30.Başka camaltı sanatçısı tanıyor musunuz?

-Bu sanatın duayeni Mevlüt AKYILDIZ 'ı tanıyorum.

31.Onlarla aranızda rekabet oluyor mu?

-Rekabet maalesef yok. Çalışmalar farklı olunca rekabet olmuyor. Ben figürlü kompozisyon yapıyorum. Başka sanatçı şahmeran çalışıyor. Keşke rekabet olsa...

32.Keşke başka bir meslek yapsaydım dediğiniz oldu mu?

-Hayır. Bu işi yaptığım için çok mutluyum.

33.Başka uğraş alanlarınız var mı?

-Hayır.

Örnek No : 1
Fotoğraf No : 29
Ürün Sahibi : Hatice ARAS
Ürünün Adresi : Tomtom Mahallesi, Kumbaracı Yokuşu, No:36 Beyoğlu - İSTANBUL
Geliş Tarihi : 2018
Geliş Biçimi : Kendisi yapmıştır.
Ürünün Yeri : Atölyesinde.
İnceleme Tarihi : 09.10.2018
Yapılış Tarihi : 2018
Yapan Kişi : Hatice ARAS
Bugünkü Durumu : Herhangi bir bozulma tahribat olmamıştır.
Onarım Durumu : Onarım görmemiştir.

Tür

Camaltı Pano

Kaynak Kişi

Hatice ARAS

İşlevi

Duvar Panosu

En x Boy : 30x30 cm.

Teknik : El işçiliği.

Renk : Yeşil, siyah, sarı, turuncu, kırmızı, pembe, eflatun, beyaz, mavi.

Motifler

Bitkisel : Menekşe.

Figür : İnsan.

Nesne : Galata Kulesi, masa, sandalye, kadeh, şal, elbise, ayakkabı, tel, ışık, taç, kolye, toka, küpe.

Yazı : *Hatice ARAS 18.*

Tasarım Özellikleri : Tasarımda masanın etrafında oturan 3 adet kadın figürü resmin odak noktasını oluşturmaktadır ve biçim, renk özellikleriyle dinamik bir yapıdadır. Bu da resimde fon ile zıtlık algısı yaratmaktadır. Türk minyatüründe görülen genellikle aynı şekilde önemli şahsiyetlerin ön planda ve daha büyük olarak resmedilmesi şeklindeki minyatürcü yaklaşım tarzı göze çarpmaktadır. Figürlerin proporsiyonları başarılı olarak kurgulanmış olup çizgilerde karikatüristik tarzın yanında gerçekçi ve yalın bir üslupta kullanılmıştır. Resim üç boyutlu olarak verilmiş ve arka planda resmedilmiş olan Galata Kulesinin perspektif kurallarına uygun olarak yapıldığı görülmektedir. Resmin üst bölümünde barok tarzında perde tasviri bir denge oluşturmuştur ve fon da yapılan tonlamalarla dingin bir görüntü vermektedir.

Örnek No : 2
Fotoğraf No : 30
Ürün Sahibi : Hatice ARAS
Ürünün Adresi : Tomtom Mahallesi, Kumbaracı Yokuşu, No:36 Beyoğlu - İSTANBUL
Geliş Tarihi : 2018
Geliş Biçimi : Kendisi yapmıştır.
Ürünün Yeri : Atölyesinde.
İnceleme Tarihi : 09.10.2018
Yapılış Tarihi : 2018
Yapan Kişi : Hatice ARAS
Bugünkü Durumu : Herhangi bir bozulma tahribat olmamıştır.
Onarım Durumu : Onarım görmemiştir.

Tür

Camaltı Pano

Kaynak Kişi

Hatice ARAS

İşlevi

Duvar Pano

En x Boy : 30x30 cm.

Teknik : El işçiliği.

Renk : Yeşil, siyah, sarı, turuncu, kırmızı, pembe, eflatun, beyaz mavi.

Motifler

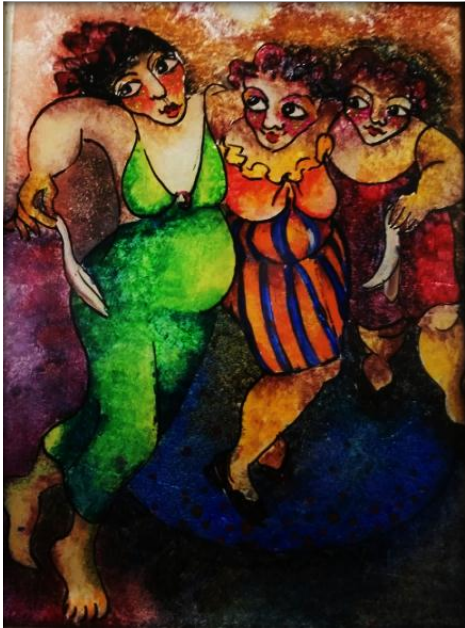
Bitkisel : Nergis, yaprak.

Figür : Kadın, at.

Nesne : Elbise, tef, şal, bileklik, eğer, ok, örtü.

Tasarım Özellikleri : Öyküleyici ve betimleyici bir tarzda oluşturulan tasarımda müzikle dans eden hareketli 3 adet kadın figürü resmin odak noktasını oluşturmaktadır ve bu figürlerin vücut ölçüleri başarılı olarak resmedilmiştir. Resimde yapılan gölgelendirmeler figürlerde örüntü oluşturmuş ve resmin fonunda lekelemeler yapılması resme çağdaş ve dingin bir görünüm kazandırmıştır. Renk geçişleri oldukça başarılı olan resimde kullanılan figürlerde karikatüristik bir bakış açısı hakimdir. Bitkisel motifler natüralist tarzda yapılmıştır ve yardımcı figür niteliğinde olan at figürü ana figürlerle uyum içinde kompozisyonu bütünlemektedir.

**Örnek 2'deki sanatçıya ait genel olarak aynı karakteristik motif özelliklerinde olan detayda yardımcı figür olan at figürünün kullanılmadığı ve farklı natüralist tarzda bitkisel motiflerin olduğu örnekler oluşan farklı renklerde cam altılar bulunmaktadır (Fotoğraf No: 31-32).*

Fotoğraf 31-32: Hatice ARAS-, İstanbul, 2018.

Örnek No	: 3
Fotoğraf No	: 33
Ürün Sahibi	: Hatice ARAS
Ürünün Adresi	: İstanbul
Geliş Tarihi	: 2018
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.
Ürünün Yeri	: Atölyesinde.
İnceleme Tarihi	: 09.10.2018
Yapılış Tarihi	: 2018
Yapan Kişi	: Hatice ARAS
Bugünkü Durumu	: Herhangi bir bozulma tahribat olmamıştır.
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.

<u>Tür</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>
Camaltı Pano	Hatice ARAS	Duvar Panosu
En x Boy	: 30x30 cm.	
Teknik	: El işçiliği.	
Renk	: Yeşil, siyah, sarı, turuncu, kırmızı, pembe, eflatun, beyaz, mavi.	
<u>Motifler</u>		
Figür	: Kadın.	
Nesne	: Masa, sandalye, kadeh, kule, şal, elbise, ayakkabı, tel, ışık, taç, boyunluk, toka, küpe.	
Yazı	: <i>Hatice ARAS</i>	
Tasarım Özellikleri : Tasarımda ön planda masanın etrafında oturan kızıl saçlı, etine dolgun 2 adet kadın figürü resmin odak noktasını oluşturmaktadır ve biçim, renk özellikleriyle resimde dinamik bir görünüm sergilemektedir. Karikatür niteliğinde olan tasarımda önemli şahsiyetlerin ön planda ve daha büyük olarak resmedilmesi, bir minyatörcü yaklaşımı göstermektedir. İki figürün arasında daire şeklinde bir masa resmedilmiştir. Renk geçişleri oldukça başarılı olan resimde kullanılan figürlerde ve resmin genelinde tonlamalara gidilmiş ve bu da tasarıma sakin bir görünüm kazandırmıştır. Arka planda üç boyutlu olarak verilmiş ve perspektif kurallarına uyum sağlanarak resmedilmiş mimari yapı detaylı biçim ve renk özellikleriyle ana figürü tamamlamakta ve kompozisyonu bütünlemektedir.		

Örnek No	: 4
Fotoğraf No	: 34
Ürün Sahibi	: Hatice ARAS
Ürünün Adresi	: Tomtom Mahallesi, Kumbaracı Yokuşu, No:36 Beyoğlu - İSTANBUL
Geliş Tarihi	: 2018
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.
Ürünün Yeri	: Atölyesinde.
İnceleme Tarihi	: 09.10.2018
Yapılış Tarihi	: 2018
Yapan Kişi	: Hatice ARAS
Bugünkü Durumu	: Herhangi bir bozulma tahribat olmamıştır.
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.

Tür

Camaltı Pano

Kaynak Kişi

Hatice ARAS

İşlevi

Duvar Panosu

En x Boy

: 21x15 cm.

Teknik

: El işçiliği.

Renk

: Siyah, sarı, turuncu, kırmızı, pembe, beyaz, gümüş, mavi.

Motifler**Figür**

: Kadın.

Nesne

: Elbise, taç, gaz lambası.

Tasarım Özellikleri : Tasarımda beyaz elbisesi, kızıl saçları sade görünümde tacı ile karakteristik özellikte olan kadın figürü resmin odak noktasını oluşturmaktadır. Figürün vücut hatları başarılı olarak verilmiştir fakat aynı başarı figürün yüz, el ve ayaklarında sağlanamamıştır. Renk geçişleri oldukça başarılı olan resimde asimetric denge hakimdir. Resimdeki renklendirmelerde genel olarak tonlamalara gidilmiş ve bu da resme dingin ve çağdaş bir görünüm kazandırmıştır.

**Örnek 4'deki sanatçıya ait genel olarak aynı karakteristik motif özelliklerinde tek bir figürden oluşan farklı renklerde cam altılar bulunmaktadır (Fotoğraf No: 35-36).*

Fotoğraf 35: Hatice ARAS-İstanbul, 2018.

Fotoğraf 36: Hatice ARAS-İstanbul, 2018.

Örnek No	: 5
Fotoğraf No	: 37
Ürün Sahibi	: Hatice ARAS
Ürünün Adresi	: İstanbul
Geliş Tarihi	: 2018
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.
Ürünün Yeri	: Atölyesinde.
İnceleme Tarihi	: 09.10.2018
Yapılış Tarihi	: 2018
Yapan Kişi	: Hatice ARAS
Bugünkü Durumu	: Herhangi bir bozulma tahribat olmamıştır.
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.

<u>Tür</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>
Camaltı Pano	Hatice ARAS	Duvar Panosu

En x Boy : 35x40 cm.

Teknik : El işçiliği.

Renk : Yeşil, siyah, sarı, kırmızı, beyaz, mavi.

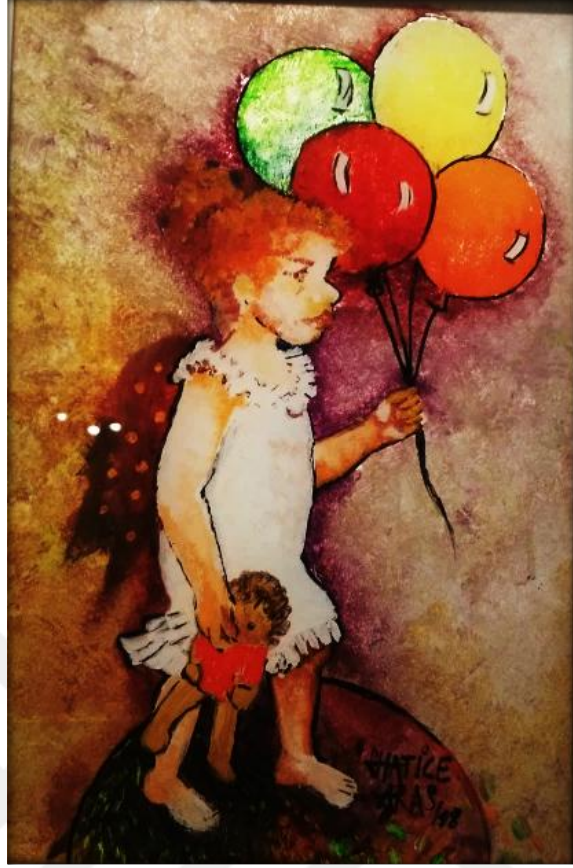
Motifler

Figür : Kadın.

Nesne : Elbise, kemer, kanat, oyuncak at.

Tasarım Özellikleri : Tasarımda kadın figürü odak noktasıdır ve form, renk özellikleriyle dinamik bir yapıya sahiptir. Bu durum resimde zıtlığı vurgulamaktadır. Figür öyküleyici ve betimleyici tarzda resmedilmiştir. Figürün proporsiyonu başarılı olarak kurgulanmıştır ve figürün kaşlarının daha kalın ve aşağıda olmasıyla yüzünde kızgın bir ifade yaratılmıştır. Renk geçişleri oldukça başarılı olan resimde asimetrik denge ve karikatüristik bir bakış açısı hakimdir. Figürün sırtında bulunan gölgelendirme ile resmedilen kanatlar fantastik niteliktedir. Yardımcı figür olan oyuncak at figürü realist bir üslupla kurgulanmış ve ana figürle bütünlük sağlamıştır. Resimdeki renklendirmelerde genel olarak tonlamalar yapılmış olup ahenk ve hiyerarşi oluşturarak kompozisyon tamamlanmıştır.

**Örnek 4'deki sanatçıya ait genel olarak aynı karakteristik motif özelliklerinde tek bir figürden oluşan farklı renklerde cam altılar bulunmaktadır (Fotoğraf No: 38-39-40).*

Fotoğraf 38: Hatice ARAS-İstanbul, 2018.

Fotoğraf 39: Hatice ARAS-, İstanbul, 2018.

Fotoğraf 40: Hatice ARAS'-İstanbul, 2018.

4.7.2. Metin Erkan KAFKAS (10.10.2018 Saat: 13.00 İstanbul)

Fotoğraf 41: Metin Erkan KAFKAS-İstanbul,2018.

1965 Mardin doğumludur. 1987’de üniversite eğitime başlamıştır.1993 yılında yüksek lisans ve 1999 yılında sanatta yeterlilik almıştır. Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi’nde 1994’ ten itibaren öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. 2002 den sonra Yrd. Doç. Dr. unvanıyla göreve devam etmektedir.

1. Ne zaman camaltı resim yapmaya başladınız?

-1987’de üniversite eğitime başladığımda derslerimizden birisi camaltı resmiydi. O zaman öğrendim.

2.Camaltı resim yapmayı kimden öğrendiniz?

-Bölümün kurucusu Prof. Dr. Erol ETİ hocamız kalemişi derslerimize girdiğinde camaltı resmini kendisinden öğrendim.

3.Neden bu mesleği seçtiniz?

-Çocukluğumdan beri camaltını bilen birisiyim.

4.Bu mesleğin zorlukları var mıdır? Varsa nelerdir?

-Bildiğimiz resim sanatından çok farklı camaltı resimleri. Tam tersi uygulamalarla zor bir teknikle yapılıyor.

5.Yaptığınız camaltı resimlerine kendinize özgü bir şeyler katıyor musunuz?

-Bana özgü şeyler var tabi ki. Ben kendi konularımı işliyorum camaltı resimlerine.

6.Yapım aşamaları nelerdir?

-Desen oluşturulduktan sonra cama şablonlarla geçirilir. Daha sonra boyama işlemine geçilir.

7.Camaltı resmi yaparken hangi teknikleri kullanıyorsunuz?

-Gelişim içinde uygulama yapan sanatçılar çok farklı teknikler ve farklı malzemeler kullanmışlardır. Öncelerde teknik olarak fırçayla yapılan uygulama daha sonraki yıllarda serigrafi tekniğiyle birleştirilmiştir. Hem elle hem serigrafi tekniğiyle.

8.İlk başladığınızdan beri aynı tekniği mi kullanıyorsunuz?

-Zamanla teknikler değişebiliyor.

9.Kullandığınız araç ve gereçler nelerdir?

-Fırça, boya, cam, kontör kalemleri, serigrafi malzemeleri vb.

10.Kullandığınız araç ve gereçleri nereden temin ediyorsunuz?

-Farklı malzemeler bulunduğunda her yerden temin edebilirsiniz.

11.Hangi boyaları kullanıyorsunuz? Neden bu boyaları tercih ediyorsunuz?

-Önceden malzemeler is boyası ve toz boya daha sonraları ise cam boyaları, akrilik boya ve yağlı boya gibi fabrikasyon ürünlerle değişim göstermiştir. Öğrencilerime altın ve gümüş varak kullanıyorum. Resmin kalitesini oldukça artırabilecek günümüzde elimize geçen her türlü malzemeyi kullanabiliyoruz.

12.Camaltı resimlerinde hangi kompozisyonları tercih ediyorsunuz?

-Gelenekte akla ilk gelen Şahmeran. En çok işlenmiş konu budur. Bir dönem İstanbul gravürlerini uygulamıştım.

13.Camaltı resimlerinde kullandığınız motifleri neye göre seçiyorsunuz?

-Çocukluğumdan beri camaltını bilen birisiyim. Mahallemizde bakkal, kasap, manav, fırın, berber gibi iş erbaplarının dükkanlarında birer şahmeran ya da bir hat yazı şeklinde camaltı resim bulunurdu. Ama ben kendi konularımı işliyorum.

14.Bir camaltı resmini ne kadar sürede yapıyorsunuz?

-Camaltını ebatlarına göre değişir.

15.Ürünlerinizi sipariş üzerine mi yapıyorsunuz yoksa yaptığınız hali hazırda olan ürünlerden mi seçiliyor?

-Değişebiliyor.

16.Resimlerinizi nerede yapıyorsunuz? Atölyeniz var mı?

-Evet atölyem var. Resimlerimi orda yapıyorum.

17.İlk yaptığınız camaltı resmini hatırlıyor musunuz? Şu anda nerede?

-İlk İstanbul gravürlerini yapmıştım. Şimdi nerde bilmiyorum.

18.Bu sanatla ne kadar süredir ilgileniyorsunuz?

-Üniversite eğitimine başladığımdan beri

19.Camaltı resmine talep var mı?

-Bu konuyu bilenler bize ait olan sanat dalının sergisi açıldığında hem koşuyorlar. İlgi gösteriyorlar. Bütçesi uygun olanlar satın alıyor.

20.Sizce bu meslek nasıl geliştirilebilir?

-Gerek fakültemizde gerek sergi açtığımız mekânlara gelen davetliler hem şaşkınlıkla hem heyecanla hem de merakla ne olduğunu anlamaya çalışıyorlar. Biraz daha tanıtılması gerekiyor.

21.Sanatınızı öğrettiğiniz biri ya da birileri oldu mu?

-Öğrencilerime öğretiyorum.

22.Başka camaltı sanatçısı tanıyor musunuz?

-Tanıdığım camaltı sanatçılarından ilk söyleyeceğim Prof. Dr. Erol ETİ hocamdır. Çünkü gerçekten yaş itibariyle eskilerden günümüze ulaşmış yaşayan en

önemli ustalardandır. Bunun dışında yetiştirdiğimiz öğrencilerimizden bu işi yapanlar var. Fakat nerde olduklarını bilmiyorum.

23.Keşke başka bir meslek yapsaydım dediğiniz oldu mu?

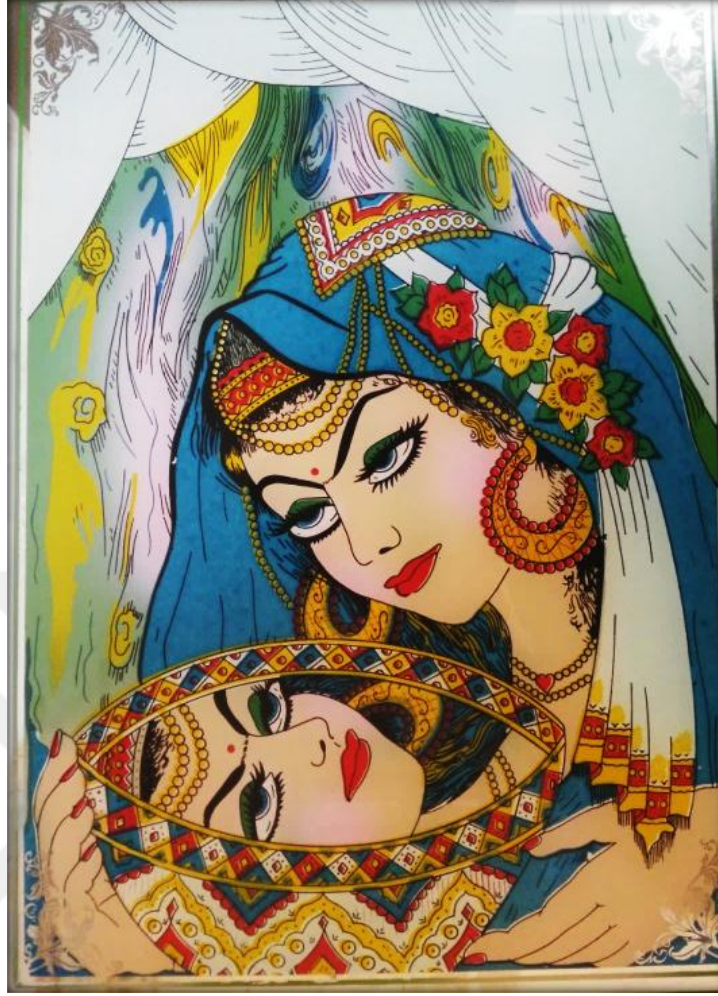
-Hayır. Mesleğimi seviyorum.

24.Başka uğraş alanlarınız var mı?

-Akademisyenim.

Sanatçının incelenen eserlerinden bazıları aşağıda verilmiştir.

Örnek No	: 6	
Fotoğraf No	: 42	
Ürün Sahibi	: Metin Erkan KAFKAS	
Ürünün Adresi	: Marmara Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi.	
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.	
Ürünün Yeri	: Depodadır.	
İnceleme Tarihi	: 10.10.2018	
Yapan Kişi	: Metin Erkan KAFKAS	
Bugünkü Durumu	: Herhangi bir bozulma tahribat olmamıştır.	
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.	
<u>Tür</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>
Camaltı Pano	Metin Erkan KAFKAS	Duvar Panosu
En x Boy	: 50x40 cm.	

Teknik : El işçiliği.

Renk : Yeşil, beyaz, siyah, sarı, kırmızı, mavi, gümüş, yaldız.

Motifler

Bitkisel : Çan çiçeği, yaprak.

Figür : İnsan.

Nesne : Kolye, küpe, alınlık, başörtüsü, ayna, perde.

Tasarım Özellikleri : Tasarımda resmin odak noktasında elinde ayna bulunan ve bu aynada yansıması görülen bir kadın figürü resmedilmiştir. Başındaki örtüsü, kolyesi, küpeleri, alınlığı, alnındaki kırmızı noktası, kırmızı ruju ve ojeleri bulunan figür renk, motif, formları ile dinamik bir yapıya sahiptir ve bu durum resmin genelinde bir zıtlık algısı oluşturmaktadır. Figürün başındaki örtüde bulunan bitkisel motifler natüralist tarzda yapılmış ve belirgin özellikleriyle kompozisyonda hareketlilik ve canlılık sağlamıştır. Figürün yüz hatları ayrıntılı olarak başarılı şekilde verilmiştir. Barok tarzında düzenlenmiş perde motifleri detaylı biçim özelliğiyle ana figürü tamamlamakta, çağdaş bir görünüm kazandırmakta ve tasarımda bütünlük sağlayarak kompozisyonu tamamlamaktadır.

Örnek No	: 7	
Fotoğraf No	: 43	
Ürün Sahibi	: Metin Erkan KAFKAS	
Ürünün Adresi	: Marmara Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi.	
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.	
Ürünün Yeri	: Depodadır.	
İnceleme Tarihi	: 10.10.2018	
Yapan Kişi	: Metin Erkan KAFKAS	
Bugünkü Durumu	: Herhangi bir bozulma tahribat olmamıştır.	
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.	
<u>Tür</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>
Camaltı Pano	Metin Erkan KAFKAS	Duvar Panosu
En x Boy	: 50x40 cm	

Teknik : El işçiliği.

Renk : Yeşil, beyaz, siyah, açık mavi, açık kahverengi.

Motifler

Figür : İnsan.

Nesne : Kılıç, başörtüsü.

Yazı : *La Fettah-ı, La Zülfikar-ı , La Ali.*

Tasarım Özellikleri : Tasarımda başında yeşil örtüsü, siyah sakalları ve beyaz kıyafeti olan insan -Hz. Ali- figürü resmin odak noktasıdır. Figürde realist bir bakış açısı hakimdir ve çağdaş bir tablo niteliğindeki resimde teknik, form, renk ve motifleriyle dinamik bir yapı oluşturulmuştur ve bu durum ritim algısına vurgu yapmaktadır. Resmin sağ üst tarafında *La Fettah-ı*, sağ alt tarafta *La Ali*, sol üst tarafında *La Zülfikar-ı* ve sol altta *Ali* yazmaktadır. Resimde kullanılan renkler natüralist tarzda ve modern bir anlayışta kullanılmışlardır. Yardımcı figür olan kılıcın -*Zülfikarın*- uç kısmı iki çatal biçiminde resmedilmiştir ve kompozisyonda resmedilen yazıların detaylı biçim özellikleriyle tasarımı tamamlamıştır.

Örnek No	: 8	
Fotoğraf No	: 44	
Ürün Sahibi	: Metin Erkan KAFKAS	
Ürünün Adresi	: Marmara Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi.	
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.	
Ürünün Yeri	: Depodadır.	
İnceleme Tarihi	: 10.10.2018	
Yapan Kişi	: Metin Erkan KAFKAS	
Bugünkü Durumu	: Herhangi bir bozulma tahribat olmamıştır.	
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.	
<u>Tür</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>
Camaltı Pano	Metin Erkan KAFKAS	Duvar Panosu
En x Boy	: 50x40 cm.	
Teknik	: Kalıp-el işçiliği.	
Renk	: Yeşil, beyaz, siyah, kırmızı, mavi, kahverengi.	
<u>Motifler</u>		
Bitkisel	: Gül, yaprak.	
Nesne	: Kabe.	
Geometrik	: Daireler, uzun bordürler.	

Yazılı kompozisyon : *Maide suresi, Ali İmran Suresi, Allah, Muhammed, Fatıma, Ali, Hasan ve Hüseyin* yazmaktadır.

Tasarım Özellikleri : Tasarımda realist biçimde resmedilen Kâbe figürü dinamik bir yapıya sahiptir ve resmin odak noktasını oluşturmaktadır. Figürün etrafında oluşturulan bordürlerde *Maide Suresi* ve *Ali İmran Suresi* yazılı olan beyaz zeminli dikdörtgenler kompozisyonda bütünlük sağlamaktadır. Bu dikdörtgenlerin aralarında altı adet madalyon içinde Arapça yazı ile *Allah, Muhammed, Fatıma, Hasan, Hüseyin* ve *Ali* yazmaktadır. Figürde asimetrik bir denge hakim olmaktadır. Natüralist tarzda resmedilen bitkisel motiflerde ise aksine simetrik bir denge hakimdir ve ölçü-oran bakımından kompozisyonda denge sağlamaktadır.

4.7.3. Serap ONUR (13.10.2018 Saat:15.00 Ankara)

Fotoğraf 45: Serap ONUR-Ankara,2018.

1971 Ankara doğumludur. Gazi Üniversitesi Grafik Ana Sanat Dalından mezun olmuştur. Uzun yıllar grafikerlik yapmıştır. İSMEK’te camaltı kursuna giderek bu sanata başlamıştır. 1999’ dan itibaren profesyonel olarak çalışmalarına devam etmektedir. 2012 ve 2013 yıllarında kişisel sergi açmıştır. Aynı zamanda Kültür ve Turizm Bakanlığı’nda camaltı sanatçısı olarak kabul edilmiştir.

1.Ne zaman camaltı resim yapmaya başladınız?

-1999’dan beri profesyonel olarak yapıyorum.

2.Camaltı resim yapmayı kimden öğrendiniz?

-Camaltını bana öğretecek birini bulamadım. Bir dönem İstanbulda’yıdım ve İSMEK camaltı kursu açacağını duyurmuştu bende kursa başladım ve öğrendim. Ne yazık ki bir ustam yok.

3.Neden bu mesleği seçtiniz?

-Ben yağlı boya resmi yaparak başladım. Sonra her yüzeyi denemek ve çalışmak isteyen biri olduğumdan merak saldım bu işe.

4.Bu mesleğin zorlukları var mıdır? Varsa nelerdir?

-Camların kırılabilir bir malzeme olması. Onları korumak ve taşımak çok zor

5.Yaptığınız camaltı resimlerine kendinize özgü bir şeyler katıyor musunuz?

-Ben konu olarak tavus kuşu ve kalyonları seçtim.

6.Yapım aşamaları nelerdir?

-Yağlı boya yapar gibi yapıyorum camaltılarımı, önce desenlerimi hazırlıyorum sonra tersten düzeltiyorum. İlk başta fırça ile kontörleri yapıyordum ama çok fazla zaman aldığı için mecburen kaleme döndüm.

7.Camaltı resmi yaparken hangi teknikleri kullanıyorsunuz?

- İlk başta fırça ile kontörleri yapıyordum ama çok fazla zaman aldığı için mecburen kaleme döndüm.

8.İlk başladığınızdan beri aynı tekniği mi kullanıyorsunuz?

-Zaman zaman farklılıklar oluyor.

9.Kullandığınız araç ve gereçler nelerdir?

-Fırça, kontör kalemi, çeşitli boyalar, cam vb.

10.Kullandığınız araç ve gereçleri nereden temin ediyorsunuz?

-Özel olarak sipariş veriyorum.

11.Hangi boyaları kullanıyorsunuz? Neden bu boyaları tercih ediyorsunuz?

-Boyalarda su bazlı akrilik boyayı daha çok tercih ettim çünkü benim uygulayış şeklim için akriliğin daha iyi olduğunu anladım. Çalışırken çok renkli çalışmayı seviyorum.

12.Camaltı resimlerinde hangi kompozisyonları tercih ediyorsunuz?

-Ben tavus kuşu ve kalyonları seçtim konu olarak. Şahmeran ilk başta yaptım ama çok fazla bişey katamayacağımı düşündüğüm için devam etmedim.

13.Camaltı resimlerinde kullandığınız motifleri neye göre seçiyorsunuz?

-Her şeyin bana ait bana özgün olması gerekiyor.

14.Bir camaltı resmini ne kadar sürede yapıyorsunuz?

-Bunu söylemek çok zor. Camaltında kurumasını beklediğimiz için çok zaman geçiyor. Bu sebepten 3-4 resim birden çalışıyorum. Biri kururken diğerini yapıyorum.

15.Bir camaltı resim size ne kadara mal oluyor?

-Boyadan daha çok cama çerçeveye para veriyorum. Emek ağırlıklı bir iş bu.

16.Mal ettiğiniz resmi ne kadara satıyorsunuz?

-500 TL'ye de satarsınız 10000 TL'ye de...

17.Camaltı resim yaparak geçiminizi sağlayabiliyor musunuz?

-Geçimimi bu işi yaparak sağlamıyorum. Benim için hobi gibi bir şey.

18.Ürünlerinizi sipariş üzerine mi yapıyorsunuz yoksa yaptığınız hali hazırda olan ürünlerden mi seçiliyor?

-Sipariş üstüne yaptığım çok resim oldu. Daha çok sergide görüp beğenip alıyor insanlar.

19.Ürünlerinizi alan insanların alım amaçlarını biliyor musunuz? (koleksiyon, kullanım amaçlı)

-Sanatseverler alıyor. Onu seyretmekten mutlu olacakları için alıyorlar.

20.Camaltı resim yaparken kamu kuruluşu ya da özel sektör gibi kurumlardan yardım aldığınız oldu mu?

-Hiçbir kurumdan destek almadım.

21.Resimlerinizi nerede yapıyorsunuz? Atölyeniz var mı?

-Benim atölyem; evim. Çalışmalarımı burada yapıyorum.

22.İlk yaptığınız camaltı resmini hatırlıyor musunuz? Şu anda nerede?

-İlk şahmeran yaptım. Şu anda evimdedir.

23.Camaltı resmini yaparken neler hissediyorsunuz?

-Yaptığım her resim birbirinden farklıdır. Hiçbir zaman aynısı yapamam. Çünkü doğaçlama ilerliyorum, o ne hissediyorsam resimlerime de yansıtıyorum.

24.Bu sanatla ne kadar süredir ilgileniyorsunuz?

-2010'dan itibaren profesyonel olarak yapıyorum.

25.Camaltı resmine talep var mı?

-Talep ne yazık ki az.

26.Sizce talep olmamasını sebebi nedir?

-Camın kırılabilir bir malzeme olması. Cama zarar gelmemesi için çok fazla çaba sarf etmek gerekiyor. Taşımak çok zor ağır bir malzeme. Kırılğan olması da taleplerin az olma sebebi. İnsanlar para vererek aldıkları bir şeyin koruyamamaktan korkuyor.

27.Gençler neden bu sanata ilgi duymuyor?

-Bu işi yapmak için aşk gerekiyor.

28.Sizce bu meslek nasıl geliştirilebilir?

-İnsanlar bu sanatı öğrenmek istiyor fakat bir istikrar yok, aşk yok maalesef.

29.Sanatınızı öğrettiğiniz biri ya da birileri oldu mu?

-Çok isterdim ama kimse yok. Öğrenmek istediklerini söylüyorlar fakat bir istikrarlılık yok.

30.Başka camaltı sanatçısı tanıyor musunuz?

-Tanıştığım camaltı sanatçısı yoktur.

31.Onlarla aranızda rekabet oluyor mu?

-Bu alanda çok az sanatçı var. Sanatçı çok olacak ki rekabet olsun.

32.Keşke başka bir meslek yapsaydım dediğiniz oldu mu?

-Ben bu işe aşığım. Asla olmadı.

33.Başka uğraş alanlarınız var mı?

-Yağlı boya resmi yapıyorum.

Örnek No	: 9
Fotoğraf No	: 46
Ürün Sahibi	: Serap ONUR
Ürünün Adresi	: Ankara
Geliş Tarihi	: -
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.
Ürünün Yeri	: Evindedir.
İnceleme Tarihi	: 10.10.2018
Yapılış Tarihi	: -
Yapan Kişi	: Serap ONUR
Bugünkü Durumu	: Herhangi bir bozulma tahribat olmamıştır.
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.

<u>Tür</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>
Camaltı Pano	Serap ONUR	Duvar Panosu
En x Boy	: 50x60 cm.	
Teknik	: El işçiliği.	
Renk	: Yeşil, siyah, sarı, turuncu, kırmızı, beyaz, mavi.	
<u>Motifler</u>		

Bitkisel : Karanfil, gül, menekşe, kır çiçekleri, hatayi, rumi, palmet.

Figür : Şahmeran.

Nesne : Taç, kolye, alınlık, küpe.

Tasarım Özellikleri : Tasarımda ana figür olan Şahmeran natüralist tarzda resmedilen bitkisel motifler ile bir arada tabiat tasviri içinde resmedilmiştir. Biçim, renk ve motifler ile birlikte oldukça dinamik bir yapıya sahiptir. Figür siyah uzun saçları, boynunda sıralı halde duran gerdanlışı, kıvrımlı boynuzları, boynuzlarından sarkan küpeleri, detaylı alınlığı ve başında beyaz, kırmızı ve mavi renklerden oluşan gösterişli tacı ile karakteristik bir özellik sergilemektedir. Kuyruğunu oluşturan taçlı ve boynu tasmalı yılan içe doğru kıvrılarak hareketli bir görünüm sergilemektedir. Tasarımda asimetrik bir denge hakimdir. Şahmeran figürünün çoğu yerinde çizgisel üslup kullanılmıştır. Kompozisyonun üç kenarını çevreleyen beyaz renkte anti natüralist bitkisel motifler ile oluşturulan kalın bordürde çizgisel bir üslup görülmektedir. Zeminde renk tonlamaları ve lekelemeler yapılması tasarıma çağdaş bir görünüm kazandırmış ve kompozisyonda bir ahenk oluşturmuştur.

Örnek No	: 10
Fotoğraf No	: 47
Ürün Sahibi	: Serap ONUR
Ürünün Adresi	: Çayyolu Mahallesi, 2621. Cadde, Samanpazarı Site, No: 82-ANKARA
Geliş Tarihi	: 2010
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.
Ürünün Yeri	: Evinde bulunmaktadır.
İnceleme Tarihi	: 10.10.2018
Yapılış Tarihi	: 2010
Yapan Kişi	: Serap ONUR
Bugünkü Durumu	: Herhangi bir bozulma tahribat olmamıştır.
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.

<u>Tür</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>
Camaltı Pano	Serap ONUR	Duvar Panosu
En x Boy	: 40x45cm.	
Teknik	: El işçiliği.	
Renk	: Yeşil, siyah, sarı, kırmızı, altın yıldız, beyaz ve mavi.	

Motif

Bitkisel	: Gül, karanfil, menekşe, lale, dal ve yaprak.
Figür	: Şahmeran.
Nesne	: Taç, boyunluk, alınlık, küpe.

Tasarım Özellikleri : Tasarımda natüralist biçimdeki bitkisel motiflerin içinde duran Şahmeran figürü asimetrik bir dengede yer almakta olup; biçim, renk ve motifleri ile oldukça net çizgilerle resmedilmiş dinamik bir yapıya sahiptir. Bu durum resmin bütününde ritim ve zıtlık algısı yaratmaktadır. Figür, yeşil uzun saçları, kalın kaşları, yoğun kirpikleri kıvrımlı boynuzlarından sarkan küpeleri, boğazında bulunan tasma şeklinde kolyesi ve başında yeşil, beyaz, kırmızı ve mavi renklerden oluşan gösterişli tacı ile karakteristik özelliğindedir. Kuyruğunu oluşturan taçlı ve boynu tasmalı yılan içe doğru kıvrılarak hareketli, dinamik bir görünüm sergilemektedir ve diğer şahmeran örneklerinden farklı olarak ağzı kapalı şekilde resmedilmiştir. Ana figür olan Şahmeran ve yardımcı figürler olan bitkisel motifler oldukça düzgün bir el işçiliğinde resmedilmiş olup, renk özelliklerindeki gölgelendirmeleri ile dikkat çekmektedir.

Örnek No	: 11
Fotoğraf No	: 48
Ürün Sahibi	: Serap ONUR
Ürünün Adresi	: Çayyolu Mahallesi, 2621. Cadde, Samanpazarı Site, No: 82- ANKARA
Geliş Tarihi	: 2011
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.
Ürünün Yeri	: Evindedir.
İnceleme Tarihi	: 10.10.2018
Yapılış Tarihi	: 2011
Yapan Kişi	: Serap ONUR
Bugünkü Durumu	: Herhangi bir bozulma tahribat olmamıştır.
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.

<u>Tür</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>
Camaltı Pano	Serap ONUR	Duvar Panosu
En x Boy	: 15x15cm.	
Teknik	: El işçiliği.	
Renk	: Kırmızı, kahverengi, beyaz, siyah, sarı.	
<u>Motifler</u>		
Bitkisel	: Çan çiçeği, çintemani, papatya.	
Nesne	: Püskül, perde.	
Yazı	: <i>Besmele</i>	

Tasarım Özellikleri : Tasarım renk, biçim ve çizgi kontrastı ile oldukça dinamik bir yapıya sahiptir. Panonun orta planında aynalı yazı şeklinde düzenlenmiş sülüs harflerle birbiri üstüne gemi *-ashab-ı keyf-* şeklinde istiflenmiş *Besmele* yazısı adeta bir figür niteliğine bürünmüş ve tasarımda odak nokta olmuştur. Fonda simetrik biçimde duran papatya motifleri natüralist tarzda yapılmış ve figürle birlikte tasarımda ahenk oluşturmuştur. Resmin alt köşelerinde üç benek *-çintemani-* motifi görülmekte, kenarlarında ise barok tarzında resmedilmiş perde tasvirleri aralarından sarkan püsküller ve üstüne resmedilen bitkisel motifler ile tasarımı bütünlemektedir.

Örnek No	: 12
Fotoğraf No	: 49
Ürün Sahibi	: Serap ONUR
Ürünün Adresi	: Çayyolu Mahallesi, 2621. Cadde, Samanpazarı Site, No: 82-ANKARA
Geliş Tarihi	: -
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.
Ürünün Yeri	: Evindedir.
İnceleme Tarihi	: 10.10.2018
Yapılış Tarihi	: -
Yapan Kişi	: Serap ONUR
Bugünkü Durumu	: Herhangi bir bozulma tahribat olmamıştır.
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.

<u>Tür</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>
Camaltı Pano	Serap ONUR	Duvar Panosu
En x Boy	: 40x30 cm.	
Teknik	: El işçiliği.	
Renk	: Yeşil, lacivert, pembe , siyah, kırmızı, turuncu, mavi, kahverengi.	

Motifler

Geometrik	: Daire, üçgen, kare, dikdörtgen.
Bitkisel	: Lale, menekşe, lotus, kıvrım dal.
Nesne	: Şemsiye, halı, yelken, ev, demir, direk.
Figür	: Gemi, kedi, kuş, balık.

Tasarım Özellikleri : İçerisinde farklı renk ve formlarda mimari yapıların bulunduğu bir gemi figürü resmin odak noktasını oluşturmaktadır. Figürün içindeki mimari yapılar perspektif kurallarına uygun olarak yapılmış ve ölçü-oran bakımından denge sağlamıştır. Geminin yelkenlerinin üstünde bir kedi figürü ve birbirine bakan iki kuş figürü kompozisyona hareketlilik katmıştır. Tasarım gerçeğe uymayan - *fantastik*- tarzda kurgulanmış ve karikatür niteliğinde resmedilerek dinamik bir yapıya sahip olmuştur. Bu durum resimde ritim ve zıtlık algısını yaratmaktadır. Tasarımda renklerde bir hiyerarşi oluşmuş ve tasarımın genelinde asimetrik denge hâkim olmuştur. Geminin üstünde seyrettiği deniz tasviri stilize olarak resmedilmiş ve siyah konturlar kullanılarak denizin dalgaları vurgulanmıştır. Gemi figürünün sol tarafında lotus çiçeği, yelkenlerden kıvrımlı dallarla sarkan lale motifleri, yelken direklerinde minimal boyutta resmedilmiş şemsiyeler, zeminde küçük menekşeler ve bulut motifleri renk, biçim özellikleriyle kompozisyonu bütünlemektedir.

**Örnek 12'deki sanatçıya ait genel olarak aynı karakteristik motif özelliklerinde olan detayda Gemi figürü içindeki mimari yapıların detaylarında farklı biçimlendirme ve fonda oluşan farklı renklerde pek çok cam altı bulunmaktadır (Fotoğraf No: 50-51-52).*

Fotoğraf 50: Serap ONUR-Ankara, 2018.

Fotoğraf 51: Serap ONUR-Ankara, 2018.

Fotoğraf 52: Serap ONUR-Ankara, 2018.

Örnek No	: 13	
Fotoğraf No	: 53	
Ürün Sahibi	: Serap ONUR	
Ürünün Adresi	: Çayyolu Mahallesi, 2621. Cadde, Samanpazarı Site, No: 82-ANKARA	
Geliş Tarihi	: -	
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.	
Ürünün Yeri	: Evindedir.	
İnceleme Tarihi	: 10.10.2018	
Yapılış Tarihi	: -	
Yapan Kişi	: Serap ONUR	
Bugünkü Durumu	: Herhangi bir bozulma tahribat olmamıştır.	
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.	
<u>Tür</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>
Camaltı Pano	Serap ONUR	Duvar Panosu
En x Boy	: 40x35 cm.	
Teknik	: El işçiliği.	
Renk	: Yeşil, pembe , siyah, kırmızı, sarı, turuncu, mavi, kahverengi.	

Motifler

Bitkisel : Menekşe, meşe palamudu, lale, papatya, yaprak, kıvrım dal.

Figür : Tavus kuşu.

Tasarım Özellikleri : Natüralist tarzda resmedilmiş bitkisel motifin üstünde konumlandırılmış tavus kuşu figürü tasarımda odak nokta olarak kullanılmış ve asimetrik biçimde yer almıştır. Figür, başında, kuyruğunda ve vücudunda bulunan renkli tüyler, form ve renk özellikleriyle karakteristik özelliktedir. Bu durum resmin bütününde ritmi vurgulamaktadır. Figürde çizgisel üslup kullanılmıştır ve figürün tüylerinde siyah konturla verilen bölümler bunu açıkça göstermektedir. Figürün kanadında altın yaldızla yapılan çalışma resme hareketlilik ve çağdaş bir yorum katmıştır. Resmin üstünde sarkmış kıvrımlı dallar, minimal boyutta yapraklar ve uçlarında meşe palamudu renk ve biçim özellikleriyle tasarıma hareketlilik kazandırmıştır. Fonda yer alan lekelemeler ana figürle bütünleşerek kompozisyonda bir ahenk ve hiyerarşi oluşturmuştur.

**Örnek 13'deki sanatçıya ait genel olarak aynı karakteristik motif özelliklerinde olan detayda Tavus kuşu figürü detaylarında farklı biçimlendirme ve fonda oluşan farklı renklerde ebru çalışması yapılmış pek çok cam altı bulunmaktadır (Fotoğraf No: 54-55-56-57-58-59).*

Fotoğraf 54: Serap ONUR-, Ankara, 2018.

Fotoğraf 55: Serap ONUR-Ankara, 2018.

Fotoğraf 56: Serap ONUR-Ankara, 2018.

Fotoğraf 57: Serap ONUR-Ankara, 2018.

Fotoğraf 58: Serap ONUR-Ankara, 2018.

Fotoğraf 59: Serap ONUR - Ankara, 2018.

Örnek No	: 14
Fotoğraf No	: 60
Ürün Sahibi	: Serap ONUR
Ürünün Adresi	: Çayyolu Mahallesi, 2621. Cadde, Samanpazarı Site, No: 82-ANKARA
Geliş Tarihi	: 2011
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.
Ürünün Yeri	: Evindedir.
İnceleme Tarihi	: 10.10.2018
Yapılış Tarihi	: 2011
Yapan Kişi	: Serap ONUR
Bugünkü Durumu	: Herhangi bir bozulma tahribat olmamıştır.
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.

<u>Tür</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>
Camaltı Pano	Serap ONUR	Duvar Panosu
En x Boy	: 40x35 cm	
Teknik	: El işçiliği.	
Renk	: Yeşil, siyah, hardal, turuncu, kırmızı, mavi.	
<u>Motifler</u>		
Bitkisel	: Sümbül, kıvrım dal, yaprak.	
Figür	: Kedi.	

Tasarım Özellikleri : Kedi figürü tasarımda odak nokta olarak kullanılmış ve asimetrik biçimde yer almıştır. Figür, mavi tonlarındaki rengi, yeşil gözleri, uzun siyah kıvrımlı kirpikleri, boynundaki meryemana eli kolyesi ve ucu boncuklardan oluşan başlığı ile karakteristik özelliktedir. Figürde renk, biçim ve motifleriyle oldukça dinamik bir yapıya sahiptir ve bu durum resimde ritim ve zıtlık algısı yaratmaktadır. Kedi figürünün ifadesi hafif hüznü bir şekilde vermeye çalışılmış, bu da kirpiklerinin alt göz kapağına yoğun bir şekilde yapılmasıyla sağlanmıştır. Bitkisel motifler natüralist tarzda yapılmış detaylı formları ve renkleriyle tasarımda ahenk ve hiyerarşi oluşturarak resme bütünlük sağlamaktadır.

4.7.4. Aynur OCAK (14.10.2018 Saat: 14.00 Ankara)

Fotoğraf 61: Aynur OCAK-Ankara,2018.

1955 Yılında Ankara’da doğmuştur.1977 yılı Gazi Üniversitesi Resim Bölümü mezunudur.1989 yılında ilk kişisel sergisini açmıştır. Uluslararası sergiler ve büyük fuarlarda camaltı resimleri sergilemiştir. Camaltı resimlerinde genellikle kadını tema olarak işlemiştir.2008 Kültür Bakanlığı’nda ilk camaltı sanatçısı unvanını almıştır.

1.Ne zaman camaltı resim yapmaya başladınız?

-25 yıl oldu. 1993’ ten beri sanırım.

2.Camaltı resim yapmayı kimden öğrendiniz?

-Kimseden öğrenmedim. Ailede camaltı resmi örnekleri vardı. Babam camaltı resimlerine meraklıydı. Bizim evimizde çocukluğumuzda camaltı resimleri özellikle şahmeran resmi vardı ama çok sevdiğim bir motif değildi. Bir kadınla bir yılının birleştirilmesi beni çok rahatsız ediyordu. Sonra ki yıllarda camaltı merakı başladı. Geleneksel motif olan şahmeranı farklılaştırdım. Daha güzel bir kadın oldu.

3.Neden bu mesleği seçtiniz?

-Farklı şeyler denemek istedim.

4.Bu mesleğin zorlukları var mıdır? Varsa nelerdir?

-Bu sanatın bir zorluğu yok. Herkesin yapabileceği bir sanat.

5.Yaptığınız camaltı resimlerine kendinize özgü bir şeyler katıyor musunuz?

-Gelenekselliği devam ettiriyorum.

6.Yapım aşamaları nelerdir?

-Cama şablonla resmi çizdikten sonra istediğimiz kompozisyonda hazırlıyoruz. Renkleri istediğimiz gibi seçip boyamaya başlıyoruz.

7.Camaltı resmi yaparken hangi teknikleri kullanıyorsunuz?

-Kalıp kullanmadan yapıyorum.

8.İlk başladığınızdan beri aynı tekniği mi kullanıyorsunuz?

-Tekniğim zamanla değişti. Kendi yağlı boya resimlerimde kadın figürleri kullanmışım. Camaltında da son dönemlerde kadın figürlerine ağırlık vermeye başladım.

9.Kullandığınız araç ve gereçler nelerdir?

-Cam, çeşitli boyalar, fırça, vernik vs.

10.Kullandığınız araç ve gereçleri nereden temin ediyorsunuz?

-Sipariş ediyorum.

11.Hangi boyaları kullanıyorsunuz? Neden bu boyaları tercih ediyorsunuz?

-Genellikle akrilik boyalar, sıvı boyalar, yaldızlar kullanıyorum.

12.Camaltı resimlerinde hangi kompozisyonları tercih ediyorsunuz?

-Şahmeran ve kadın figürlü kompozisyonları tercih ediyorum.

13.Camaltı resimlerinde kullandığınız motifleri neye göre seçiyorsunuz?

-Şahmeranla başlayıp farklılaştırarak hatta çocukluğumuzda okuduğumuz gibi şahmeran yol gösteren ya da yıllar içinde birçok şahmeran hikayesi öğrenip kendime göre bir yol hazırladım.

14.Bir camaltı resmini ne kadar sürede yapıyorsunuz?

-Sanatçının yapımına bağlıdır. Çizersiniz çizdikten sonra hemen o heyecanla çok çabuk yaptığım (tabi kuruma süresi de çok önemli) camaltılar ya da günlerce uğraştığım düşünerek farklılaştırdığım camaltılarda oldu.

15.Bir camaltı resim size ne kadara mal oluyor?

-Alınan malzemeye kalitesine emeğine göre değişiyor.

16.Mal ettiğiniz resmi ne kadara satıyorsunuz?

-Emek ağırlıklı bir iş bu. İyi para kazanıyorum.

17.Camaltı resim yaparak geçiminizi sağlayabiliyor musunuz?

-Emekliyim ben. Bu işten de iyi para kazanıyorum.

18.Ürünlerinizi sipariş üzerine mi yapıyorsunuz yoksa yaptığınız hali hazırda olan ürünlerden mi seçiliyor?

-Ben kimseye satılır diye yapmadım. Başlarda öyle bir düşüncem olmadı. Resimlerimi görenler çok hoş sergileyelim dedikleri için yapmaya başladım. Bu aralar çok popüler oldu.

19.Ürünlerinizi alan insanların alım amaçlarını biliyor musunuz? (koleksiyon, kullanım amaçlı)

-Camaltını seven anlayan insanlar alıyor. Çok beğenerek alanlar da var camaltı koleksiyonu yapanlar da.

20.Camaltı resim yaparken kamu kuruluşu ya da özel sektör gibi kurumlardan yardım aldığınız oldu mu?

-Hayır.

21.Resimlerinizi nerede yapıyorsunuz? Atölyeniz var mı?

-Kendi atölyem var. Çalışmalarımı halen burada yapıyorum.

22.İlk yaptığınız camaltı resmini hatırlıyor musunuz? Şu anda nerede?

-Evet. Hatırlıyorum. İki tane küçük şahmeran yapmışım uğur getirsin diye. Şu an evimde muhafaza ediyorum.

23.Camaltı resmini yaparken neler hissediyorsunuz?

-Bana tarihi ve antikayı hatırlatıyor.

24.Bu sanatla ne kadar süredir ilgileniyorsunuz?

-25 yıl oldu.

25.Camaltı resmine talep var mı?

-Evet. Şu anda çok popüler oldu.

26.Gençler neden bu sanata ilgi duymuyor?

-İlgi alanları bu yönde teşvik edilmiyor olabilir.

27.Sizce bu meslek nasıl geliştirilebilir?

-Daha çok kurslar açılıp dersler verilerek olabilir.

28.Sanatınızı öğrettiğiniz biri ya da birileri oldu mu?

-Nergis DİRLİK öğrencime tüm bilgilerimi aktardım.

29.Başka camaltı sanatçısı tanıyor musunuz?

-Neveser AKSOY var. Çok güzel sergiler açıyor. Bu işin en iyilerinden.

30.Onlarla aranızda rekabet oluyor mu?

-Herkes kendi işini yapıyor.

31.Keşke başka bir meslek yapsaydım dediğiniz oldu mu?

-Seviyorum ben camaltı resmlerini.

32.Başka uğraş alanlarınız var mı?

-Yağlı boya yapıyorum ve atölyemde dersler veriyorum.

Sanatçının eserlerinden bazıları aşağıda verilmiştir.

Örnek No	: 15	
Fotoğraf No	: 62	
Ürün Sahibi	: Aynur OCAK	
Ürünün Adresi	: İnkılap Sokak No:18/14 Çankaya-Ankara.	
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.	
Ürünün Yeri	: Atölyesinde.	
İnceleme Tarihi	: 14.10.2018	
Yapan Kişi	: Aynur OCAK	
Bugünkü Durumu	: Herhangi bir bozulma tahribat olmamıştır.	
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.	
<u>Tür</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>
Camaltı Pano	Aynur OCAK	Duvar Panosu
En x Boy	: 40x35 cm.	
Teknik	: El işçiliği.	
Renk	: Kahverengi, kırmızı, beyaz.	
<u>Motifler</u>		
Nesne	: Saz, tef, zurna, püskül, elbise, huni, şapka.	
Figür	: İnsan, boğa.	

Tasarım Özellikleri : Üç bölüme ayrılmış olan resmin orta bölümünde müzikle dans eden hareketli insan figürleri tasarımın odak noktasını oluşturmaktadır. Resmin alt ve üst bölümünde yer alan yatay bordürler gerek boyut gerekse kompozisyon olarak birebir aynı özelliktedir. Bordürlerde müzikle dans eden ve akrobasi yapan insan figürleri ile bir adet boğa figürü dikkati çekmektedir. Figürlerin kıyafetleri beyaz renkte resmedilmiş olması kompozisyona canlılık ve dinamiklik kazandırmıştır. Bu durum resimde zıtlık algısı yaratmaktadır. Simetrik denge hâkim olan tasarımda çizgiler karikatüristik karakterde olup figürlerin ölçüleri oran/orantıya uygun biçimde başarılı olarak verilmiştir.

Örnek No : 16
Fotoğraf No : 63
Ürün Sahibi : Aynur OCAK
Ürünün Adresi : İnkılap Sokak No:18/14 Çankaya-Ankara.
Geliş Biçimi : Kendisi yapmıştır.
Ürünün Yeri : Atölyededir.
İnceleme Tarihi : 14.10.2018
Yapan Kişi : Aynur OCAK
Bugünkü Durumu : Herhangi bir bozulma tahribat olmamıştır.
Onarım Durumu : Onarım görmemiştir.

<u>Tür</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>
Camaltı Pano	Aynur OCAK	Duvar Panosu
En x Boy	: 50x35 cm.	
Teknik	: El işçiliği.	
Renk	: Yeşil, siyah, sarı, mavi, sarı, kırmızı, beyaz.	
<u>Motifler</u>		
Bitkisel	: Yaprak, tomurcuk, karanfil.	
Figürlü	: Tavus kuşu, kalyon.	
Nesneli	: Kapı, tekerlek.	

Tasarım Özellikleri : Tasarımda odak noktası olan kalyon figüründe asimetric bir denge hakimdir. Mitolojik üslupla resmedilen kalyon figürü biçim, renk ve motifleriyle dinamik bir yapıya sahiptir ve bu durum resimde ritim algısına vurgu yapmaktadır. Renk tonlamaları resme hareketlilik katarak çağdaş bir anlam kazandırmıştır. Figürün içinde bulunan mimari yapılar oran-orantıya ve perspektif kurallarına uyum sağlamıştır. Figürü tamamlayan tavus kuşu ve bitkisel motifler detaylı form özellikleriyle naif bir şekilde resmedilmiştir ve kompozisyonun genelinde bir ahenk oluşturmuştur.

Örnek No : 17
Fotoğraf No : 64
Ürün Sahibi : Aynur OCAK
Ürünün Adresi : İnkılap Sokak No:18/14 Çankaya-Ankara.
Geliş Biçimi : Kendisi yapmıştır.
Ürünün Yeri : Atölyededir.
İnceleme Tarihi : 14.10.2018
Yapan Kişi : Aynur OCAK
Bugünkü Durumu : Herhangi bir bozulma tahribat olmamıştır.
Onarım Durumu : Onarım görmemiştir.

<u>Tür</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>
Camaltı Pano	Aynur OCAK	Duvar Panosu
En x Boy	: 50x45 cm.	
Teknik	: El işçiliği.	
Renk	: Yeşil, siyah, turuncu, lacivert, kırmızı, beyaz.	
<u>Motifler</u>		
Bitkisel	: Kıvrımlı dallar.	

Figür : Kalyon, tavus kuşu.
Nesne : Yelken, direk, tekerlek, bayrak.
Yazı : *Aynur Ocak*

Tasarım Özellikleri : Tasarımda karikatür tarzında resmedilen kalyon figürü biçim renk ve motifleriyle dinamik bir yapıya sahiptir. Çizgisel üslubun hâkim olduğu tasarımda figürlerin ayrıntılarını belirginleştirmek için kullanılan siyah konturlar resimde ritmi vurgulamaktadır. Natüralist biçimde resmedilen kıvrım dallar kompozisyonda hareketlilik ve devamlılık sağlamıştır. Yardımcı figür olan kuş figürleri oldukça yüzeysel ve naif bir şekilde resmedilmiştir. Zemin rengi ana figürü ön plana çıkarmaktadır ve tasarıma çağdaş bir görünüm katmaktadır.

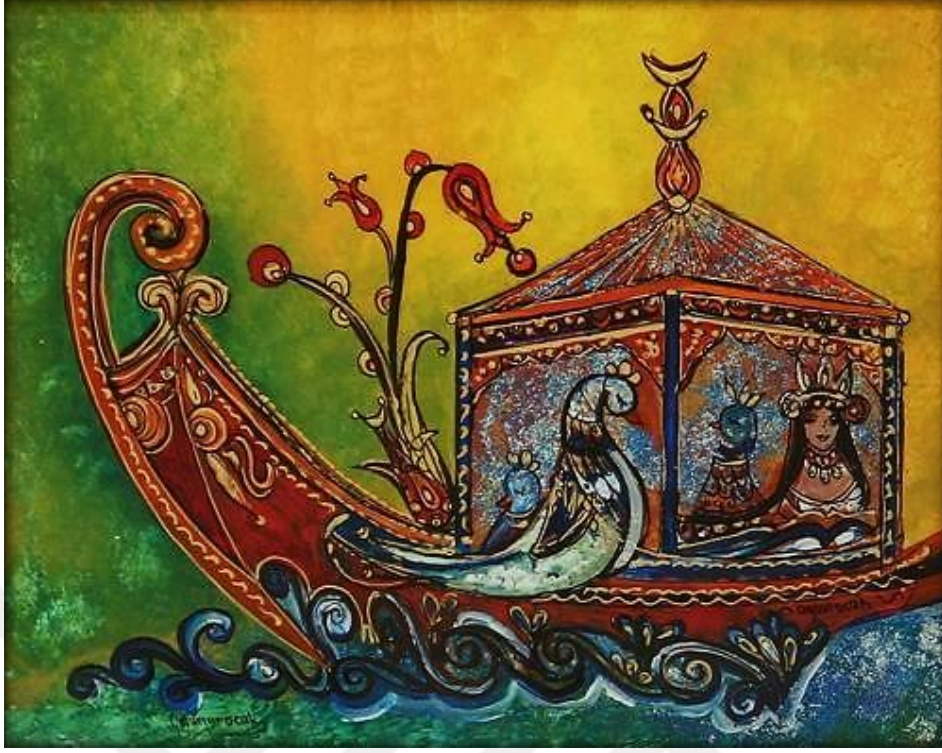

Örnek No	: 18
Fotoğraf No	: 65
Ürün Sahibi	: Aynur OCAK
Ürünün Adresi	: İnkılap Sokak No:18/14 Çankaya-Ankara.
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.
Ürünün Yeri	: Atölyededir.
İnceleme Tarihi	: 14.10.2018
Yapan Kişi	: Aynur OCAK
Bugünkü Durumu	: Herhangi bir bozulma tahribat olmamıştır.
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.

<u>Tür</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>
Camaltı Pano	Aynur OCAK	Duvar Panosu
En x Boy	: 30x15 cm	
Teknik	:El işçiliği.	
Renk	: Yeşil, siyah, turuncu, lacivert, mavi, kırmızı, beyaz.	
<u>Motifler</u>		
Bitkisel	: Enginar.	
Figür	: Şahmeran.	
Nesne	: Taç, alınlık, kolye, küpe.	

Tasarım Özellikleri : Tasarımda yer alan Şahmeran figürü klasik cam altı resimlerde görülen figürlerden farklı olarak üst gövdesi çıplak ve alt gövdesinde bol kıvrımlara sahip şalvara benzer bir giysi ile tasvir edilmiştir. Figürde gerçekçi ve soyut yaklaşım birleştirilerek kullanılmış ve tasarımda farkındalık yaratılmıştır. Resimde odak nokta olarak kullanılan figür, siyah uzun saçları, ince kaşları, kıvrımlı boynuzları ve başında beyaz, mavi, sarı, kırmızı, siyah renklerden oluşan gösterişli tacı ile gerçekçi ve karakteristik bir özellik sergilemektedir. Şahmeran figürünün gövdesinde iri boyutta enginar bitkisi ve çiçekleri ile birlikte uyum içinde natüralist bir tarzda resmedilmiştir. Fonda yer alan lekelemeler ana figürle bütünleşerek kompozisyonda bir ahenk ve hiyerarşi oluşturmuştur.

Örnek No	: 19
Fotoğraf No	: 66
Ürün Sahibi	: Aynur OCAK
Ürünün Adresi	: İnkılap Sokak No:18/14 Çankaya-Ankara.
Geliş Tarihi	: 2012
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.
Ürünün Yeri	: Atölyededir.
İnceleme Tarihi	: 14.10.2018
Yapılış Tarihi	: 2012
Yapan Kişi	: Aynur OCAK
Bugünkü Durumu	: Herhangi bir bozulma tahribat olmamıştır.
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.

<u>Tür</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>
Camaltı Pano	Aynur OCAK	Duvar Panosu
En x Boy	: 30x35 cm.	
Teknik	: El işçiliği.	
Renk	: Yeşil, siyah, turuncu, lacivert, mavi, kırmızı, beyaz..	

Motifler

Bitkisel : Lale, kıvrım dallar, yaprak.

Figür : Şahmeran, gemi, kuşlar.

Nesne : Taç, alınlık, boynuz, ev, kolye ve hilal bulunmaktadır.

Tasarım Özellikleri : Tasarımın odak noktasında mitolojik üslupla resmedilmiş bir kalyon tasviri görülmektedir. Kalyon figürünün içinde ölçü- oran bakımından başarılı biçimde yapılmış iki boyutlu mimari bir yapı bulunmaktadır ve bu yapının içine ve önüne konumlandırılmış yardımcı figür olan 3 adet kuş figürü ve 1 adet şahmeran figürü asimetrik olarak resmedilmiştir. Yardımcı figürler basit bir şekilde kurgulanmıştır. Çizgisel üslubun hakim olduğu tasarımda figürlerin ayrıntılarını belirginleştirmek için kullanılan siyah konturlar, fonda tonlamalar ve gölgelendirmeler yapılması resme çağdaş bir görünüm ve bütünlük kazandırmıştır.

Örnek No	: 20
Fotoğraf No	: 67
Ürün Sahibi	: Aynur OCAK
Ürünün Adresi	: İnkılap Sokak No:18/14 Çankaya-Ankara.
Geliş Tarihi	: 2012
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.
Ürünün Yeri	: Atölyededir.
İnceleme Tarihi	: 14.10.2018
Yapılış Tarihi	: 2012
Yapan Kişi	: Aynur OCAK
Bugünkü Durumu	: Herhangi bir bozulma tahribat olmamıştır.
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.

<u>Tür</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>
Camaltı Pano	Aynur OCAK	Duvar Panosu
En x Boy	: 50x40 cm.	
Teknik	: El işçiliği.	
Renk	: Yeşil, siyah, sarı, mor, mavi, lacivert, kırmızı, beyaz.	

Motifler

Bitkisel	: Gül, dilimli yaprak, kıvrım dal.
Figürlü Bezeme	: Şahmeran, tavus kuşu.
Geometrik	: Madalyon
Nesne	: Kayık, alınlık, boyunluk, küpe.

Tasarım Özellikleri : Tasarımda yer alan Şahmeran figürü klasik cam altı resimlerde görülen figürlerden farklı olarak üst gövdesi çıplak ve alt gövdesi denizde bir kayık üzerinde yüzerken tasvir edilmiştir. Figürde gerçekçi ve soyut yaklaşım birleştirilerek kullanılmış ve tasarımda farkındalık yaratılmıştır. Resimde odak nokta olarak kullanılan figür, siyah uzun saçları, zarif alınlığı, ince kaşları, kıvrımlı boynuzları, gösterişli boyunluğu ve başında sarı, kırmızı, siyah renklerden oluşan iri tacı ile gerçekçi ve karakteristik bir özellik sergilemektedir. Şahmeran figürünün gövdesi iç kısmı natüralist çiçek motifleri ile dolgulanmış denizde yüzen bir kayık içinde tasvirlenmiştir. Bu tasvire sağ ve sol kısımlarda detaycı bir üslupla resmedilmiş tavus kuşları eşlik etmektedir. Tasarımı iki yanda çevreleyen natüralist tarzda gül dalları üst kısımda, merkezde bir madalyon etrafında biçimlenen kıvrım dallar ve dilimli yapraklardan oluşan Barok üslubu bir süsleme ile sonlanmıştır. Tasarımda yer alan tüm öğelerde bir ahenk ve hiyerarşi göze çarpmaktadır.

Örnek No : 21
Fotoğraf No : 68
Ürün Sahibi : Aynur OCAK
Ürünün Adresi : İnkılap Sokak No:18/14 Çankaya-Ankara.
Geliş Biçimi : Kendisi yapmıştır.
Ürünün Yeri : Atölyededir.
İnceleme Tarihi : 14.10.2018
Yapan Kişi : Aynur OCAK
Bugünkü Durumu : Herhangi bir bozulma tahribat olmamıştır.
Onarım Durumu : Onarım görmemiştir.

<u>Tür</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>
Camaltı Pano	Aynur OCAK	Duvar Panosu
En x Boy	: 30x27 cm	
Teknik	: El işçiliği.	
Renk	: Yeşil, siyah, turuncu, mavi, kırmızı, beyaz.	

Motifler

Bitkisel : Kıvrım dallar, yapraklar.

Figür : Şahmeran, tavus kuşları.

Nesne : Taç, alınlık, kolye.

Tasarım Özellikleri : Anti natüralist tarzda resmedilen bitkisel motifler ile bir arada kurgulanan Şahmeran figürü tasarımda odak nokta olarak kullanılmış ve asimetrik biçimde yer almıştır. Biçim, renk, motifleri ile oldukça dinamik bir yapıya sahiptir ve bu durum resmin bütününde ritim algısı yaratmaktadır. Figür, siyah uzun saçları, yoğun kirpikleri kıvrımlı boynuzları ve başında yeşil, beyaz, kırmızı ve mavi renklerden oluşan gösterişli tacı ve yarı çıplak bedeni ile karakteristik özelliktedir. Kuyruğunu oluşturan taçlı ve boynu tasmalı yılan içe doğru kıvrılarak hareketli bir görünüm sergilemektedir. Şahmeran figürünün çoğu yerinde çizgisel üslup kullanılmıştır. Yardımcı figür niteliğinde olan tavus kuşu figürleri ana figürle bir arada kullanılarak armoni oluşturmuştur.

Örnek No	: 22
Fotoğraf No	: 69
Ürün Sahibi	: Aynur OCAK
Ürünün Adresi	: İnkılap Sokak No:18/14 Çankaya-Ankara.
Geliş Tarihi	: 2003
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.
Ürünün Yeri	: Atölyesinde.
İnceleme Tarihi	: 14.10.2018
Yapılış Tarihi	: 2003
Yapan Kişi	: Aynur OCAK
Bugünkü Durumu	: Herhangi bir bozulma tahribat olmamıştır.
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.

Tür

Camaltı Pano

Kaynak Kişi

Aynur OCAK

İşlevi

Duvar Panosu

En x Boy

: 30x20 cm.

Teknik

: El işçiliği.

Renk

: Yeşil, sarı mavi, pembe, kırmızı, kahverengi, siyah, sarı, turuncu, beyaz.

Motifler**Bitkisel**

: Gül menekşe, kıvrım dal, yaprak.

Figür

: Şahmeran.

Nesne

: Alınlık, boynuz, kolye.

Tasarım Özellikleri : Tasarımda asimetrik bir denge hakimdir. Kompozisyonda ana figür olan şahmeran odak noktasıdır ve biçim, renk, motifleri ile oldukça dinamik bir yapıya sahiptir ve bu durum resmin bütününde ritim ve zıtlık algısı yaratmaktadır. Figür, boynunu saran tasma şeklinde kolyesi, dalgalı uzun saçları, kıvrımlı boynuzları, alınlığı, natüralist bitkisel motiflerle yapılmış tacı ve gerçekçi bir şekilde resmedilmiş yüz hatları ile dikkat çekici niteliktedir. Figürün göğüs kısmında kıvrım dallar, yaprak ve çiçeklerden oluşan anti natüralist tarzda süslemeler dikkat çekicidir. Fonda yer alan güneş motifi figürün vurgusunu artırmakta ve güçlü bir etki yaratmaktadır. Şahmeran figürünün arka ve çöm kısmında yer alan boşluklarda ise natüralist tarzda resmedilmiş çiçek motifleri resme bütünlük kazandırmıştır. Kompozisyonun genelinde oran-orantıya görülmekle birlikte tüm unsurlar bir armoni oluşturarak tasarımı tamamlamıştır.

Örnek No	: 23	
Fotoğraf No	: 70	
Ürün Sahibi	: Aynur OCAK	
Ürünün Adresi	: İnkılap Sokak No:18/14 Çankaya-Ankara.	
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.	
Ürünün Yeri	: Atölyededir.	
İnceleme Tarihi	: 14.10.2018	
Yapan Kişi	: Aynur OCAK	
Bugünkü Durumu	: Herhangi bir bozulma tahribat olmamıştır.	
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.	
<u>Tür</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>
Camaltı Pano	Aynur OCAK	Duvar Panosu
En x Boy	: 40x35 cm.	
Teknik	: El işçiliği.	
Renk	: Yeşil, siyah, sarı, turuncu, mavi, mor, sarı, kırmızı ve krem.	

Motifler

Bitkisel : Karanfil, tomurcuk, menekşe, lale, kıvrımlı dal ve yaprak.

Figür : Tavus kuşu.

Tasarım Özellikleri : Tasarımda odak noktasını oluşturan tavus kuşu figürleri merkezi simetrik biçimde yerleştirilmiştir. Renk ve biçim özellikleriyle oldukça dinamik bir yapıya sahiptir. Bu durum resimde zıtlık algısı yaratmaktadır. Fantastik - *gerçek dışı*- nitelikte olan figürler ölçü-oran bakımından birbiri ile uyumludur. Bitkisel motifler oldukça düzgün bir el işçiliğinde resmedilmiş olup renk, form ve motif özellikleriyle bir armoni oluşturarak tasarımı tamamlamaktadır. Fonda yapılan lekelemeler tasarıma modern bir görünüm kazandırmıştır.

Örnek No	: 24
Fotoğraf No	: 71
Ürün Sahibi	: Aynur OCAK
Ürünün Adresi	: İnkılap Sokak No:18/14 Çankaya-Ankara.
Geliş Tarihi	: 2003
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.
Ürünün Yeri	: Atölyededir.
İnceleme Tarihi	: 14.10.2018
Yapılış Tarihi	: 2003
Yapan Kişi	: Aynur OCAK
Bugünkü Durumu	: Herhangi bir bozulma tahribat olmamıştır.
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.

Tür

Camaltı Pano

Kaynak Kişi

Aynur OCAK

İşlevi

Duvar Panosu

En x Boy

: 30x20cm.

Teknik

: El işçiliği.

Renk

: Yeşil, siyah, sarı, turuncu, mavi, kırmızı, beyaz, kahverengi..

Motifler**Bitkisel**

: Gül, menekşe

Figür

: Şahmeran ve Burak atı.

Nesne

: Alınlık, kolye, taç.

Tasarım Özellikleri : Tasarımda yer alan Şahmeran figürü klasik cam altı resimlerde görülen figürlerden farklı olarak biçimlendirilmiştir. Üst gövdesi tamamen çıplak olarak asimetrik biçimde resmedilen figürde gerçekçi ve soyut yaklaşım birleştirilerek kullanılmış ve tasarımda farkındalık yaratmıştır. Resimde odak nokta olarak kullanılan figür, siyah uzun saçları, ince kaşları, kıvrımlı boynuzları ve başında beyaz ve mavi renklerden oluşan gösterişli tacı ile gerçekçi ve karakteristik bir özellik sergilemektedir. Şahmeran figürünün gövdesinde lekelemelerden oluşan geometrik madalyonlar dikkati çekerken baş kısmındaki detaylarda çizgisel üslup ön plana çıkmaktadır. Natüralist tarzda kullanılan, figür gövdesinin alt ve yan kısımlarında dolgulanmış olup, baş kısmında Burak atı figürü gerçekçi bir şekilde resmedilerek ölçü-oran bakımından resme bütünlük sağlamıştır.

Örnek No	: 25
Fotoğraf No	: 72
Ürün Sahibi	: Nergis DİRLİK
Ürünün Adresi	: İnkılap Sokak No:18/14 Çankaya-Ankara.
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.
Ürünün Yeri	: Atölyededir.
İnceleme Tarihi	: 14.10.2018
Yapan Kişi	: Nergis DİRLİK
Bugünkü Durumu	: Herhangi bir bozulma tahribat olmamıştır.
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.

<u>Tür</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>
Camaltı Pano	Nergis DİRLİK	Duvar Panosu
En x Boy	: 50x55 cm.	
Teknik	: El işçiliği.	
Renk	: Yeşil, siyah, sarı, mavi, lacivert, kahverengi, turuncu, kırmızı, beyaz.	

Motifler

Bitkisel	: Gül, ağaç.
Figür	: Kadın, Tavus kuşu.
Nesne	: Ev, kayık, bulut, hilal, pencere, kapı, elbise.
Yazı	: <i>Nergis Dirlik</i> .
Geometrik	: Dikdörtgen, üçgen, kare.

Tasarım Özellikleri : Tasarımda fon ve figürlerden oluşan asimetrik bir denge hakimdir. Tasarımda iki kadın figürü odak noktasıdır ve biçim, renk, motif bakımından oldukça dinamik bir yapıya sahiptir. Bitkisel motifler natüralist biçimde resmedilmiş ve çizgisel üslup kullanılmıştır. Resmin arka fonunda bulunan mimari yapılar oran/orantı bakımından uyumlu resmedilmiştir. İkinci yardımcı figür olan tavus kuşu detaylı biçim özellikleri ile ana figürü ve resmin bordürlerinde bulunan anti natüralist bitkisel motifler ile de resmi tamamlamaktadır.

Kaynak Kişi

Adı Soyadı	: Nergis DİRLİK
Doğum Yeri /Yılı	: Ankara - 1953
Öğrenim durumu	: Üniversite
Mesleği	: Ressam
Notlar	: Sanatçı Aynur Ocak'ın öğrencisidir ve camaltı resim çalışmalarına atölyesinde devam etmektedir.

Örnek No	: 26
Fotoğraf No	: 73
Ürün Sahibi	: Nergis DİRLİK
Ürünün Adresi	: İnkılap Sokak No:18/14 Çankaya-Ankara.
Geliş Tarihi	: 2018
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.
Ürünün Yeri	: Atölyesinde.
İnceleme Tarihi	: 14.10.2018
Yapılış Tarihi	: 2018
Yapan Kişi	: Nergis DİRLİK
Bugünkü Durumu	: Herhangi bir bozulma tahribat olmamıştır.
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.

<u>Tür</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>
Camaltı Pano	Nergis DİRLİK	Duvar Panosu
En x Boy	: 60x50 cm.	
Teknik	: El işçiliği.	
Renk	: Yeşil, siyah, sarı, mavi, lila, lacivert, turuncu, kahverengi, kırmızı, beyaz.	

Motifler

Bitkisel : Kasımpatı, dal.

Figür : Kadın.

Yazı : *Nergis DİRLİK*.

Geometrik : Dikdörtgen, daire, kare.

Tasarım Özellikleri : Tasarımda insan figürü, içinde minimal boyutta farklı renklerde karelerin olduğu bir dairenin önünde asimetric biçimde yer almıştır. Tasarımda odak noktası olan insan figürünün alt bölümünde de aynı minimal boyutta farklı renklerden oluşan karelerin olduğu bir giysi resmedilmiştir. Figürün vücut ve yüz hatları başarılı bir şekilde resmedilmiştir. Çizgisel üslubun hâkim olduğu tasarım renk, biçim ve motifleriyle dinamik bir yapıya sahiptir. Figürün yüzünde ve bitkilerin ayrıntılarında siyah konturlarla gölgelendirme çalışması yapılmıştır. Bitkisel motifler natüralist bir şekilde resmedilmiştir ve tasarımda bütünlük sağlamıştır. Tasarımda kullanılan renkler anti-natüralist tarzda olmakla birlikte figürün üst gövdesinde ve fonda yer yer yapılan lekelemeler resme dinamik bir görünüm kazandırmıştır.

Kaynak Kişi Künyesi

Adı Soyadı : Nergis DİRLİK

Doğum Yeri -Yılı : Ankara - 1953

Öğrenim durumu : Üniversite

Mesleği : Ressam

Notlar : Sanatçı Aynur Ocak'ın öğrencisidir ve camaltı resim çalışmalarına atölyesinde devam etmektedir.

Örnek No : 27
Fotoğraf No : 74
Ürün Sahibi : Nergis DİRLİK
Ürünün Adresi : İnkılap Sokak No:18/14 Çankaya-Ankara.
Geliş Biçimi : Kendisi yapmıştır.
Ürünün Yeri : Atölyededir.
İnceleme Tarihi : 14.10.2018
Yapan Kişi : Nergis DİRLİK
Bugünkü Durumu : Herhangi bir bozulma tahribat olmamıştır.
Onarım Durumu : Onarım görmemiştir.

Tür

Camaltı Pano

Kaynak Kişi

Nergis DİRLİK

İşlevi

Duvar Panosu

En x Boy

: 60x30 cm.

Teknik

: El işçiliği.

Renk

: Yeşil, siyah, sarı, mavi ,mor, turuncu, hardal, kahverengi, kırmızı, beyaz.

Motifler

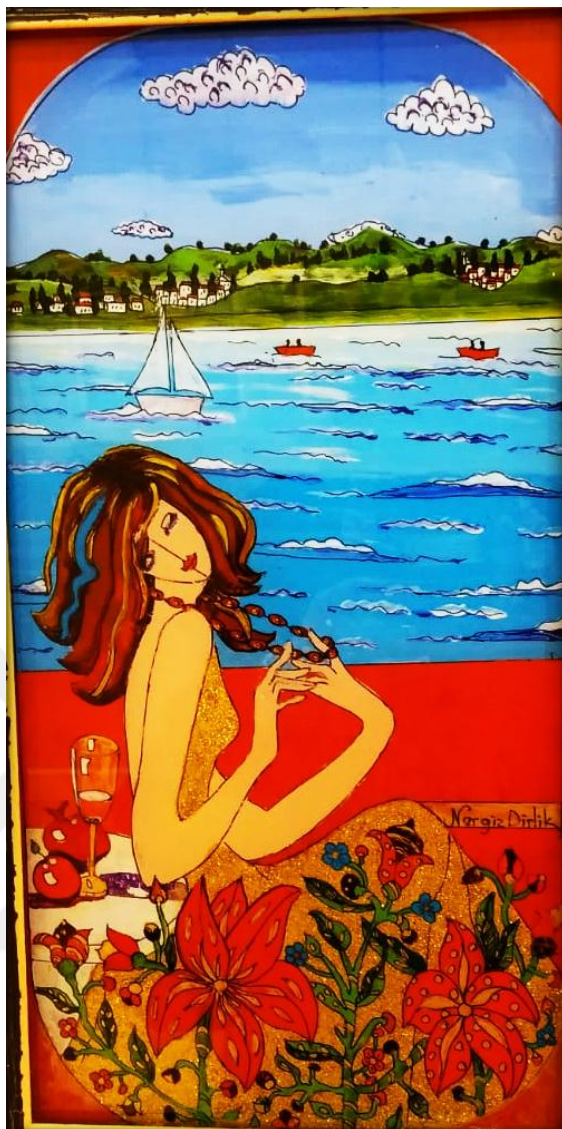
Bitkisel	: Lale, menekşe, ağaç, yaprak.
Figür	: Kadın.
Nesne	: Cami, dağ, güneş, bulut, elbise.
Yazı	: <i>Nergis DİRLİK</i> .
Geometrik	: Daire vardır.

Tasarım Özellikleri : Asimetrik bir dengenin hakim olduğu tasarımda deniz kenarında uzanmış bir kadın figürü resmin odak noktasını oluşturmaktadır. Form, renk, motifleri ile oldukça dinamik bir yapıya sahip olan resmin bütününde zıtlık algısı vurgulanmıştır. Figürün arkasında ve önünde bulunan ağaçlar anti natüralist üslupta resmedilmiştir. Kompozisyonda denizin ve gökyüzünün sınırlarının belirli olmaması sonsuzluğu nitelendirmiştir ve ayrıntılarda kullanılan siyah konturlarla gerçekçilik sağlanmıştır. Tasarımda yer yer yapılan lekelemeler ve gölgelendirme çalışmaları resme hareketlilik ve canlılık kazandırmıştır. Resmin köşelerinde bitkisel motiflerle bezenmiş ince bordürler kompozisyonu tamamlamaktadır.

Örnek 27'deki sanatçıya ait genel olarak aynı karakteristik motif özelliklerinde olan Kadın figürü detaylarında farklı biçimlendirme kullanılmadığı örneklerden oluşan farklı renklerde başka bir cam altı bulunmaktadır (Fotoğraf No: 75).

Kaynak Kişi Künyesi

Adı Soyadı	: Nergis DİRLİK
Doğum Yeri -Yılı	: Ankara - 1953
Öğrenim durumu	: Üniversite
Mesleği	: Ressam
Notlar	: Sanatçı Aynur Ocak'ın öğrencisidir ve camaltı resim çalışmalarına atölyesinde devam etmektedir.

Fotograf 75: Nergis DİRLİK - Ankara, 2018.

Örnek No	: 28
Fotoğraf No	: 76
Ürün Sahibi	: Nergis DİRLİK
Ürünün Adresi	: İnkılap Sokak No:18/14 Çankaya-Ankara.
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.
Ürünün Yeri	: Atölyededir.
İnceleme Tarihi	: 14.10.2018
Yapan Kişi	: Nergis DİRLİK
Bugünkü Durumu	: Herhangi bir bozulma tahribat olmamıştır.
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.

<u>Tür</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>
Camaltı Pano	Nergis DİRLİK	Duvar Panosu
En x Boy	: 50x40 cm.	
Teknik	: El işçiliği..	
Renk	: Yeşil, siyah, sarı, mavi, bordo, kahverengi, kırmızı, beyaz.	

Motifler

Bitkisel : Menekşe, nergis, lale, karanfil, kasımpatı, elma, armut, üzüm, kıvrım dal ve yaprak,

Figür : Kadın, Tavus kuşu.

Nesne : Masa, kolye, elbise.

Yazı : *Nergis DİRLİK*.

Geometrik : Dikdörtgen, kare.

Tasarım Özellikleri : Tasarımda masanın etrafında oturan 3 adet kadın figürü resmin odak noktasını oluşturmaktadır. Figürler gözleri kapalı, başları sağ tarafa yatık, sarı ve kırmızı renk karışımı saçları ve elbiselerindeki motifleriyle dinamik bir yapıdadır. Figürlerin ön planda ve daha büyük resmedilmeleri perspektiften uzak minyatürcü bir yaklaşımı göstermektedir. Bitkisel motifler natüralist tarzda yapılmış ve detaylı renk biçim özellikleriyle tasarımda armoni oluşturmuştur. Renk geçişleri oldukça başarılı olan resimde realist bir bakış açısı hakimdir ve renklendirmelerde genel olarak tonlamalara gidilmiş bu da resme gerçeklik kazandırmıştır. Yardımcı figür olan tavus kuşu bitkisel motifin üstünde asimetrik biçimde yer almıştır ve tasarımda bütünlüğü sağlamıştır.

**Örnek 28'deki sanatçıya ait genel olarak aynı karakteristik motif özelliklerinde olan Kadın figürü detaylarında farklı biçimlendirme kullanılmadığı örneklerden oluşan farklı renklerde bir başka cam altı bulunmaktadır (Fotoğraf No: 77).*

Kaynak Kişi Künyesi

Adı Soyadı : Nergis DİRLİK

Doğum Yeri -Yılı : Ankara - 1953

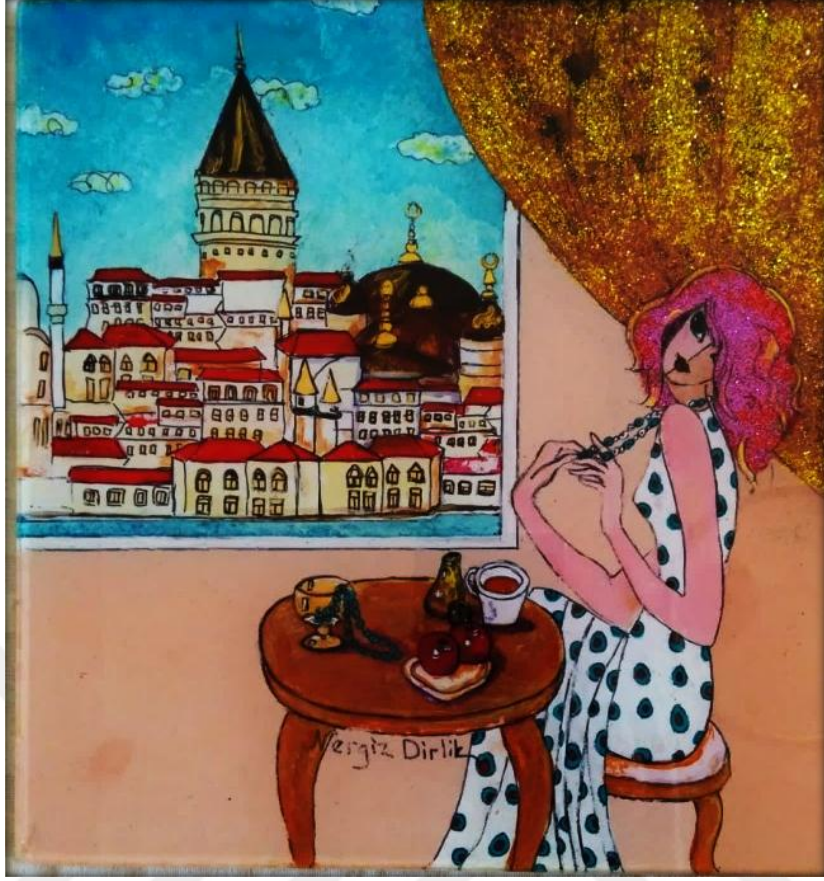
Öğrenim durumu : Üniversite

Mesleği : Ressam

Notlar : Sanatçı Aynur Ocak'ın öğrencisidir ve camaltı resim çalışmalarına atölyesinde devam etmektedir.

Fotoğraf 77: Nergis DİRLİK -Ankara, 2018.

Örnek No : 29
Fotoğraf No : 78
Ürün Sahibi : Nergis DİRLİK
Ürünün Adresi : İnkılap Sokak No:18/14 Çankaya-Ankara.
Geliş Biçimi : Kendisi yapmıştır.
Ürünün Yeri : Atölyededir.
İnceleme Tarihi : 14.10.2018
Yapan Kişi : Nergis DİRLİK
Bugünkü Durumu : Herhangi bir bozulma tahribat olmamıştır.
Onarım Durumu : Onarım görmemiştir.

<u>Tür</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>
Camaltı Pano	Nergis DİRLİK	Duvar Panosu
En x Boy	: 40x35 cm.	
Teknik	: El işçiliği.	
Renk	: Siyah, sarı, mavi, pembe, kahverengi, kırmızı, beyaz.	

Motifler

Bitkisel : Elma

Figür : Kadın.

Nesne : Galata Kulesi, ev, tabure, sehpa, bulut, hilal, pencere, kadeh, kolye tabak, fincan, elbise.

Yazı : *Nergis DİRLİK*.

Geometrik : Dikdörtgen, üçgen, kare.

Tasarım Özellikleri : Tasarımda tabureye oturmuş İstanbul Galata Kulesini seyreden bir kadın figürü vurgulanmıştır. Figür, damla şeklinde desenlerle bezenmiş uzun beyaz renkte elbisesi, sade görünümlü kolyesi ve pembe dalgalı saçları ile modern bir görünüm sergilemektedir. Ortamın oldukça canlı olduğu bu tasarımda asimetrik denge ve dinamik bir yapı hâkimdir. Bu da resimde ritim ve zıtlık algısı yaratmaktadır. Resmin sol üst tarafında İstanbul Galata Kulesi ve önündeki evler perspektif kurallarına uygun olarak resmedilmiştir. Perde motifinde kullanılan altın yıldız çağdaş denemelerdir. Renklerde tonlamalar ve gölgelendirmeler resmi canlı ve hareketli göstermiştir. Denizin ve gökyüzünün sınırlandırılmaması sonsuzluğu nitelendirmiştir ve kompozisyonda denge sağlamıştır.

Kaynak Kişi Künyesi

Adı Soyadı : Nergis DİRLİK

Doğum Yeri ve Yılı : Ankara - 1953

Öğrenim durumu : Üniversite

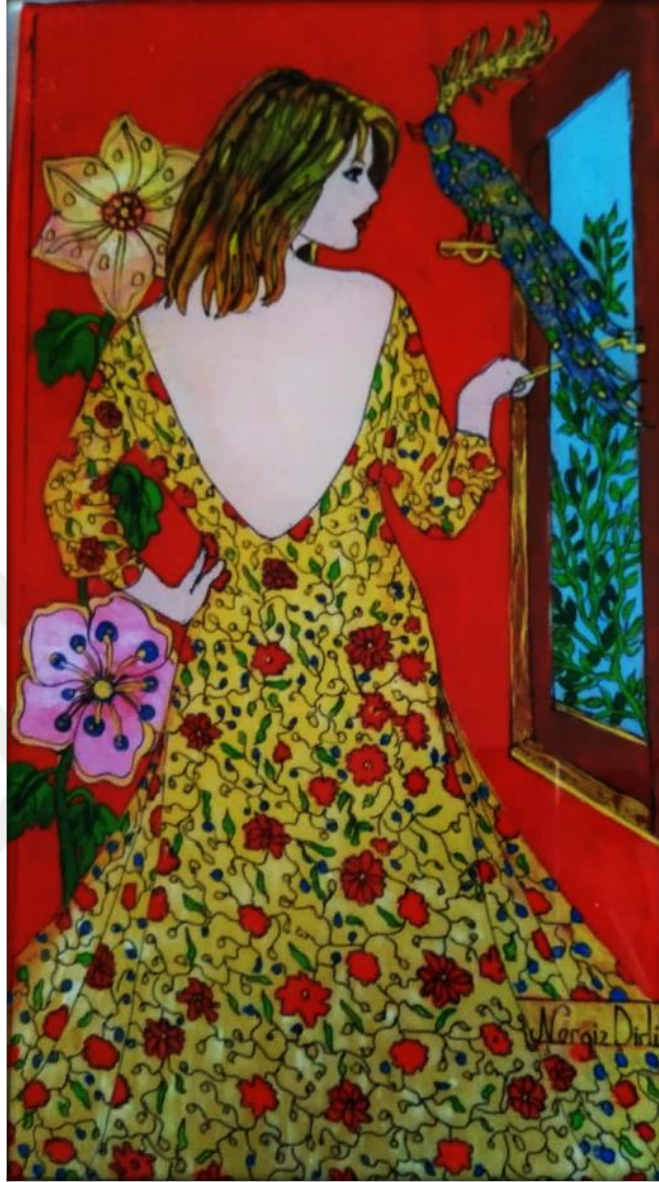
Mesleği : Ressam

Notlar : Sanatçı Aynur Ocak'ın öğrencisidir ve camaltı resim çalışmalarına atölyesinde devam etmektedir.

Örnek No	: 30
Fotoğraf No	: 79
Ürün Sahibi	: Nergis DİRLİK
Ürünün Adresi	: İnkılap Sokak No:18/14 Çankaya-Ankara.
Geliş Tarihi	: 2016
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.
Ürünün Yeri	: Atölyesinde.
İnceleme Tarihi	: 14.10.2018
Yapılış Tarihi	: 2016
Yapan Kişi	: Nergis DİRLİK
Bugünkü Durumu	: Herhangi bir bozulma tahribat olmamıştır.
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.

<u>Tür</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>
Camaltı Pano	Nergis DİRLİK	Duvar Panosu
En x Boy	: 50x30 cm.	
Teknik	: El işçiliği.	
Renk	: Yeşil, siyah, sarı, mavi, kahverengi, turuncu, kırmızı, beyaz.	
<u>Motifler</u>		
Bitkisel	: Gül, menekşe, sümbül, lale, çim, ağaç, yaprak.	
Figür	: Kadın.	
Nesne	: Merdiven, saksı, kapı, elbise.	
Yazı	: <i>Nergis DİRLİK</i>	
Geometrik	: Dikdörtgen, daire.	
Tasarım Özellikleri : Resmin ana planında merdivende oturan bir kadın figürü tasarımın odak noktasını oluşturmaktadır. Figür, kızıl gölgeli saçları, kapalı gözleri ve uzun kırmızı elbisesiyle merdivende oturmuş vaziyette realist bir görüntüye sahiptir. Bitkisel süslemeler natüralist tarzda verilmiş ve resimde perspektif kurallarına uyum sağlanmıştır. Arka planda görülen kapı ve merdiven basamakları bu duruma örnektir. Renk geçişleri oldukça başarılı olan resimde genel olarak tonlamalara gidilmiş ve bu da resme gerçekçilik ve dinamiklik kazandırmıştır. Anti-natüralist canlı renkler kullanılması resmin çağdaş bir görüntüye ulaşılmasını sağlamıştır.		
<u>Kaynak Kişi Künyesi</u>		
Adı Soyadı	: Nergis DİRLİK	
Doğum Yeri -Yılı	: Ankara - 1953	
Öğrenim durumu	: Üniversite	
Mesleği	: Ressam	
Notlar	: Sanatçı Aynur Ocak'ın öğrencisidir ve camaltı resim çalışmalarına atölyesinde devam etmektedir.	

Örnek No	: 31
Fotoğraf No	: 80
Ürün Sahibi	: Nergis DİRLİK
Ürünün Adresi	: İnkılap Sokak No:18/14 Çankaya-Ankara.
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.
Ürünün Yeri	: Atölyesinde.
İnceleme Tarihi	: 14.10.2018
Yapan Kişi	: Nergis DİRLİK
Bugünkü Durumu	: Herhangi bir bozulma tahribat olmamıştır.
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.

<u>Tür</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>
Camaltı Pano	Nergis DİRLİK	Duvar Panosu

En x Boy	: 50x25 cm.
Teknik	: El işçiliği.
Renk	: Yeşil, siyah, mavi, hardal, kırmızı, beyaz.

Motifler

Bitkisel	: Menekşe, sümbül, gelincik, sarmaşık, kıvrım dal ve yaprak.
Figür	: Kadın, Tavus kuşu.
Nesne	: Pencere, demir, elbise.
Yazı	: <i>Nergis DİRLİK</i> .
Geometrik	: Dikdörtgen.

Tasarım Özellikleri : Elbisesi bitkisel motiflerle bezenmiş arkası dönük kadın figürünün görselliği gerçekçi bir üslupla resmedilmiştir. Asimetrik dengenin hâkim olduğu tasarımda çizgiselliğin ön planda olduğu görülmektedir. Bitkisel motifler natüralist tarzda kurgulanmış ve ana figürle uyum sağlamıştır. Yardımcı figür olan tavus kuşu ise ana figürün önünde asimetrik olarak resmedilmiş detaylı biçim özellikleri, rengi ve konumuyla kompozisyonda bütünlük sağlamıştır.

Kaynak Kişi Künyesi

Adı Soyadı	: Nergis DİRLİK
Doğum Yeri -Yılı	: Ankara - 1953
Öğrenim durumu	: Üniversite
Mesleği	: Ressam
Notlar	: Sanatçı Aynur Ocak'ın öğrencisidir ve camaltı resim çalışmalarına atölyesinde devam etmektedir.

Örnek No	: 32	
Fotoğraf No	: 81	
Ürün Sahibi	: Nergis DİRLİK	
Ürünün Adresi	: İnkılap Sokak No:18/14 Çankaya-Ankara.	
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.	
Ürünün Yeri	: Atölyededir.	
İnceleme Tarihi	: 14.10.2018	
Yapan Kişi	: Nergis DİRLİK	
Bugünkü Durumu	: Herhangi bir bozulma tahribat olmamıştır.	
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.	
<u>Tür</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>
Camaltı Pano	Nergis DİRLİK	Duvar Panosu
En x Boy	: 50x40 cm.	
Teknik	: El işçiliği.	
Renk	: Yeşil, siyah, sarı, mavi, kahverengi, hardal, kırmızı, beyaz.	

Motifler

Bitkisel	: Pıtrak.
Figür	: Kadın.
Nesne	: Kolye, taç, başörtü, başlık.
Yazı	: <i>Nergis DİRLİK, Milas, Çomakdağ.</i>
Geometrik	: Daire, yıldız, hilal.

Tasarım Özellikleri : Geleneksel bir görünümde olan kadın figürü, boyundan bağlanmış beyaz başörtüsü ve çiçeklerden oluşan gösterişli başlığı ile karakteristik özellik sergilemektedir. Figür sağ, sol ve üst tarafından bir bordürle çevrelenmiş ve bordürlerde art arda sıralanmış ikiye adet stilize edilmiş pıtrak motifi ve ay-yıldız motifleri simetrik olarak resmedilmiştir. Oldukça dinamik bir yapıda olan tasarımda realist üslup görülmekte ve resmin genelinde figür ve motifler bir arada uyum içindedir. Kullanılan renklerde bir hiyerarşi oluşturulmuştur ve buna bağlı olarak resim çağdaş bir görünüm kazanmıştır.

Kaynak Kişi Künyesi

Adı Soyadı	: Nergis DİRLİK
Doğum Yeri - Yılı	: Ankara - 1953
Öğrenim durumu	: Üniversite
Mesleği	: Ressam
Notlar	: Sanatçı Aynur Ocak'ın öğrencisidir ve camaltı resim çalışmalarına atölyesinde devam etmektedir.

Örnek No	: 33	
Fotoğraf No	: 82	
Ürün Sahibi	: Nergis DİRLİK	
Ürünün Adresi	: Ankara	
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.	
Ürünün Yeri	: Atölyededir.	
İnceleme Tarihi	: 14.10.2018	
Yapan Kişi	: Nergis DİRLİK	
Bugünkü Durumu	: Herhangi bir bozulma tahribat olmamıştır.	
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.	
<u>Tür</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>
Camaltı Pano	Nergis DİRLİK	Duvar Panosu
En x Boy	: 30x25 cm.	
Teknik	: El işçiliği.	
Renk	: Yeşil, siyah, sarı, mavi, kahverengi, hardal, kırmızı, beyaz.	

Motifler

Bitkisel : Lale, yaprak, ağaç.

Figür : Kadın, Tavus kuşu.

Nesne : Şapka, elbise.

Yazı : *Nergis DİRLİK*.

Tasarım Özellikleri : Tasarımda vurgulanan kadın figürün altın yaldızlı şapkası yeşil gözleri ve kırmızı dudakları resimde dinamik bir görüntü yaratmıştır. Bu durum kompozisyonda zıtlığı sağlamaktadır. Ayrıntılarında siyah kontörler kullanılan figürün vücut hatları başarılı bir ölçüde verilmiştir ve gerçekçilik bu çizgilerle sağlanmıştır. Renk geçişleri oldukça başarılı olan resimde kullanılan figürde realist bir bakış açısı hakimdir. Çağdaş bir tablo niteliğindeki resimde gölgelendirme ve tonlama yapılması tasarıma hareketli ve canlı bir görünüm kazandırmıştır. Bitkisel süslemeler doğal bir üslupla resmedilmiş ve yardımcı figür olan tavus kuşu figürü ana figür ile bir armoni oluşturarak kompozisyonu bütünlemiştir.

Kaynak Kişi :

Adı Soyadı : Nergis DİRLİK

Doğum Yeri ve Yılı : Ankara - 1953

Öğrenim durumu : Üniversite

Mesleği : Ressam

Notlar : Sanatçı Aynur Ocak'ın öğrencisidir ve camaltı resim çalışmalarına atölyesinde devam etmektedir.

Örnek No	: 34
Fotoğraf No	: 83
Ürün Sahibi	: Nergis DİRLİK
Ürünün Adresi	: Ankara
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.
Ürünün Yeri	: Sanatçının atölyesindedir.
İnceleme Tarihi	: 14.10.2018
Yapan Kişi	: Nergis DİRLİK
Bugünkü Durumu	: Herhangi bir bozulma tahribat olmamıştır.
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.

<u>Tür</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>
Camaltı Pano	Nergis DİRLİK	Duvar Panosu
En x Boy	: 40x40 cm.	
Teknik	: El işçiliği.	
Renk	: Yeşil, siyah, sarı, mavi, lacivert, kahverengi, kırmızı, beyaz.	

Motifler

Bitkisel	: Elma, armut, menekşe, yaprak, ağaç.
Figür	: Kadın, Tavus kuşu.
Nesne	: Ev, meyvelik, bileklik, duvar, pencere, kapı, elbise.
Yazı	: <i>Nergis Dirlik</i> .
Geometrik	: Dikdörtgen, kare.

Tasarım Özellikleri : Tasarımda sağ eli yerde, kafası sağ tarafa yatık, oturmuş şekilde asimetrik olarak resmedilen kadın figürü vurgulanmaktadır. Figürün elbisesi biçim ve motifleriyle adeta bir tavus kuşu görünümünü andırmakta ve betimleyici bir tarzda kurgulanmıştır,. Bitkisel motiflerin doğal olarak resmedildiği tasarımda çizgisel ve realist bir üslup hakimdir. Tasarımda mimari yapılar ölçü-oran bakımından başarılı olarak kurgulanmıştır. Renklerde kullanılan tonlamalar tasarıma dinamik bir görüntü kazandırarak ritmi vurgulamıştır. Bitkisel motifin üstüne konumlandırılmış yardımcı figür olan tavus kuşu figürü asimetrik olarak resmedilmiş ve detaylı renk, biçim, ve motif özellikleriyle ana figürle ahenk oluşturarak kompozisyonda denge sağlamıştır.

Kaynak Kişi Künyesi

Adı Soyadı	: Nergis DİRLİK
Doğum Yeri ve Yılı	: Ankara - 1953
Öğrenim durumu	: Üniversite
Mesleği	: Ressam
Notlar	: Sanatçı Aynur Ocak'ın öğrencisidir ve camaltı resim çalışmalarına atölyesinde devam etmektedir.

4.7.5. Mehmet Ali KATRANCI (19.09.2018 Saat: 11:00 Konya)

Fotoğraf 84: Mehmet Ali KATRANCI-Konya,2018.

1939 Konya’da doğmuştur. İlkokul mezunudur. 1950 yılında camaltı resim yapmaya başlamıştır.

1.Ne zaman camaltı resim yapmaya başladınız?

-1950’ de ilkokula giderken başladım.

2.Camaltı resim yapmayı kimden öğrendiniz?

-İlkokul sıralarında bu işe başladık. Babam o zamanlar levha alıp-satıyordu.

3.Neden bu mesleği seçtiniz?

- Baba mesleği olduğu için.

4.Bu mesleğin zorlukları var mıdır? Varsa nelerdir?

-Zorluk yaşamadım ben. Çalışmayı severdim. Kalıpların hepsini kendim yapardım. Ayrıca eski, yıpranmış, parçası kaybolmuş Osmanlı aynalarını da tamir edip satardım. Sabah 6’da kalkardım gece 12’ye kadar çalışırdım.

5.Yaptığınız camaltı resimlerine kendinize özgü bir şeyler katıyor musunuz?

-Bilinen desenlerin dışına çıkmadım.

6.Yapım aşamaları nelerdir?

-Cama motifin konturları divit kalem ya da dolma kalemle mürekkebe batırıp çizerdim. İçini de yine motifine göre fırçayla doldururdum. Daha sonra; plastik kalıpla ya da yumuşak çinko kalıpla yapmaya başladım. Kalıbı yerleştirip püskürtme tabancasıyla yağlı boyayı püskürterek konturları çiziyordum. Yazıları genellikle kalıpla yazıyordum. Daha sonra gerekli düzeltmeleri yaptıktan sonra zemin rengi ne olacaksa onu boyayıp bitiriyordum. Her rengin kurumasını beklemek daha iyi olur.

7.Camaltı resmi yaparken hangi teknikleri kullanıyorsunuz?

-Kendi tekniğimi uyguladım. Kalıpla çalıştım.

8.İlk başladığınızdan beri aynı tekniği mi kullanıyorsunuz?

-Sonradan kalıpla yapmaya başladım. Daha kolay ve daha hızlı bir şekilde yaptım.

9.Kullandığınız araç ve gereçler nelerdir?

- İlk başladığımız zamanlarda divit o zamanlar dolma kalem yoktu. Olsa bile mürekkep içinde kuruyordu. Daha sonra kalıp kullanıp, püskürtme yaptığımız için divite ve dolma kaleme gerek kalmadı. Boya olarak da yağlı boya kullandım. Bunlar mat boyalardı. İçlerinde ağır kurşun varmış. Bu beni hasta etti.

10.Kullandığınız araç ve gereçleri nereden temin ediyorsunuz?

-Kalıpları kendim yapıyordum. O zamanlarda divit ve mürekkep Konya'daki kitapçılarda bulunuyordu. Onlardan aldım. Malzemelerimi Konya'dan temin ediyordum.

11.Hangi boyaları kullanıyorsunuz? Neden bu boyaları tercih ediyorsunuz?

- Yağlı boya. Cam olduğu için diğer boyalar çıkar. Yağlı boya cama iyi yapışır daha iyi olur. Canlı görünür ve dayanıklı olur.

12.Camaltı resimlerinde hangi kompozisyonları tercih ediyorsunuz?

-Geleneksel motiflerle kompozisyonlar yaptım ben. Mevlevi sikkesi, tavus kuşu ve kabe gibi.

13.Camaltı resimlerinde kullandığınız motifleri neye göre seçiyorsunuz?

-O zamanın taleplerine göre seçiyordum.

14.Bir camaltı resmini ne kadar sürede yapıyorsunuz?

-Elle yaparken çok zaman alıyordu. Kalıpla yapmaya başladıktan sonra 3 günde 300 adet yapardım.

15.Bir camaltı resim size ne kadara mal oluyor?

-Cam ucuz. Ben çerçevelerimi de kendim yapardım. Ucuza mal ederdim.

16.Mal ettiğiniz resmi ne kadara satıyorsunuz?

-Ben toplu yapar satardım. Tam hatırlamıyorum.

17.Camaltı resim yaparak geçiminizi sağlayabiliyor musunuz?

-Bundan eklemek yedim.

18.Ürünlerinizi sipariş üzerine mi yapıyorsunuz yoksa yaptığınız hali hazırda olan ürünlerden mi seçiliyor?

- Hangisinden ne kadar gideceğini tahmin ediyorduk. Az istek olandan az, çok istek olandan çok hazırlayıp satıyorduk. Doğu'ya çok ürün gönderdik özellikle Şahmeran.

19.Ürünlerinizi alan insanların alım amaçlarını biliyor musunuz? (koleksiyon, kullanım amaçlı)

-Genelde düğün yapanlara sattım. Kızların çeyizi için alınırdı. Durumu iyi olan iki tane alırdı kızına.

20.Camaltı resim yaparken kamu kuruluşu ya da özel sektör gibi kurumlardan yardım aldığınız oldu mu?

-Kimseden yardım almadım.

21.Resimlerinizi nerede yapıyorsunuz? Atölyeniz var mı?

-Konya'da Mevlana civarında bi evimiz vardı. Onun alt katında yapıyordum.

22. İlk yaptığınız camaltı resmini hatırlıyor musunuz? Şu anda nerede?

-Tavus kuşu yapmışım ama çok tutulmadı. Bilmiyorum.

23. Camaltı resmini yaparken neler hissediyorsunuz?

- Ticari olduğu için ne kadar çok istek olursa o kadar memnun oluyoruz.

Birde cam çok hassas oluğu için kırılabilir. Boyama bitince hemen çerçeveletiyoruz.

24. Bu sanatla ne kadar süredir ilgileniyorsunuz?

25. Camaltı resmine talep var mı?

-Bu meslek modadan kalktı.

26. Sizce talep olmamasını sebebi nedir?

-Kimsenin çalışma şevki yok.

27. Gençler neden bu sanata ilgi duymuyor?

-Gençler çalışmayı sevmiyor. Sanat aşkı yok.

28. Sizce bu meslek nasıl geliştirilebilir?

-İstek yok aşk yok gelişmez gelişemez.

29. Sanatınızı öğrettiğiniz biri ya da birileri oldu mu?

-Oğluma öğrettim ama yapmak istemedi.

30. Başka camaltı sanatçısı tanıyor musunuz?

-Bir arkadaş daha vardı fakat vefat etti.

31. Onlarla aranızda rekabet oluyor mu?

32. Keşke başka bir meslek yapsaydım dediğiniz oldu mu?

-Olmadı. Bu işten para kazandım ben.

33. Başka uğraş alanlarınız var mı?

-Yaşlandığım ve hastalandığım için hiçbir iş yapamıyorum.

Örnek No	: 35	
Fotoğraf No	: 85	
Ürün Sahibi	: Mehmet Ali KATRANCI	
Ürünün Adresi	: İstanbul caddesi, katlı otopark yanı, Katrancı Apartmanı	
Daire: 4 Karatay/KONYA		
Geliş Tarihi	: 1970	
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.	
Ürünün Yeri	: Satılık	
İnceleme Tarihi	: 19.09.2018	
Yapılış Tarihi	: 1970	
Yapan Kişi	: Mehmet Ali KATRANCI	
Bugünkü Durumu	: Herhangi bir bozulma tahribat olmamıştır.	
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.	
<u>Tür</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>
Camaltı Pano	Mehmet Ali KATRANCI	Duvar Panosu
En x Boy	: 35x40cm.	
Teknik	: El işçiliği.	
Renk	: Hardal sarısı, kırmızı, siyah, yeşil..	

Motifler

Bitkisel : Lale, menekşe.

Geometrik : Yıldız, ay.

Figür : Şahmeran.

Nesne : Alınlık, taç, kolye, tasma.

Tasarım Özellikleri : Tasarımda gövde kısımlarından üst üste bindirilmiş iki adet şahmeran figürü merkezi simetri olarak yer almaktadır. Figürler, siyah uzun saçları, kalın kaşları, yoğun kirpikleri, kıvrımlı boynuzları, takıları ve başlarında kırmızı renkteki sade taçları ile karakteristik özelliktedirler. Kuyruklarında yer alan taçlı ve boynu tasmalı yılan içe doğru kıvrılarak hareketli ve dinamik bir görünüm sergilemektedir. Figürün aynı yöne bakan 6 adet birbirine simetrik ve aynı formda yılan başlı ayağın minimal boyutta resmedilmiştir. Figürlerin kuyruğundaki yılan başlarının üzerlerinde birer ay-yıldız motifi bulunmaktadır. Kompozisyonun üst bölümünün ortasında *Deniz Kızları* yazmaktadır. Tasarımda köşeler ve merkezde yer alan boşluklara natüralist tarzda yerleştirilen bitkisel motifler ile bütünlük kazandırmıştır. Ayrıca tasarım bütününde yer alan çizgiler ve motiflerin basit-amatör biçimde kullanılmış olduğu gözlenmektedir.

Örnek No	: 36	
Fotoğraf No	: 86	
Ürün Sahibi	: Mehmet Ali KATRANCI	
Ürünün Adresi	: İstanbul caddesi, katlı otopark yanı, Katrancı Apartmanı	
Daire: 4 Karatay/KONYA		
Geliş Tarihi	: 1971	
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.	
Ürünün Yeri	: Satılık	
İnceleme Tarihi	: 19.09.2018	
Yapılış Tarihi	: 1971	
Yapan Kişi	: Mehmet Ali KATRANCI	
Bugünkü Durumu	: Herhangi bir bozulma tahribat olmamıştır.	
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.	
<u>Tür</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>
Camaltı Pano	Mehmet Ali KATRANCI	Duvar Panosu
En x Boy	: 35x40 cm.	
Teknik	: El işçiliği.	
Renk	: Sarı, kırmızı, siyah, yeşil, turuncu, pembe.	

Motifler

Bitkisel : Gül, menekşe.

Figür : Şahmeran.

Nesne : Alınlık, taç, kolye, tasma, küpe.

Tasarım Özellikleri : Tasarımda odak noktayı oluşturan Şahmeran figürü; uzun saçları, kalın kaşları, yoğun kirpikleri, kıvrımlı boynuzları, boynuzlarından sarkan küpeleri, 3 adet gerdanlığı ve başında sarı, mavi, yeşil, pembe, kırmızı renklerden oluşan gösterişli tacı ile karakteristik özelliktedir. Kuyruğunu oluşturan taçlı, boynu tasmalı ve çatal dilli yılan içe doğru kıvrılarak hareketli bir görünüm sergilemektedir. Figürün aynı yöne bakan 6 adet birbirine simetrik yılan başlı ayağı bulunmaktadır ve ayaklar kuyrukta bulunan yılan başı ile aynı özellikte olup minimal boyuttadır. Renk ve motifleri ile oldukça dinamik bir yapıya sahip olan tasarımda bitkisel motifler figürün alt sağ ve sol kısımlarına natüralist biçimde yerleştirilmiş ve figürün gövde kısmında büyük boyutta detaylı çizilen bir gül dalı ile kompozisyon tamamlanmıştır.

Örnek No	: 37	
Fotoğraf No	: 87	
Ürün Sahibi	: Mehmet Ali KATRANCI	
Ürünün Adresi	: İstanbul caddesi, katlı otopark yanı, Katrancı Apartmanı Daire: 4 Karatay/KONYA	
Geliş Tarihi	: 1970	
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.	
Ürünün Yeri	: Depodadır.	
İnceleme Tarihi	: 19.09.2018	
Yapılış Tarihi	: 1970	
Yapan Kişi	: Mehmet Ali KATRANCI	
Bugünkü Durumu	: Herhangi bir bozulma tahribat olmamıştır.	
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.	
<u>Tür</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>
Camaltı Pano	Mehmet Ali KATRANCI	Duvar Panosu
En x Boy	: 60x45cm.	
Teknik	: El işçiliği.	
Renk	:Hardal sarısı, kırmızı, siyah, yeşil, mor, eflatun, yaldız.	

Motifler

Figür : Tavus kuşu, kelebek.

Bitkisel : Menekşe, yaprak, dal.

Tasarım Özellikleri : Tasarımda asimetrik biçimde resmedilmiş tavus kuşu figürü resmin odak noktasıdır. Tavus kuşunun üstündeki detaylarında, tüylerinde ve kuyruğundaki desenlerde ölçü-orana uyum sağlanmamıştır. Kelebek motifi ana figürün alt gövdesinin üstüne resmedilerek bütünlük kazandırmıştır. Tasarımda kullanılan fon rengi ile ana figür ve motifler ön plana çıkarak zıtlık algısını vurgulamaktadır. Bitkisel motiflerde çizgisel üslup kullanılmıştır ve motifler natüralist tarzda verilmiştir. Bitkiler ana figürle armoni içerisinde dinamik bir görüntüye sahip olmuş ve kompozisyonu tamamlamıştır.

Örnek No	: 38	
Fotoğraf No	: 88	
Ürün Sahibi	: Mehmet Ali KATRANCI	
Ürünün Adresi	: İstanbul caddesi, katlı otopark yanı, Katrancı Apartmanı	
	Daire: 4 Karatay/KONYA	
Geliş Tarihi	: 1985	
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.	
Ürünün Yeri	: Depodadır.	
İnceleme Tarihi	: 19.09.2018	
Yapılış Tarihi	: 1985	
Yapan Kişi	: Mehmet Ali KATRANCI	
Bugünkü Durumu	: Herhangi bir bozulma tahribat olmamıştır.	
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.	
Tür	Kaynak Kişi	İşlevi
Camaltı Pano	Mehmet Ali KATRANCI	Duvar Panosu
En x Boy	: 50x40 cm.	
Teknik	: El işçiliği.	
Renk	: Yeşil, beyaz, siyah, sarı, kırmızı, renkler kullanılmıştır.	

Motifler

Bitkisel : Palmiye, menekşe.

Figür : Deve, insan.

Nesne : Tabut, cami.

Yazı : *Ya Ali.*

Tasarım Özellikleri : Resmin odak noktasında yüzü hareli -görünmeyen- bir insan figürü, üzerinde bir tabut ve kılıç olan deveyi götürmektedir. Bu deve ve insanın olduğu ağaçlı yol bir camiden başka bir camiye gitmektedir ve yolda bu insan ile devenin gitmek istediği cami de sağ üst köşeye resmedilmiştir. Devenin ve bu insan figürünün arkasında da iki adet insan figürü bulunmaktadır ve bu figürlerin proporsiyonu başarılı bir şekilde resmedilememiştir. Mimari yapılarda perspektif kurallarına uyum sağlanmıştır ve detaylı biçim özellikleriyle tasarımda denge oluşturmuştur. Kompozisyonda bitkisel motifler natüralist olarak yapılmıştır. Konu ve buna bağlı olarak yapılan resim hayal ürünü -fantastik- diyebileceğimiz niteliktedir.

4.7.6. Hamdin TURGAY (28.10.2018 Saat: 10:30 Mardin)

Fotoğraf 89: Hamdin TURGAY-Mardin,2018.

1.Ne zaman camaltı resim yapmaya başladınız?

-12 yıldır bu işi yapıyorum.

2.Camaltı resim yapmayı kimden öğrendiniz?

-Bu mesleği kayınbiraderim olan Hasan ÖZCAN'dan öğrendim.

3.Neden bu mesleği seçtiniz?

-Benimkisi merakla başladı. Merakımdan öğrendim. Sonradan da çok sevdim.

4.Bu mesleğin zorlukları var mıdır? Varsa nelerdir?

-Her mesleğin zorlukları vardır. Camaltının zorluğu da çabuk kırılabilir bir malzeme olmasıdır.

5.Yaptığınız camaltı resimlerine kendinize özgü bir şeyler katıyor musunuz?

-Kendi kompozisyonlarım var tabi ki. Özellikle şahmeranı farklılaştırdığım çok olmuştur.

6.Yapım aşamaları nelerdir?

-Desenimizi cama çizdikten sonra hazırladığımız özel boyalarla boyuyoruz. Kuruduktan sonra da çerçevesini yapıyoruz.

7.Camaltı resmi yaparken hangi teknikleri kullanıyorsunuz?

-Elle çalışıyoruz biz. Herhangi kalıp vs yok.

8.İlk başladığınızdan beri aynı tekniği mi kullanıyorsunuz?

-Evet.

9.Kullandığınız araç ve gereçler nelerdir?

-Cam, yağlı boya, fırça, yaldız.

10.Kullandığınız araç ve gereçleri nereden temin ediyorsunuz?

-Toptancılardan.

11.Hangi boyaları kullanıyorsunuz? Neden bu boyaları tercih ediyorsunuz?

-Seramik boyaları ve vitray boyaları kullanıyorum. Sağlam oldukları ve kaliteli göründükleri için bu boyaları tercih ediyorum.

12.Camaltı resimlerinde hangi kompozisyonları tercih ediyorsunuz?

-Çoğunlukla Şahmeran ve Fatıma Ana Eli kullanıyorum.

13.Camaltı resimlerinde kullandığınız motifleri neye göre seçiyorsunuz?

-İnsanların taleplerine göre seçiyorum.

14.Bir camaltı resmini ne kadar sürede yapıyorsunuz?

-Ortalama bir haftada yapıyorum. Çalışmanın boyutuna göre zaman fazla olabiliyor.

15.Bir camaltı resim size ne kadara mal oluyor?

-200-300 tl arasına mal oluyor.

16.Mal ettiğiniz resmi ne kadara satıyorsunuz?

-Fiyatı boyutuna göre değişiyor.

17.Camaltı resim yaparak geçiminizi sağlayabiliyor musunuz?

-Bu işten geçim sağlamak çok zor. Emekliyim.

18.Ürünlerinizi sipariş üzerine mi yapıyorsunuz yoksa yaptığınız hali hazırda olan ürünlerden mi seçiliyor?

-Talep olursa yaparım. Genelde atölyeden gelip beğenip alıyorlar. Ama istediğimiz kadar satış yapamıyoruz.

19.Ürünlerinizi alan insanların alım amaçlarını biliyor musunuz? (koleksiyon, kullanım amaçlı)

-Genelde yerli turistler alıyor. Kültürümüzde şahmeran var. Osmanlı döneminden beri camaltı sanatı var. Kullanım amaçlı alıyorlar.

20.Camaltı resim yaparken kamu kuruluşu ya da özel sektör gibi kurumlardan yardım aldığınız oldu mu?

-Hayır.

21.Resimlerinizi nerede yapıyorsunuz? Atölyeniz var mı?

-Atölyem var. Atölyemde yapıyorum.

22.İlk yaptığınız camaltı resmini hatırlıyor musunuz? Şu anda nerede?

-İlk şahmeran yapmıştım. Sattım.

23.Camaltı resmini yaparken neler hissediyorsunuz?

-Benim ismim bütün tabloları var. Ben öldükten sonra ismim yaşayacak. Bundan daha memnuniyet verici bir şey yok. İyi ki bu işle ilgilenmişim. Eserlerim kalacak.

24.Bu sanatla ne kadar süredir ilgileniyorsunuz?

-12 yıldır yapıyorum.

25.Camaltı resmine talep var mı?

-Talep maalesef çok az.

26.Sizce talep olmamasını sebebi nedir?

-İnsanların alım gücünün olamamasıdır. Çok beğeniliyor bu resimler.

27.Gençler neden bu sanata ilgi duymuyor?

-Masa başı rahat bir iş istiyor olabilirler.

28.Sizce bu meslek nasıl geliştirilebilir?

-Devletin teşvik vermesi gerekiyor.

29.Sanatınızı öğrettiğiniz biri ya da birileri oldu mu?

-Oğluma öğrettim ama o devam etmek istemedi.

30.Başka camaltı sanatçısı tanıyor musunuz?

-Bana bu işi öğreten Hasan ÖZCAN ve oğulları var.

31.Onlarla aranızda rekabet oluyor mu?

-Burada rekabet yok.

32.Keşke başka bir meslek yapsaydım dediğiniz oldu mu?

-İyi ki bu işle ilgilenmişim eserlerim kalacak. Adım yaşayacak.

33.Başka uğraş alanlarınız var mı?

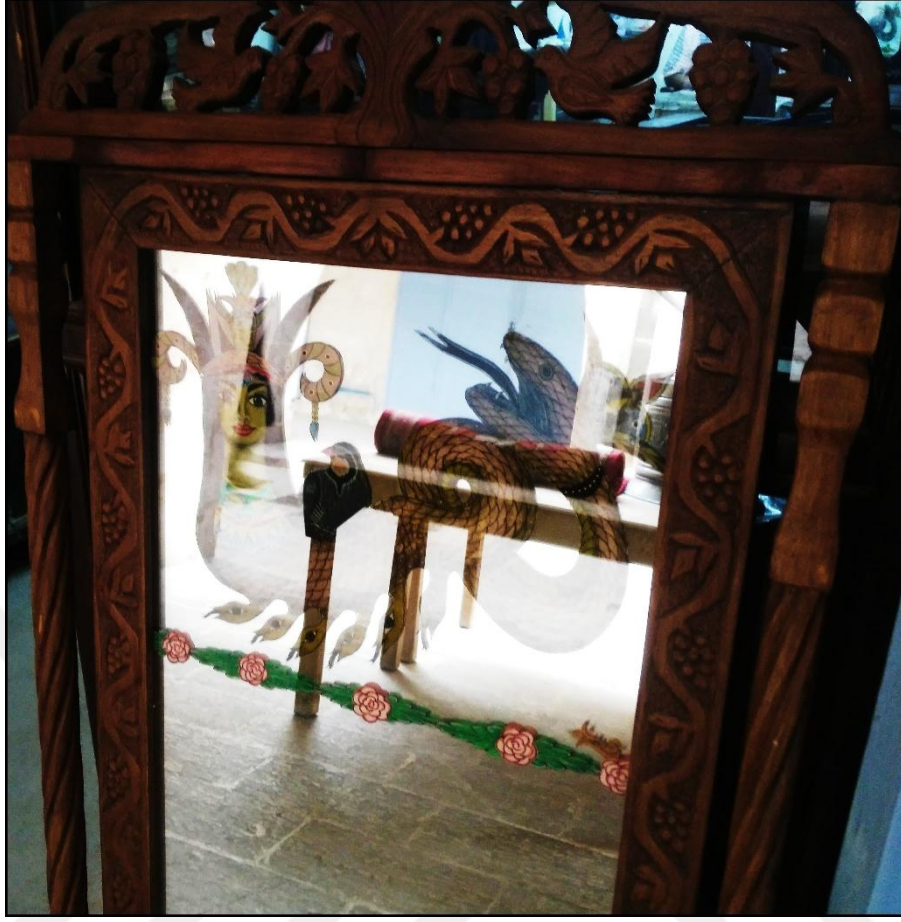
-Bakırcılık yapıyordum. Bıraktım.

Örnek No	: 39
Fotoğraf No	: 90
Ürün Sahibi	: Hamdin TURGAY
Ürünün Adresi	: Sipahiler Çarşısı, No:21 MARDİN.
Geliş Tarihi	: 2009
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.
Ürünün Yeri	: Satılık.
İnceleme Tarihi	: 28.10.2018
Yapılış Tarihi	: 2009
Yapan Kişi	: Hamdin TURGAY
Bugünkü Durumu	: Herhangi bir bozulma tahribat olmamıştır.
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.

<u>Tür</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>
Camaltı Pano	Hamdin TURGAY	Duvar Panosu
En x Boy	: 50x45 cm.	
Teknik	: El işçiliği.	
Renk	: Kırmızı, beyaz, turkuaz, yeşil, siyah, sarı, mavi, lacivert.	
<u>Motifler</u>		
Nesne	: Alınlık, taç, kolye, tasma, küpe.	
Figür	: Şahmeran.	

Tasarım Özellikleri : Tasarımda Şahmeran figürü odak nokta olarak kullanılmış ve yılan gövdesi merkezi simetrik biçimde yer almıştır. Figür; yeşil uzun saçları, kalın kaşları, yoğun kirpikleri kıvrımlı boynuzlarından sarkan küpeleri ve başında yeşil, beyaz, kırmızı ve mavi renklerden oluşan gösterişli tacı ile karakteristik özelliktedir. İncelenen diğer örneklerden farklı olarak bu figürün gövdesi başından yukarı doğru konumlandırılmış ve üst kısımda öne doğru bakan çatal dilli bir yılan başı ile sonlandırılmıştır. Gövdenin sağ ve sol tarafından dışarı doğru oranlı biçimde sıralanan yılan başları tasarımda hareketli bir görünüm sergileyerek ritmi vurgulamaktadır. Tasarımda ayrıntıcı ve detaycı bir resmetme tekniği kullanılmıştır. Tasarımda biçim, renk, motifler oldukça dinamik bir yapıya sahiptir ve bu durum resmin bütününde ritim ve fonda zıtlık algısı yaratmaktadır.

Örnek No	: 40
Fotoğraf No	: 91
Ürün Sahibi	: Hamdin TURGAY
Ürünün Adresi	: Sipahiler Çarşısı, No:21 MARDİN.
Geliş Tarihi	: 2009
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.
Ürünün Yeri	: Satılık.
İnceleme Tarihi	: 28.10.2018
Yapılış Tarihi	: 2009
Yapan Kişi	: Hamdin TURGAY
Bugünkü Durumu	: Herhangi bir bozulma tahribat olmamıştır.
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.

<u>Tür</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>
Camaltı Ayna	Hamdin TURGAY	Ayna
En x Boy	: 90x50 cm.	
Teknik	: El işçiliği.	
Renk	: Sarı, kırmızı, mavi, siyah, turuncu, pembe, sarı, bordo, kahverengi.	

Motifler

Bitkisel	: Menekşe.
Figür	: Şahmeran.
Nesne	: Alınlık, taç, kolye, tasma, küpe.

Tasarım Özellikleri : Tasarımda odak nokta olarak kullanılan Şahmeran figürü siyah uzun saçları, kalın kaşları, yoğun kirpikleri kıvrımlı boynuzları ve başında yeşil, turuncu, kırmızı ve siyah renklerden oluşan gösterişli tacı ile karakteristik özelliktedir. Kuyruğunu oluşturan taçlı ve boynu tasmalı yılan içe doğru kıvrılarak kendi etrafında düğümlenmiş, dili dışarıda, öfkeli biçimde resmedilmiş ve hareketli bir görünüm sergilemiştir. Figürün aynı yöne bakan 6 adet birbirine simetrik ve aynı formda yılan başlı ayağın minimal boyutta resmedilmiştir. Figür biçim, renk, motifleri ile oldukça dinamik bir yapıya sahiptir ve bu durum resmin bütününde ritim ve zıtlık algısı yaratmaktadır. Tasarım ayna üzerine asimetrik olarak resmedilmiş olup, canlı bir üslup hakimdir. Şahmeran figürünün alt kısmında natüralist tarzda yapılmış bitkisel bordür halinde motifler yer almaktadır.

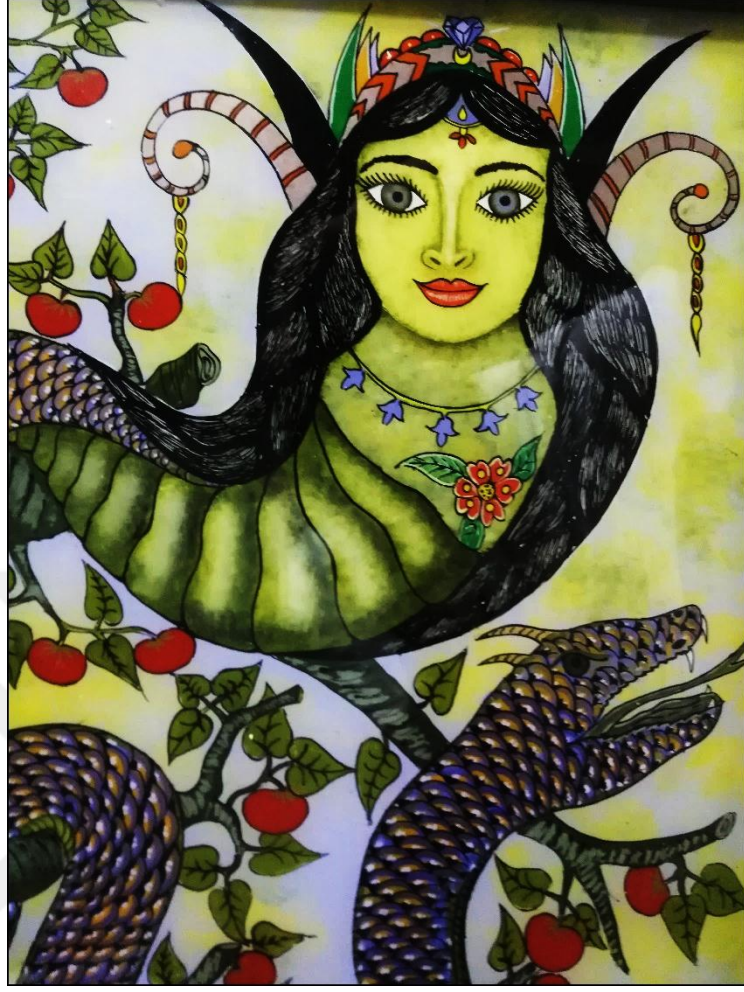

Örnek No	: 41	
Fotoğraf No	: 92	
Ürün Sahibi	: Hamdin TURGAY	
Ürünün Adresi	: Sipahiler Çarşısı, No:21 MARDİN.	
Geliş Tarihi	: 2010	
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.	
Ürünün Yeri	: Satılık	
İnceleme Tarihi	: 28.10.2018	
Yapılış Tarihi	: 2010	
Yapan Kişi	: Hamdin TURGAY	
Bugünkü Durumu	: Herhangi bir bozulma tahribat olmamıştır.	
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.	
<u>Tür</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>
Camaltı Pano	Hamdin TURGAY	Duvar Panosu
En x Boy	: 35x40 cm.	
Teknik	: El işçiliği.	
Renk	: Hardal sarısı, kırmızı, mavi, siyah, yeşil, pembe, mor, sarı ve bordo kullanılmıştır.	

Motifler

Bitkisel	: Gül, yaprak ve kiraz.
Geometri	: Ok, kalp, volut kıvrım.
Figür	: Şahmeran, Mardin kuşu.
Nesne	: Alınlık, taç, kolye, tasma, küpe.
Yazı	: <i>Akıllı düşman cahil dosttan iyidir.</i>

Tasarım Özellikleri: Tasarımda odak nokta olarak kullanılan Şahmeran figürü açık mavi ve yeşil örgülü uzun saçları, kalın kaşları, yoğun kirpikleri kıvrımlı boynuzlarından sarkan kiraz küpeleri ve başında beyaz, yeşil, bordo, mavi ve siyah renklerden oluşan gösterişli yılan başlı tacı ile karakteristik özelliktedir. Figür biçim, renk ve motifleri ile oldukça dinamik bir yapıya sahiptir. Bu durum resmin bütününde fon ve figür arasındaki ilişkide belirgin bir zıtlık algısı yaratmaktadır. Kuyruğunu oluşturan taçlı ve boynu tasmalı yılan içe doğru kıvrılarak kemdi etrafında düğümlenmiş, dili dışarıda, öfkeli biçimde resmedilmiş ve hareketli bir görünüm sergilemiştir. Figürün aynı yöne bakan 6 adet birbirine simetrik ve aynı formda yılan başlı ayağın minimal boyutta resmedilmiştir. Figürün gövde kısmında natüralist tarzda resmedilmiş gül dalı üzerinde Mardin kuşu dikkati çekmektedir. Resmin dört köşesinde merkezde volut kıvrımdan çıkan kalp formları ve birbirini kesen ok uçlu çizgilerden oluşan geometrik köşelikler yerleştirilmiştir. Şahmeran figürünün kuyruk alt kısmında ise *Akıllı düşman cahil dosttan iyidir* yazmaktadır.

Örnek No	: 42
Fotoğraf No	: 93
Ürün Sahibi	: Hamdin TURGAY
Ürünün Adresi	: Sipahiler Çarşısı, No:21 MARDİN.
Geliş Tarihi	: 2012
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.
Ürünün Yeri	: Satılık
İnceleme Tarihi	: 28.10.2018
Yapılış Tarihi	: 2012
Yapan Kişi	: Hamdin TURGAY
Bugünkü Durumu	: Herhangi bir bozulma tahribat olmamıştır.
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.

<u>Tür</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>
Camaltı Pano	Hamdin TURGAY	Duvar Panosu
En x Boy	: 35x40 cm.	
Teknik	: El işçiliği.	
Renk	: Sarı, kırmızı, mavi, yeşil, lila, turuncu, siyah, beyaz, gri.	

Motifler

Bitkisel	: Elma ağacı.
Figür	: Şahmeran.
Nesne	: Alınlık, taç, kolye, tasma, küpe.

Tasarım Özellikleri : Tasarımda yer alan Şahmeran figürü realist bir tavırla resmedilmiş olup klasik Şahmeran cam altı resimlerinde görülen tasarımların aksime bir elma ağacının dalında tasvir edilmiştir. Figür, siyah uzun saçları, kalın kaşları, yoğun kirpikleri, ince kıvrımlı boynuzları, boynuzlarından sarkan küpeleri ve başında pembe, turuncu, sarı ve mavi renklerden oluşan sade görünümlü tacı ile karakteristik özelliktedir. Kuyruğunu oluşturan taçlı ve boynu tasmalı yılan elma ağacının dallarına dolanmış şekilde resmedilerek dinamik bir görünüm sergilemekte ve kompozisyonu tamamlamaktadır. Bitkisel motiflerde çizgisel bir üslup bulunmakla birlikte dal, yaprak ve elma motifleri natüralist tarzda resmedilmiş olup ölçü-oran bakımından kompozisyonda bütünlük sağlamıştır.

Örnek No	: 43	
Fotoğraf No	: 94	
Ürün Sahibi	: Hamdin TURGAY	
Ürünün Adresi	: Sipahiler Çarşısı, No:21 MARDİN.	
Geliş Tarihi	: 2009	
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.	
Ürünün Yeri	: Satılık	
İnceleme Tarihi	: 28.10.2018	
Yapılış Tarihi	: 2009	
Yapan Kişi :	Hamdin TURGAY	
Bugünkü Durumu	: Herhangi bir bozulma tahribat olmamıştır.	
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.	
<u>Tür</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>
Camaltı Pano	Hamdin TURGAY	Duvar Panosu
En x Boy	: 35x40 cm.	
Teknik	: El işçiliği.	
Renk	: Kırmızı, mavi, sarı, siyah, yeşil, gri.	

Motifler

Bitkisel : Gül

Figür : Şahmeran.

Nesne : Alınlık, taç, kolye, tasma, küpe.

Tasarım Özellikleri : Tasarımda odak noktayı oluşturan Şahmeran figürü; uzun saçları, kalın kaşları, yoğun kirpikleri, kıvrımlı boynuzları, boynuzlarından sarkan küpeleri, kolyesi ve başında sarı, kırmızı, yeşil, gri, siyah renklerden oluşan gösterişli tacı ile karakteristik özelliktedir. Kuyruğunu oluşturan taçlı, boynu tasmalı ve çatal dilli yılan içe doğru kıvrılarak hareketli bir görünüm sergilemektedir. Figürün aynı yöne bakan 6 adet birbirine simetrik yılan başlı ayağı bulunmaktadır ve ayaklar kuyrukta bulunan yılan başı ile aynı özellikte olup minimal boyuttadır. Renk, motifleri ile oldukça dinamik bir yapıya sahip olan tasarım resmin bütününde ritim ve zıtlık algısı yaratmaktadır. Tasarımda asimetrik bir denge hakimdir. Yardımcı motif olan natüralist tarzdaki güller figürün gövde kısmına ve resmin sağ-sol alt boşluklarına yerleştirilerek bütünlük sağlanmıştır.

Örnek No	: 44	
Fotoğraf No	: 95	
Ürün Sahibi	: Hamdin TURGAY	
Ürünün Adresi	: Sipahiler Çarşısı, No:21 MARDİN.	
Geliş Tarihi	: 2009	
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.	
Ürünün Yeri	: Satılık	
İnceleme Tarihi	: 28.10.2018	
Yapılış Tarihi	: 2009	
Yapan Kişi	: Hamdin TURGAY	
Bugünkü Durumu	: Herhangi bir bozulma tahribat olmamıştır.	
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.	
<u>Tür</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>
Camaltı Pano	Hamdin TURGAY	Duvar Tablosu
En x Boy	: 35x40	
Teknik	: El işçiliği.	
Renk	: Sarı, altın yıldız, kırmızı, bordo, mavi, siyah, yeşil, lacivert.	

Motifler

Bitkisel : Gül.

Figür : Şahmeran, Mardin güvercini

Nesneli Bezeme : Alınlık, taç, kolye, tasma, küpe.

Tasarım Özellikleri : Tasarımda odak noktayı oluşturan Şahmeran figürü; uzun örgülü saçları, kalın kaşları, yoğun kirpikleri, kıvrımlı boynuzları, boynuzlarından sarkan küpeleri, 3 adet gerdanlığı ve başında sarı, mavi, yeşil, bordo, altın yıldız renklerden oluşan gösterişli tacı ile karakteristik özelliktedir. Detaycı bir yaklaşımla resmedilmiştir. Kuyruğunu oluşturan taçlı, boynu tasmalı ve çatal dilli yılan içe doğru kıvrılarak hareketli bir görünüm sergilemektedir. Figürün aynı yöne bakan 6 adet birbirine simetrik yılan başlı ayağı bulunmaktadır ve ayaklar kuyrukta bulunan yılan başı ile aynı özellikte olup minimal boyuttadır. Renk ve motifleri ile oldukça dinamik bir yapıya sahip olan tasarım resmin bütününde ritim ve fonda zıtlık algısı yaratmaktadır. Tasarımda asimetrik bir denge hâkimdir. Yardımcı motif olan Mardin güvercini diğer camaltı örneklerinden farklı olarak tasvirilenmiştir. Ağzlarında zeytin dalı taşıyan iki adet güvercin Şahmeran figürü gövdesinin orta kısmında birbirine bakar ve hareketli biçimde resmedilmiştir. Figürün alt sağ ve sol kısımlarına anti natüralist biçimde yerleştirilen gül motifleri kompozisyonu bütünlemektedir.

Örnek No	: 45	
Fotoğraf No	: 96	
Ürün Sahibi	: Hamdin TURGAY	
Ürünün Adresi	: Sipahiler Çarşısı, No:21 MARDİN.	
Geliş Tarihi	: 2010	
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.	
Ürünün Yeri	: Satılık	
İnceleme Tarihi	: 28.10.2018	
Yapılış Tarihi	: 2010	
Yapan Kişi	: Hamdin TURGAY	
Bugünkü Durumu	: Herhangi bir bozulma tahribat olmamıştır.	
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.	
<u>Tür</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>
Camaltı Pano	Hamdin TURGAY	Duvar Panosu
En x Boy	: 40x45cm.	
Teknik	: El işçiliği.	
Renk	: Hardal sarısı, siyah, beyaz.	

Motifler

Geometrik : Daire.

Yazı : *Şems Suresi*.

Tasarım Özellikleri :Tasarımda Mevlevi sikkesi şeklinde istiflenmiş, figür niteliğine bürünmüş ve sülüs harflerle yazılmış *Şems Suresi* odak noktası olarak görülmektedir. Anlamı; *Güneşe ve onun aydınlığına andolsun. Onu izlediğinde Ay'a andolsun. Onu ortaya çıkardığında gündüze andolsun. Onu bürüdüğünde geceye andolsun. Göğe ve onu bina edene andolsun. Yere ve onu yayıp döşeyene andolsun. Nefse ve onu düzgün bir biçimde şekillendirip ona kötülük duygusunu ve takvasını (kötülükten sakınma yeteneğini) ilham edene andolsun ki, nefsini arındıran kurtuluşa ermiştir. Onu kötülöklere gömüp kirleten kimse de ziyana uğramıştır. Semûd kavmi, azgınlığı sebebiyle yalanladı. Hani onların en bedbaht olanı (fesat çıkarmak için) ileri atılmıştı. Allah'ın Resûlü de onlara şöyle demişti: "Allah'ın devesini ve onun su içme hakkını koruyun. Fakat onlar, onu yalanladılar ve deveyi boğazladılar. Bunun üzerine Rableri, suçlarından dolayı onları helâk etti ve kendilerini yerle bir etti. Allah, bunun sonucundan çekinmez de!, olan yazı üslubu ve formuyla dinamik bir yapıya sahiptir. Zeminde kullanılan siyah renk, figürü ön plana çıkararak resimde zıtlık algısını vurgulamıştır ve tasarımda denge oluşturmuştur.*

Örnek No	: 46
Fotoğraf No	: 97
Ürün Sahibi	: Hamdin TURGAY
Ürünün Adresi	: Sipahiler Çarşısı, No:21 MARDİN.
Geliş Tarihi	: 2009
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.
Ürünün Yeri	: Satılık.
İnceleme Tarihi	: 28.10.2018
Yapılış Tarihi	: 2009
Yapan Kişi	: Hamdin TURGAY
Bugünkü Durumu	: Herhangi bir bozulma tahribat olmamıştır.
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.

<u>Tür</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>
Camaltı Pano	Hamdin TURGAY	Duvar Panosu
En x Boy	: 50x45cm.	
Teknik	: El işçiliği.	
Renk	: Kırmızı, beyaz, turkuaz, yeşil, siyah, sarı ve mavi renkleri kullanılmıştır.	

Motifler

Figür	: Fatıma Ana Eli, göz motifi.
Geometrik	: Kalp, kare, damla, daire.
Yazılı	: Arapça Ayet ve dualar.

Tasarım Özellikleri :Tasarımda *Fatıma Ana Eli* figür niteliğindedir ve resmin odak noktasını oluşturmaktadır. Figürün kenarları bordürlerle çevrilidir ve her bordürde sülüs harfleriyle yazılar bulunmaktadır. Bordo ve mavi renk olan bordürlerinde *Ayetel-Kürsi*, turuncu renk olan bordürlerde *Ahsaf Suresi* ve *Mülk Suresi* , içinde yeşil renk olan zeminin de dört büyük meleğin adı *Hız. Azrail, Hız. Cebrail, Hız. Mikail, Hız. İsrail* yazılıdır. Kompozisyonda yazılar bir örüntü oluşturmuş bu da resmin bütününde zıtlık algısı yaratmıştır. Yardımcı motif olan göz motifi detaylı biçim özellikleriyle ana figürü tamamlamakta ve ölçü-oran bakımından kompozisyona merkezi bir denge sağlamaktadır. Zeminde uygulanan renk tonlamaları çağdaş denemeler olarak çalışılarak kompozisyona dingin bir görünüm kazandırmıştır.

Örnek No	: 47	
Fotoğraf No	: 98	
Ürün Sahibi	: Hamdin TURGAY	
Ürünün Adresi	: Sipahiler Çarşısı, No:21 MARDİN.	
Geliş Tarihi	: 2012	
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.	
Ürünün Yeri	: Satılık	
İnceleme Tarihi	: 28.10.2018	
Yapılış Tarihi	: 2012	
Yapan Kişi	: Hamdin TURGAY	
Bugünkü Durumu	: Herhangi bir bozulma tahribat olmamıştır.	
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.	
<u>Tür</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>
Camaltı Pano	Hamdin TURGAY	Duvar Panosu
En x Boy	: 35x40cm.	
Teknik	: El işçiliği.	
Renk	: Hardal sarısı, kırmızı, mavi, siyah, yeşil, pembe, mor, sarı, bordo.	

Motifler

Figür : Burak Atı.

Bitkisel : Lale, menekşe, dal, yaprak.

Nesne : Alınlık, taç, kolye, tasma, küpe, bilezik.

Tasarım Özellikleri : Tasımda resmin odak noktasını bitkisel bir zemin üzerine konumlandırılmış başı bir kadın başı şeklinde resmedilmiş, boynunda bir çok kolye, göğsünde sekiz kollu yıldız motifi olan, tavus kuşu kuyruğuna benzer kuyruğu bulunan, kanatlı, taçlı, süslemeli, semerli ve at gövdeli bir figür oluşturmaktadır. Figür fantastik bir figür olmasından dolayı gerçek dışı -fantastik- olarak nitelendirilebilir. Resimde canlı renklerin kullanılmış olması resme dinamiklik ve modern bir görünüm kazandırmıştır. Arka plandaki bitkisel tasvirler anti-natüralist nitelikte tasvir edilmiştir ve yardımcı figür niteliğinde olan karaca, ceylan gibi hayvanlar detaylı biçim özellikleriyle kompozisyonu tamamlamaktadır.

4.7.7. Abdulkadir ÖZCAN (28.10.2018 Saat: 16:30 Mardin)

Fotoğraf 99: Abdulkadir ÖZCAN-Mardin,2018.

1. Ne zaman camaltı resim yapmaya başladınız?

-İlkokul 3. Sınıftan beri bu işi yapıyorum.

2.Camaltı resim yapmayı kimden öğrendiniz?

-Babamdan ve dedemden öğrendim.

3.Neden bu mesleği seçtiniz?

-Baba mesleği olduğu için.

4.Bu mesleğin zorlukları var mıdır? Varsa nelerdir?

-Camın kırılabilir bir malzeme olması.

5.Yaptığınız camaltı resimlerine kendinize özgü bir şeyler katıyor musunuz?

-Özel varaklı boyalar hazırlıyorum. Şahmeranı değiştirip çiziyorum.

6.Yapım aşamaları nelerdir?

-Genelde değişmez. Her sanatçı aynı şekilde uygular. Önce desen belirlenir. Cama çizilir. Sonra da boyama işlemi uygulanır. Daha sonra çerçevelenir.

7.Camaltı resmi yaparken hangi teknikleri kullanıyorsunuz?

-Ana hatları şablonla çiziyoruz. Geri kalan yerlere ezbere yapıyoruz. Çizim için kontur kalemle çalışıyoruz.

8.İlk başladığınızdan beri aynı tekniği mi kullanıyorsunuz?

-Evet.

9.Kullandığınız araç ve gereçler nelerdir?

-Cam, fırça, boya, varak.

10.Kullandığınız araç ve gereçleri nereden temin ediyorsunuz?

-Dışarıdan sipariş veriyorum.

11.Hangi boyaları kullanıyorsunuz? Neden bu boyaları tercih ediyorsunuz?

-Özel varaklı boyalar kullanıyorum. Kendim hazırlıyorum.

12.Camaltı resimlerinde hangi kompozisyonları tercih ediyorsunuz?

-Genelde şahmeran ağırlıklı çalışıyoruz. Çünkü daha çok talep oluyor. Bunun yanı sıra tavus kuşu gibi değişik kompozisyonları da çalışıyoruz.

13.Camaltı resimlerinde kullandığınız motifleri neye göre seçiyorsunuz?

-Gelen turistlerin istek ve ilgilerine göre seçiyorum.

14.Bir camaltı resmini ne kadar sürede yapıyorsunuz?

-Çizip boyamasıyla birlikte bir günde bir adet yapabiliyorum.

15.Bir camaltı resim size ne kadara mal oluyor?

-20*30 küçük bir tablonun sadece malzemesi 50-60 tl oluyor.

16.Mal ettiğiniz resmi ne kadara satıyorsunuz?

-150-200 TL

17.Camaltı resim yaparak geçiminizi sağlayabiliyor musunuz?

-Geçimimi bundan sağlayabiliyorum.

18.Ürünlerinizi sipariş üzerine mi yapıyorsunuz yoksa yaptığınız hali hazırda olan ürünlerden mi seçiliyor?

-Sipariş üzerine çok çalışıyorum. Başka şehirlerden de sipariş alıyorum. Yetiştiremiyorum.

19.Ürünlerinizi alan insanların alım amaçlarını biliyor musunuz? (koleksiyon, kullanım amaçlı)

-Genelde turistler alıyor.

20.Camaltı resim yaparken kamu kuruluşu ya da özel sektör gibi kurumlardan yardım aldığınız oldu mu?

-Hayır. Almadım.

21.Resimlerinizi nerede yapıyorsunuz? Atölyeniz var mı?

-Atölyem var. Evet.

22.İlk yaptığınız camaltı resmini hatırlıyor musunuz? Şu anda nerede?

-İlk şahmeran yapmıştım. Sattım.

23.Camaltı resmini yaparken neler hissediyorsunuz?

-Ticari amaçlı olduğu için para kazanmayı düşünüyorum.

24.Bu sanatla ne kadar süredir ilgileniyorsunuz?

-25 yıldır.

25.Camaltı resmine talep var mı?

-Çok talep var.

26.Gençler neden bu sanata ilgi duymuyor?

-Geleneklerimizden uzaklaşıyoruz sanırım.

28.Sizce bu meslek nasıl geliştirilebilir?

-Devletin bu konuda destek olması gerekiyor.

29.Sanatınızı öğrettiğiniz biri ya da birileri oldu mu?

-Mardin Olgunlaşmada 6 ay kurs verdim. 3-4 tane eleman yetiştirdim.

30.Başka camaltı sanatçısı tanıyor musunuz?

-Babam Hasan ÖZCAN ve eniştem Hamdin TURGAY var.

31.Onlarla aranızda rekabet oluyor mu?

-Rekabet çok az çünkü herkes kendine özgü çalışmalar yapıyor.

32.Keşke başka bir meslek yapsaydım dediğiniz oldu mu?

-Evet oldu. Keşke okulumu bırakmasaydım.

33.Başka uğraş alanlarınız var mı?

-Başka uğraş alanım yok.

Örnek No	: 48
Fotoğraf No	: 100
Ürün Sahibi	: Abdulkadir ÖZCAN
Ürünün Adresi	: 1. Cadde Erdoba Karşısı- MARDİN.
Geliş Tarihi	: 2013
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.
Ürünün Yeri	: Satılık
İnceleme Tarihi	: 28.10.2018
Yapılış Tarihi	: 2013
Yapan Kişi	: Abdülkadir ÖZCAN
Bugünkü Durumu	: Herhangi bir bozulma tahribat olmamıştır.
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.

<u>Tür</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>
Camaltı Pano	Abdulkadir ÖZCAN	Duvar Panosu
En x Boy	: 60x40cm.	
Teknik	: El işçiliği.	
Renk	: Kırmızı, beyaz, siyah, mavi, mor, sarı, yeşil, turuncu ve kahverengi kullanılmıştır.	

Motifler

Figür : Tavus Kuşu.

Tasarım özellikleri : Resmin ana planında tavus kuşu odak noktası olarak kullanılmıştır. Tavus kuşunun tüyleri, kuyruğundaki desenler ve orantıları ayrıntılı bir şekilde resmedilmiştir. Bu figür fantastik -gerçek dışı- niteliktedir. Figürün ifadesi basit olarak verilmiş, oran ve orantıya uygun çizgisel ve oldukça naif bir üslup kullanılmıştır. Renklendirmeler oldukça canlı bir şekilde yapılmış, yer yer gölgelendirme çabalarına girişilmiştir ve bu durum da resimde zıtlık algısı yaratmaktadır . Resmin fonunda yapılmış olan ebruli çalışma tasarıma sakin bir görünüm kazandırmış ve kompozisyonu bütünlemiştir.

Örnek No : 49
Fotoğraf No : 101
Ürün Sahibi : Abdulkadir ÖZCAN
Ürünün Adresi : 1. Cadde Erdoba Karşısı- MARDİN.
Geliş Tarihi : 2007
Geliş Biçimi : Kendisi yapmıştır.
Ürünün Yeri : Satılık
İnceleme Tarihi : 28.10.2018
Yapılış Tarihi : 2007
Yapan Kişi : Abdulkadir ÖZCAN
Bugünkü Durumu : Herhangi bir bozulma tahribat olmamıştır.
Onarım Durumu : Onarım görmemiştir.

Tür

Kaynak Kişi

İşlevi

Camaltı Pano

Abdulkadir ÖZCAN

Duvar Panosu

En x Boy

: 57x51cm.

Teknik

: El işçiliği.

Renk

: Sarı, kırmızı, yeşil, siyah, pembe, mavi, turuncu, kahverengi.

Motifler

Figür : Şahmeran, Mardin kuşu.

Nesne : Alınlık, taç, kolye, tasma.

Tasarım Özellikleri : İki figür bulunan tasarımda ana figür olan şahmeran odak noktasıdır. Biçim, renk, motifleri ile oldukça dinamik bir yapıya sahiptir ve bu durum resmin bütününde ritim algısı yaratmaktadır. Figür, siyah uzun saçları, kalın kaşları, yoğun kirpikleri kıvrımlı boynuzları ve başında yeşil, sarı, kırmızı ve siyah renklerden oluşan gösterişli tacı ile karakteristik özelliktedir. Kuyruğunu oluşturan boynu tasmalı taçlı ve başında tacı olan yılan içe doğru kıvrılarak hareketli bir görünüm sergilemektedir. Figürün aynı yöne bakan 6 adet birbirine simetrik yılan başlı ayağı bulunmaktadır ve ayaklar kuyrukta bulunan yılan başı ile aynı özellikte olup minimal boyuttadır. Yardımcı figür olan Mardin güvercini detaylı biçim özellikleri ile ana figürü tamamlamakta ve ölçü/oran bakımından kompozisyonu bütünlemektedir. Tasarımda asimetrik denge hâkimdir.

**Örnek 49'daki sanatçıya ait genel olarak aynı karakteristik motif özelliklerinde olan detayda Şahmeran figürü saç detaylarında farklı biçimlendirme ve yardımcı figür olan Mardin kuşunun kullanılmadığı örneklerden oluşan farklı renklerde pek çok cam altı bulunmaktadır (Fotoğraf No: 102-103-104-105-106-107-108-109).*

Fotoğraf 102: Abdülkadir ÖZCAN, Mardin, 2018.

Fotoğraf 103: Abdülkadir ÖZCAN, Mardin, 2018.

Fotoğraf 104: Abdülkadir ÖZCAN, Mardin, 2018.

Fotoğraf 105: Abdülkadir ÖZCAN, Mardin, 2018.

Fotoğraf 106: Abdülkadir ÖZCAN, Mardin, 2018.

Fotoğraf 107: Abdülkadir ÖZCAN, Mardin, 2018.

Fotoğraf 108: Abdülkadir ÖZCAN, Mardin, 2018.

Fotoğraf 109: Abdülkadir ÖZCAN, Mardin, 2018.

Örnek No	: 50	
Fotoğraf No	: 110	
Ürün Sahibi	: Abdulkadir ÖZCAN- Hasan ÖZCAN	
Ürünün Adresi	: 1. Cadde Erdoba Karşısı- MARDİN.	
Geliş Tarihi	: 2009	
Geliş Biçimi	: Babası ile kendisi yapmıştır.	
Ürünün Yeri	: Satılık	
İnceleme Tarihi	: 28.10.2018	
Yapılış Tarihi	: 2009	
Yapan Kişi	: Hasan ÖZCAN- Abdulkadir ÖZCAN	
Bugünkü Durumu	: Herhangi bir bozulma tahribat olmamıştır.	
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.	
<u>Tür</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>
Camaltı Pano	Abdulkadir ÖZCAN	Duvar Panosu
En x Boy	: 57x51cm.	
Teknik	: Kalıp, el işçiliği.	

Renk : Sarı, kırmızı, yeşil, siyah, mavi, krem, pembe, altın yaldız.

Motifler

Figür : Şahmeran, tavus kuşu, geyik.

Nesne : Alınlık, taç, kolye, tasma.

Tasarım Özellikleri : Tasarımda merkezi simetrik olarak resmedilmiş iki adet Şahmeran figürü yer almaktadır. Diğer örneklerde yer alan Şahmeran figürlerine nazaran daha çizgisel ve naif bir üslup kullanılarak basit ve farklı özellikler sergilemektedir. Odak noktayı oluşturan Şahmeran figürleri birbiri üzerine bindirilmiş halde kullanılmıştır. Figürler biçim ve motifleriyle birbirleri ile aynı özellikleri gösterirken renkleri ile farklı özellikte olup zıtlık algısı yaratmaktadır. Figürlerde oran/orantı unsuru göz ardı edilmiştir. Figürlerin her birinde bulunan yılan başlı 4 adet ayak kuyrukta yer alan figürün minimal boyutu biçiminde yer almaktadır. Renklendirmeler de oldukça yüzeysel bir şekilde yapılmış, yer yer gölgelendirme çabalarına girişilmiştir. Yardımcı figür olan yıldız, natüralist tarzda resmedilmiş olup biçim özellikleri bakımından ana figürü tamamlamakta ve oran-orantı bakımından kompozisyonu bütünlemektedir. Resimde tavus kuşu, geyik figürleri ve şahmeran figürleri baş kısımlarında altın yaldız kullanılmıştır.

Örnek No	: 51
Fotoğraf No	: 111
Ürün Sahibi	: Abdulkadir ÖZCAN
Ürünün Adresi	: 1. Cadde Erdoba Karşısı- MARDİN.
Geliş Tarihi	: 2006
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.
Ürünün Yeri	: Satılık
İnceleme Tarihi	: 28.10.2018
Yapılış Tarihi	: 2007
Yapan Kişi	: Abdülkadir ÖZCAN
Bugünkü Durumu	: Herhangi bir bozulma tahribat olmamıştır.
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.

<u>Tür</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>
Camaltı Pano	Abdulkadir ÖZCAN	Duvar Panosu
En x Boy	: 40x40cm.	
Teknik	: El işçiliği.	
Renk	: Sarı, kırmızı, beyaz, siyah, mavi, pembe, sarı, lacivert, bordo, kahverengi.	

Motifler

Bitkisel : Menekşe, lale, karanfil, gül, yıldız.

Figür : Şahmeran, kelebek, güvercin

Nesne : Alınlık, taç, kolye, tasma, yanaklık, saksı.

Tasarım Özellikleri : Tasarımda Şahmeran figürü odak nokta olarak kullanılmış ve asimetrik biçimde yer almıştır. Figür, siyah uzun saçları, kalın kaşları, yoğun kirpikleri kıvrımlı boynuzları ve başında pembe, sarı ve mavi renklerden oluşan gösterişli tacı ve şakaklarından yanaklarına doğru sarkan yanaklıkları ile karakteristik özelliktedir. Kuyruğunu oluşturan taçlı ve boynu tasmalı yılan içe doğru kıvrılarak hareketli ve dinamik bir görünüm sergilemektedir. Figürün aynı yöne bakan 6 adet birbirine simetrik yılan başlı ayağı bulunmaktadır ve ayaklar kuyrukta bulunan yılan başı ile aynı özellikte olup minimal boyuttadır. Resmin merkezinde yer alan Şahmeran figürü saksı içinde natüralist üslupta çiçekler, uçan güvercin ve kelebekler ile renkli, dinamik bir tabiat tasviri içinde resmedilmiştir. Renkler ve çizgiler detaylı ve canlı olarak kullanılmıştır. Bu durum resimde ritim ve zıtlık algısı yaratmaktadır.

4.7.8. Emrah ÖZCAN (29.10.2018 Saat: 11:30 Mardin)

Fotoğraf 112: Emrah ÖZCAN - Mardin, 2018.

1. Ne zaman camaltı resim yapmaya başladınız?

-10 yaşında başladım.

2.Camaltı resim yapmayı kimden öğrendiniz?

-Bu sanatta ustam yok. Kendimi bildim bileli bu işin içindeyim.

3.Neden bu mesleği seçtiniz?

- Babam ben küçükken antika eşya alıp satardı. Bir gün bir tablo getirdi eve şahmeran motifli. Çok etkilenmişim. O gece rüyamda gördüm. Babamdan şahmeranın hikâyesini dinledikten sonra bu sanatı yapmaya karar verdim.

4.Bu mesleğin zorlukları var mıdır? Varsa nelerdir?

-Ben pek bir zorluk çekmedim.

5.Yaptığınız camaltı resimlerine kendinize özgü bir şeyler katıyor musunuz?

-Aşk heykellerinden esinlenerek kompozisyonlar oluşturuyorum.

6.Yapım aşamaları nelerdir?

- Desenimizi cama çizdikten sonra hazırladığımız özel boyalarla boyuyoruz. Kuruduktan sonra da çerçevesini yapıyoruz.

7.Camaltı resmi yaparken hangi teknikleri kullanıyorsunuz?

-Vitray tekniği kullanıyorum. Önce camın altına resmi koyuyorum. Kalemle kontur yapıyorum. Daha sonrada boyuyorum. Bazen kontur çizmeden ezbere yapıyorum.

8.İlk başladığınızdan beri aynı tekniği mi kullanıyorsunuz?

9.Kullandığınız araç ve gereçler nelerdir?

- Cam, boya, fırça, desen kullanıyorum.

10.Kullandığınız araç ve gereçleri nereden temin ediyorsunuz?

-Dışarıdan getirtiyorum.

11.Hangi boyaları kullanıyorsunuz? Neden bu boyaları tercih ediyorsunuz?

-İthal cam boyaları kullanıyorum. Daha iyi oluyor. O nedenle tercih ediyorum.

12.Camaltı resimlerinde hangi kompozisyonları tercih ediyorsunuz?

-Tarihi özellikleri olan desenler, figürler örneğin; tavus kuşu, şahmeran ve aşk heykellerinden esinlenerek kompozisyonlar oluşturuyoruz.

13.Camaltı resimlerinde kullandığınız motifleri neye göre seçiyorsunuz?

-Gelen turistlerin ilgilerine göre seçiyoruz.

14.Bir camaltı resmini ne kadar sürede yapıyorsunuz?

-1-15 gün arası değişebiliyor.

15.Bir camaltı resim size ne kadara mal oluyor?

-30-40 tl tahminen.

16.Mal ettiğiniz resmi ne kadara satıyorsunuz?

100 tl den başlar 600 tl ye kadar tablo var.

17.Camaltı resim yaparak geçiminizi sağlayabiliyor musunuz?

-Bunun yanında bakıcılıkta yapıyorum. Geçimim böylelikle sağlıyorum.

18.Ürünlerinizi sipariş üzerine mi yapıyorsunuz yoksa yaptığınız hali hazırda olan ürünlerden mi seçiliyor?

-Yaptıklarımızın arasından seçip alıyorlar. Talep üzerine de yapıyorum.

19.Ürünlerinizi alan insanların alım amaçlarını biliyor musunuz? (koleksiyon, kullanım amaçlı)

-Daha çok yerli turistler alıyor.

20.Camaltı resim yaparken kamu kuruluşu ya da özel sektör gibi kurumlardan yardım aldığınız oldu mu?

-Hayır. Kimseden destek almadım.

21.Resimlerinizi nerede yapıyorsunuz? Atölyeniz var mı?

-Atölyem var.

22.İlk yaptığınız camaltı resmini hatırlıyor musunuz? Şu anda nerede?

-İlk şahmeran yapmıştım. Sattım.

23.Camaltı resmini yaparken neler hissediyorsunuz?

-Seviyorum bu mesleği.

24.Bu sanatla ne kadar süredir ilgileniyorsunuz?

-24 yıl oldu sanırım.

25.Camaltı resmine talep var mı?

-Talep gelen turist sayısına göre değişebiliyor.

26.Sizce talep olmamasını sebebi nedir?

-Turistlerin bu bölgeyi fazla tercih etmemeleri olabilir.

27.Gençler neden bu sanata ilgi duymuyor?

-Bilemiyorum.

28.Sizce bu meslek nasıl geliştirilebilir?

-Çeşitli kurslarla desteklenmeli ve daha çok tanıtılmalı.

29.Sanatınızı öğrettiğiniz biri ya da birileri oldu mu?

-Çırağım var. Ona öğrettim. Birkaç kişi daha var.

30.Başka camaltı sanatçısı tanıyor musunuz?

-Çoğu camaltı sanatçısı vefat etti.

31.Onlarla aranızda rekabet oluyor mu?

-Rekabet yok. Her ustanın kendine özgü çalışmaları, kendine özgü fiyat aralığı var.

32.Keşke başka bir meslek yapsaydım dediğiniz oldu mu?

-Hayır.

33.Başka uğraş alanlarınız var mı?

-Bakırcılık yapıyorum.

Örnek No	: 52	
Fotoğraf No	: 113	
Ürün Sahibi	: Emrah ÖZCAN	
Ürünün Adresi	: 2. Cadde Sipahiler Çarşısı No:27-A, Artuklu-MARDİN.	
Geliş Tarihi	: 2008	
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.	
Ürünün Yeri	: Satılık	
İnceleme Tarihi	: 29.10.2018	
Yapılış Tarihi	: 2008	
Yapan Kişi	: Emrah ÖZCAN	
Bugünkü Durumu	: Herhangi bir bozulma tahribat olmamıştır.	
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.	
<u>Tür</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>
Camaltı Pano	Emrah ÖZCAN	Duvar Panosu
En x Boy	: 50x45 cm.	
Teknik	: El işçiliği.	
Renk	: Sarı, kırmızı, beyaz, siyah, mavi, mor, bordo, yeşil, pembe, turkuaz, ve kahverengi.	

Motifler

Bitkisel : Gül, menekşe.

Figür : Şahmeran, Mardin Kuşu.

Nesne : Alınlık, taç, kolye, tasma, küpe.

Tasarım Özellikleri : Tasarımda odak noktayı oluşturan Şahmeran figürü; uzun örgülü saçları, kalın kaşları, yoğun kirpikleri, kıvrımlı boynuzları, boynuzlarından sarkan küpeleri, gerdanlığı ve başında sarı, kırmızı, mavi, lacivert ve pembe renklerden oluşan gösterişli tacı ile karakteristik özelliğindedir. Diğer örneklerde yer alan şahmeran figürlerine kıyasla daha dişil bir tavır ve detaycı bir yaklaşımla resmedilmiştir. Kuyruğunu oluşturan taçlı, boynu tasmalı ve çatal dilli yılan içe doğru kıvrılarak hareketli bir görünüm sergilemektedir. Figürün aynı yöne bakan 6 adet birbirine simetrik yılan başlı ayağı bulunmaktadır ve ayaklar kuyrukta bulunan yılan başı ile aynı özellikte olup minimal boyuttadır. Renk, motifleri ile oldukça dinamik bir yapıya sahip olan tasarım resmin bütününde ritim ve zıtlık algısı yaratmaktadır. Tasarımda asimetric bir denge hakimdir. Yardımcı motif olan Mardin güvercini bitkisel motiflerin -gül yapraklarının- üstünde konumlandırılarak detaylı biçim özellikleri ile ana figürü tamamlamakta ve bir ahenk oluşturmaktadır.

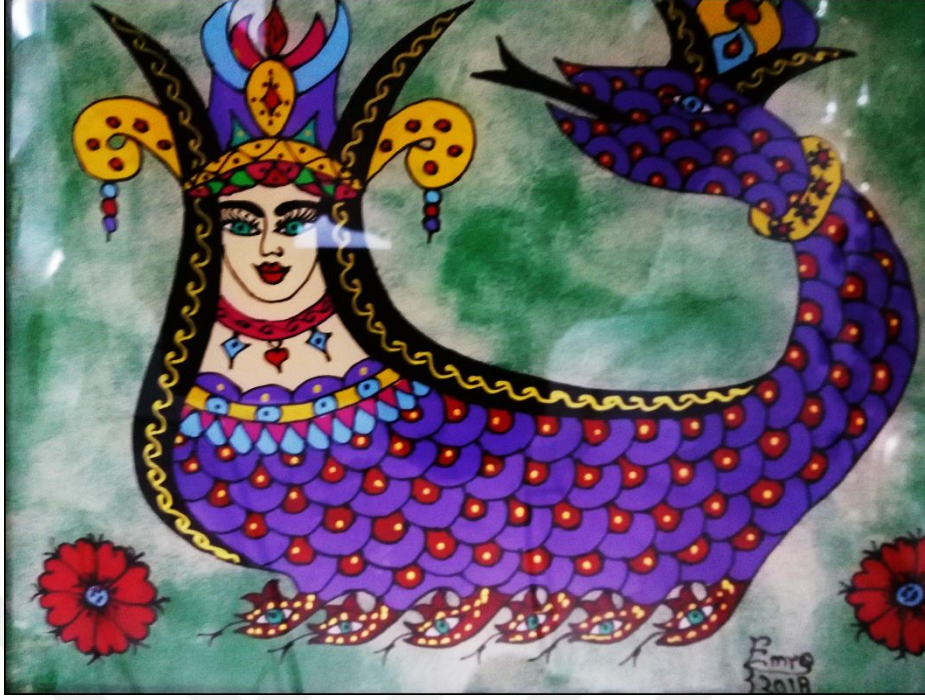
**Örnek 52'deki sanatçıya ait genel olarak aynı karakteristik motif özelliklerinde olan detayda yardımcı figür olan Mardin kuşunun kullanılmadığı ve farklı natüralist tarzda bitkisel motiflerin olduğu örnekler oluşan farklı renklerde pek çok cam altı bulunmaktadır (Fotoğraf No:114-115-116).*

Fotoğraf 114: Emrah ÖZCAN- Mardin, 2008.

Fotoğraf 115: Emrah ÖZCAN- Mardin, 2008.

Fotoğraf 116: Emrah ÖZCAN- Mardin, 2008.

BEŞİNCİ BÖLÜM

DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

“Geleneksel Camaltı Resimlerinde Gözlenen Figürler ve Tasarım Özellikleri” olarak seçilen bu konu ile günümüz Türkiye’inde sanatın icra edildiği 4 adet şehir, 8 adet sanatçı ve sanatçılara ait ulaşılabilen camaltı resimler tespit edilmiştir. Seçilen örnekler yapılandırılmış gözlem formları dahilinde analiz edilerek fotoğraflarla belgelendirilmiştir.

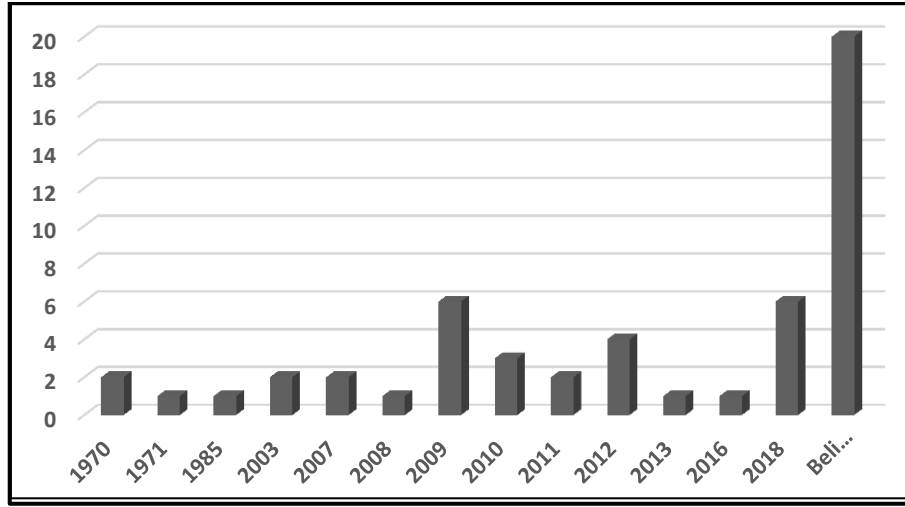
Çalışma kapsamında belirlenen kişilerin verdiği sözlü bilgiler ve seçili örneklerin üslup özellikleri teknik ve süsleme kriterlerine göre detaylı biçimde analiz edilmiş elde edilen bulgular grafiklerle değerlendirilmiştir. İncelenen örneklerin çoğunluğu araştırma odak noktası olan figür temalı camaltı resimlerden oluşmaktadır.

Örneklerin çoğu günümüze tarihlendiği için yapan ustaların isimleri bellidir ve çoğu camaltı resim üzerinde ustanın imzası bulunmaktadır. Gözlemler ve incelemeler sonucunda, çoğu resim figür ve tasarım özellikleri bakımından birbirinin tekrarı özelliği taşımaktadır.

Günümüzde yaşayan usta ve sanatçıların *usta-çırak, baba-oğul ilişkisi* ve *sanata duyulan özel ilgiden* dolayı camaltı resmi icra ettikleri gözlenmiştir. Bu çerçevede cam altı resimlerin *usta-çırak, baba-oğul ilişkisi* kapsamında geleneksel özelliklere bağlı devam ettiği ve icracıların eğitim almadan sanatı devam ettirdikleri belirlenmiştir. Bununla birlikte örnekleme yer alan bazı ressamın *özel ilgiden* dolayı camaltı resimlerin geleneksel özelliklerine çağdaş yorum katarak eklektik bir üslup ile yeni bir boyut kazandırdıkları da tespit edilmiştir.

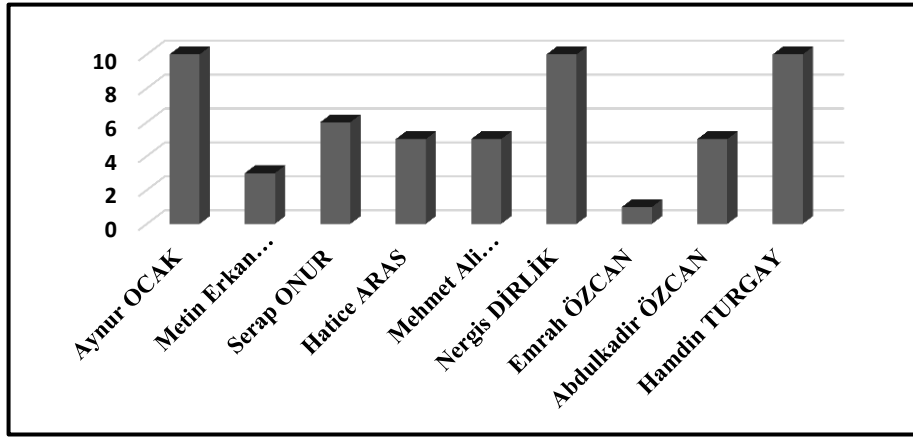
Örneklerde seçilen tasarımların birebir kopya, esinlenme, özgün tasarım olmak üzere farklı unsurlara göre şekillenerek ortaya çıkarıldığı görülmektedir. Tasarımların birbirleri ile olan benzer ve farklı özellikler dışında teknik ve malzeme kapsamında geleneksel anlayışa bağlı olarak üretildikleri dikkat çekmiştir.

Araştırma örnekleminde yer alan camaltı resimler; *yapıldığı yıllar, sanatçıların üretim sayıları, kompozisyon, seçilen konu, seçilen konuların illere göre dağılımı, renk ve tasarım ilkelerine* göre yapılandırılmış gözlem formlarından elde edilen bulgular doğrultusunda grafikler ile desteklenerek açıklanmıştır.

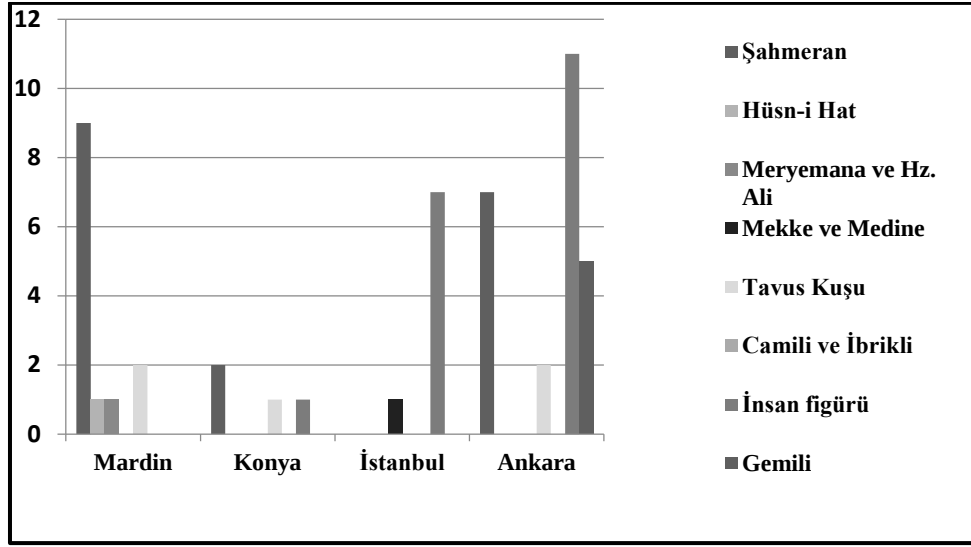
Şekil 1: Camaltı Resimlerin Yapıldığı Yıllara Göre Dağılımı.

İncelenen en eski tarihli örnek 1970 yılına en yeni tarihli örnek ise 2018 yılına aittir. 1970 yılında 2 adet, 1971 yılında 1 adet, 1985 yılında 1 adet, 2003 yılında 2 adet, 2007 yılında 2 adet, 2008 yılında 1 adet, 2009 yılında 7 adet, 2010 yılında 3 adet, 2011 yılında 2 adet, 2012 yılında 4 adet, 2013 yılında 1 adet, 2016 yılında 1 adet, 2018 yılında 6 adet ve tarihi belli olmayan 20 adet camaltı resim incelenmiştir. Elde edilen sonuçlara göre arasında tarihi belirlenemeyen camaltı resim örneklerinin sayısı diğer yıllara göre daha fazla olduğu görülmektedir. Bunun nedeni ise incelenen örnekleri yapan kişilerin yapıldığı tarih ile ilgili kesin bilgi sahibi olmamasıdır (Bkz: Şekil.1).

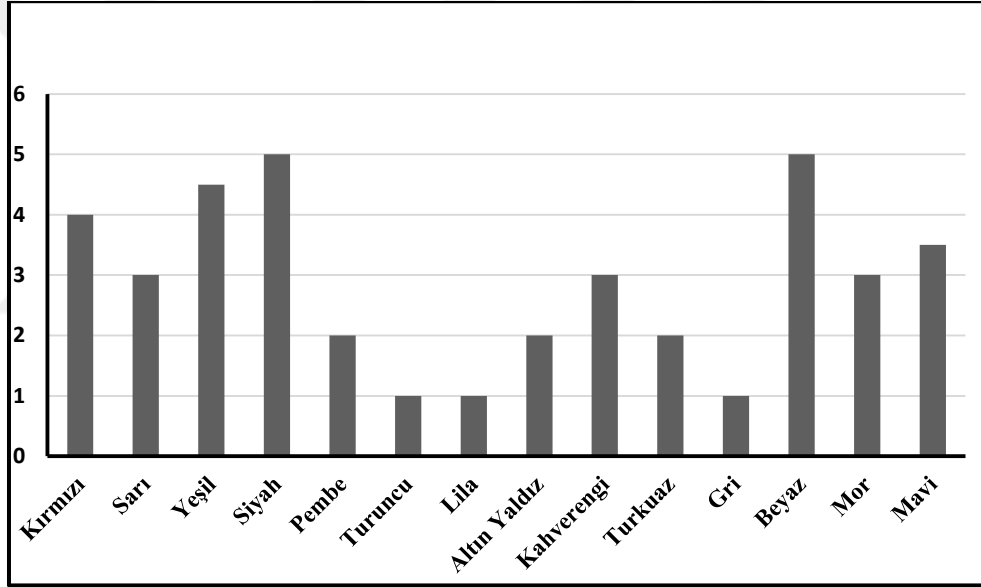

Şekil 2: Camaltı Resimlerin Üretim Sayılarına Göre Dağılımı.

Literatürde yer alan bilgiler ve camaltı sanatçılarından edilen bilgilere göre Konya ve Mardin şehirleri en eski camaltı resim merkezleridir. Mardin’de görüşme yapılan 3 adet camaltı resim sanatçısı günümüzde aktif olarak camaltı resim yapmaktadırlar ve atölye olarak kullandıkları işyerlerinde camaltı resimleri ile birlikte hediyelik eşyalar da satmaktadırlar. Konya’da 1 adet camaltı resim sanatçısı görüşülmüştür ve sağlık sorunlarından dolayı mesleği bırakmak zorunda kalmıştır. Konya ve Mardin’deki camaltı resim sanatçılarının resim eğitimi almadıkları genellikle camaltı resim yapmayı usta-çırak ya da baba-oğul yöntemiyle öğrendikleri görülmüştür. İstanbul’da 2 adet camaltı resim sanatçısı görüşülmüştür ve resim eğitimi olmaları sebebiyle biçim ve renk bakımından daha başarılı çalışmalar ortaya koydukları belirlenmiştir. Ankara’da görüşülen 3 adet camaltı resim sanatçısı geleneksellik modern yaşamı birleştirerek farklılıklar yaratmışlardır. Araştırmada Nergiz DİRLİK’e ait 10 adet, Aynur OCAK’a ait 10 adet, Hamdin TURGAY’a ait 9 adet, Serap ONUR’a ait 6 adet, Abdulkadir ÖZCAN’a ait 5 adet, Mehmet Ali KATRANCI’ya ait 5 adet, Hatice ARAS’a ait 5 adet, Metin Erkan KAFKAS’a ait 3 adet ve Emrah ÖZCAN’a ait 1 adet camaltı resim incelenmiş ve sayı olarak en fazla örneğin Nergiz DİRLİK ve Aynur OCAK’a ait olduğu görülmüştür (Bkz: Şekil.2).

Şekil 3: Camaltı Resimlerde Görülen Kompozisyonların İllere Göre Dağılımı.

Şekil 4: Camaltı Resimlerinde Kullanılan Renklerin Genel Dağılımı.

Mardin’de 9 adet şahmeran, 2 adet tavus kuşu, 1 adet Fatıma ana eli ve 1 adet Hüsn-i Hat yazılı camaltı resim, Ankara’da 7 adet şahmeran, 11 adet insan, 5 adet gemi ve 2 adet tavus kuşu figürlü camaltı resim, Konya’da 2 adet şahmeran, 1 adet tavus kuşu ve 1 adet insan figürlü camaltı resim, İstanbul’da ise 7 adet insan figürlü ve 1 adet Kâbe tasvirli camaltı resim incelenmiştir. Şahmeran figürü en çok Mardin’de ardından Konya ve Ankara şehirlerinde daha fazla kullanılmış fakat İstanbul şehrinde çok tercih edilmemiştir. İnsan figürünün ise en çok Ankara olmak üzere, İstanbul ve Konya şehirlerinde uygulanırken Mardin şehrinde uygulanmadığı gözlenmiştir (Bkz: Şekil.3)

Camaltı resimlerdeki kompozisyonlar ve kullanılan renkler sırası ile

Mardin şehrinde;

- Şahmeran figürlü camaltı resimlerde sarı, kırmızı, yeşil, gri, mavi, bej, beyaz, turuncu, lila, kahverengi, pembe, siyah,
- Yazılı camaltı resimlerde kırmızı, yeşil, mavi, siyah, beyaz, kahverengi,
- Burak Atı figürlü camaltı resimlerde pembe, yeşil mavi, sarı, beyaz, lila, bej, kırmızı, siyah, kahverengi, krem rengi, bordo,
- Hz. Fatıma eli ve Hz. İsa figürlerinde mavi, turkuaz, sarı, beyaz, yeşil, kırmızı, siyahtır.

Mardin şehrinde yer alan örneklerde kullanılan renklerin tür, değer, doygunluklarına göre zengin bir yelpazede olduğu sıcaklık ve soğukluk derecelerine göre renklerin zıtlık ve vurgu ilkesi ile bağlantılı olarak bir arada renk tonlaması yapılmadan kullanıldığı görülmektedir. Bu durumun resimlerde canlı ve parlak bir görüntünün ortaya çıkmasına neden olduğu tespit edilmiştir.

Konya şehrinde;

- Şahmeran figürlü camaltı resimlerde yeşilin tonları, kırmızı, siyah, mavi, pembe, turuncu, sarı, siyah,
- Mekke – Medine tasvirli camaltı resimlerde; mavi ve yeşil tonları, pembe, siyah, sarı, beyaz, kırmızı, siyah,
- Tavus kuşu figürlü camaltı resimlerde, kırmızı, beyaz, turuncu, mor, yeşil, kahverengi, siyah,
- Hz. Ali figürlü camaltı resimlerde yeşilin tonları, pembe, siyah, sarı, kahverengi, kırmızı, siyah,
- Cami ve ibrik tasvirli camaltı resimlerde turuncu, mavi ve yeşil tonları, kırmızı, sarı, siyah kullanılmıştır.

Konya şehrindeki örneklerde renklerin tür, değer, doygunluklarına göre değişen sıcaklık ve soğukluk oranlarında amatör bir tavırla seçildiği ve renkler arasında bir armoni oluşturulmadığı görülmüştür. Genellikle soğuk renklerin kullanıldığı örneklerde renk geçişlerinin başarılı olarak uygulanmadığı ve bu durum resimlerde mat/donuk bir görünüm yarattığı gözlenmiştir.

İstanbul şehrinde;

- İnsan figürlü camaltı resimlerde kırmızı, yeşil, altın yıldız, siyah, pembe, turuncu, mor, kahverengi, beyaz, sarı, mavi,
- Yazılı camaltı resimlerde sarı, yeşil, altın yıldız, pembe, kırmızı, beyaz, siyah,
- Kabe tasvirli camaltı resimlerde kırmızı, yeşil, kahverengi tonları, pembe, beyaz, siyah,
- Hz. Ali ve Kılıcı figürlü camaltı resimlerde yeşil, kahverengi tonları, mavi, beyaz, siyah kullanılmıştır.

İstanbul şehrinde geleneksel camaltı sanatından ilham alarak yeni yorumlamaları ile örnekler sunan ressamların; resimlerde uyguladıkları renk tonlamaları, lekelemeler, gölgelendirme ve çağdaş renk denemeleri ile tasarımlarında öyküleyici ve betimleyici tarzlarını farklı biçimlerde anlattıkları gözlenmiştir.

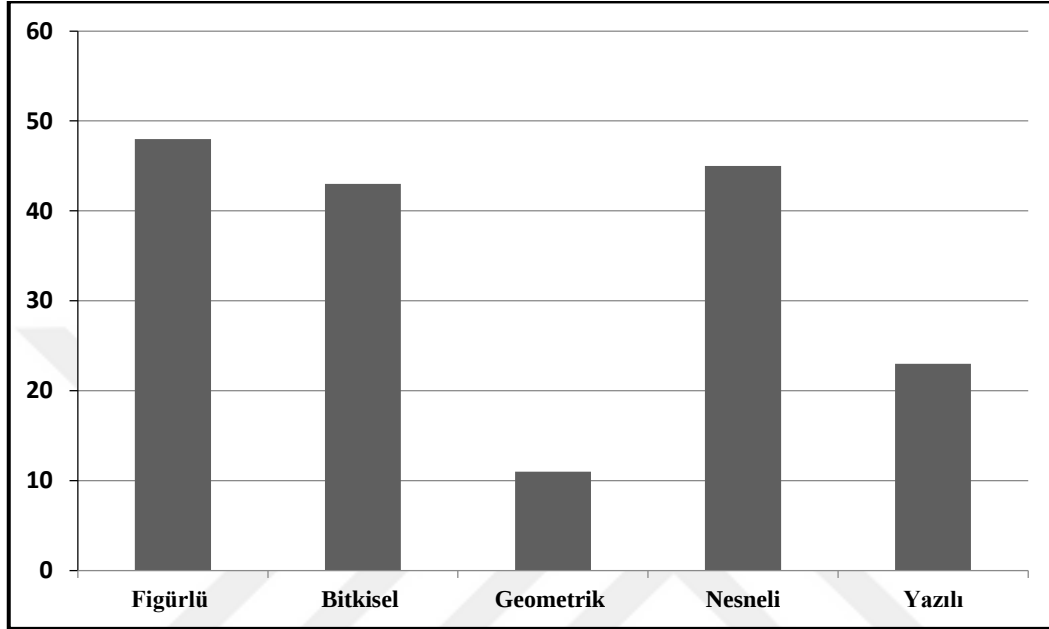
Ankara şehrinde;

- Şahmeran figürlü camaltı resimlerde kırmızı, yeşilin tonları, turuncu, turkuaz, pembe, siyah, mavi, beyaz, sarı, krem,
- Yazılı camaltı resimlerinde yeşil ve mavi tonları, siyah, sarı, bej, kahverengi, kırmızı, pembe, beyaz,
- Tavus kuş figürlü camaltı resimlerde siyah, beyaz, yeşilin tonları, sarı, gri, bej, kırmızı, mavi, kahverengi,
- Gemi figürlü camaltı resimlerde kırmızı-mavi-sarı-yeşil tonları, turuncu, pembe, beyaz, siyah,
- İnsan figürlü camaltı resimlerde siyah, altın yıldız, mavi, pembe, kırmızı, yeşil, turuncu, sarı, kahverengi, mor, beyaz kullanılmıştır.

Ankara şehrindeki resimlerde görülen renk özellikleri Mardin şehri örnekleri ile benzerlik göstermektedir. Renklerin tür, değer, doygunluklarına göre zengin bir yelpazede olduğu sıcaklık ve soğukluk derecelerine göre renklerin zıtlık ve vurgu ilkesi ile bağlantılı olarak bir arada kullanıldığı görülmekte olup, Mardin şehrinde farklı olarak renk geçişleri, tonlamalar, lekelemeler ve gölgelendirmeler ile renkler arasında hiyerarşi oluşturulduğu gözlenmiştir.

İncelenen örneklerin genelinde en çok kullanılan renklerin siyah ve beyaz olduğu belirlenmiştir. Siyah renk çoğunlukla konturlarda kullanılırken, beyaz renk daha çok fon olarak kullanılmıştır. Bu renklerden sonra en çok kullanılan renkler

kırmızı, yeşil, sarı, altın sarısı, turuncu, kahverengi, mavi, pembe, mor, bordo ve gümüş rengidir. Özellikle bazı örneklerde kullanılan yeşil, kırmızı, mavi, sarı gibi renklerde yoğun renk tonlamalarının yapılması tasarımlarda çağdaş bir anlayışın etkisini göstermektedir (Bkz: Şekil.4).

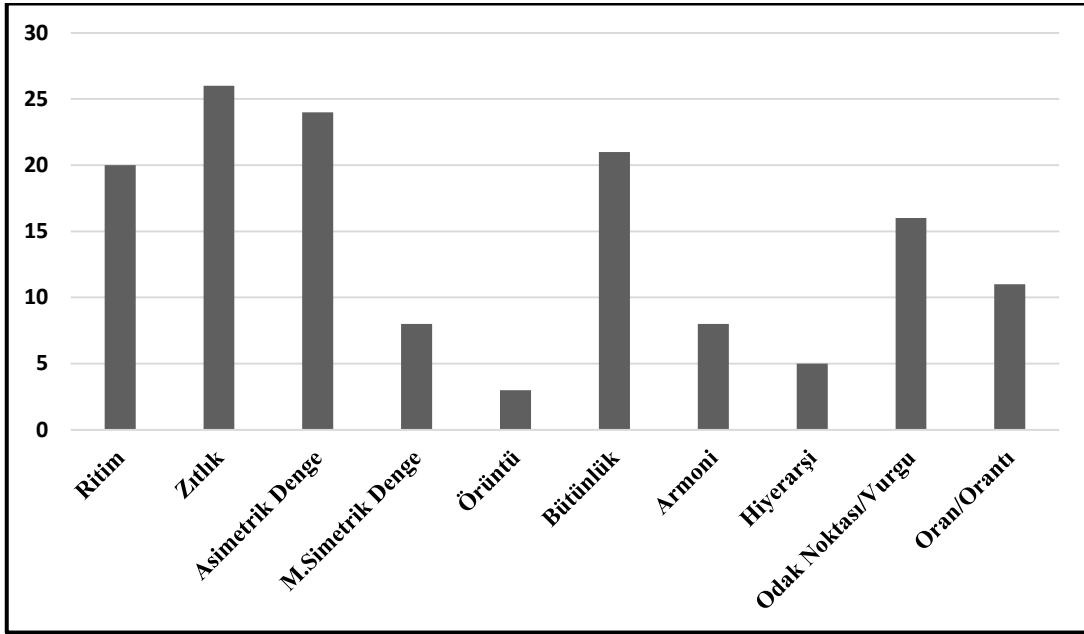

Şekil 5: Camaltı Resimleri Seçilen Konulara göre Dağılımı.

Örneklerde; araştırma kapsamında belirlenen çerçevede en fazla figürlü öğelerin seçilen konuda ana motif unsuru olarak kullanıldığı görülmektedir. Figürlere yardımcı ve destekleyici olarak en çok nesneli motifler ardından bitkisel, yazılı ve geometrik düzenlemelerin yer aldığı tespit edilmiştir. Ressamlar tarafından hazırlanan örneklerde çoğunlukla kültürel özellikleri içeren tasvirler ve motifler geleneksel üslubun yanında çağdaş üsluplar ile birlikte sentezlenerek farklı armonilerle sunulduğu görülmüştür. Araştırmada 48 adet figürlü öge, 11 adet geometrik düzenleme, 45 adet nesneli motif ve 23 adet yazılı düzenlemelerden oluşan camaltı resimleri incelenmiştir (Bkz: Şekil.5).

Mardinli camaltı resim sanatçıları geleneksel inançlarını yaşam biçimleri ile sentezleyerek camaltı resimlerde kült olarak kullanılan simgesel temaları tasarımlarında birebir kullanmayı tercih etmişlerdir. Örnek olarak Şahmeran konulu tasarımlar dikkat çekicidir. Bu tip geleneksel figürler, yardımcı motifler ile Mardin

camaltı resimlerinde rastlanan figüratif repertuarda simgesellik olarak ön plana çıkmıştır. Bunun yanında Konya şehrinde de geleneksel motifler ve kompozisyonların Mardin örnekleri ile benzer özellikler gösterdiği belirlenmiştir. İstanbul ve Ankara örneklerinde ise; geleneksel anlam ve biçim bütünlüğünün yanı sıra sanatçının özgün yorumunun tasarımdaki kült figürleri dönüşüme uğrattığı ve çağdaş yorumlar ile farklı tasarımların geleneksel camaltı resimlerdeki varlığı dikkat çekmektedir.

Şekil 6: Camaltı Resimlerinde Gözlemlenen Tasarım İlkeleri.

Araştırma incelenen camaltı resimler tasarım ilkeleri bütününde *hiyerarşik* koram, *vurgu-odak noktası*, *ritm*, *zıtlık-kontrast*, *denge*, *örüntü*, *bütünlük*, *armoni-uyum*, *oran-orantı* ilkelerine göre analiz edilmiştir. Buna göre örneklerin 50'sinde vurgu, 32'sinde ritim, 26'sında zıtlık, 24'ünde asimetrik denge, 21'inde bütünlük, 12'sinde oran/orantı, 9'unda armoni, 8'inde merkezi simetrik denge, 5'inde hiyerarşi 3'ünde örüntü ilkelerine göre kompozisyonların düzenlendiği gözlenmiştir. Geleneksel özellik taşıyan örneklerde *-naif bir sanat olan halk resmi karakteristik özelliklerinde olduğu gibi-* tasarım ilke ve yöntemlerine bağlı kalınmadan kompozisyonların hazırlandığı bilinmektedir. Çalışma amacı gereğince belirlenen tasarım ilkelerinin tasarımlar üzerindeki detaylı analizi sonucunda her bir örnekte var olduğu tespit edilmiştir. Ressamlar tarafından hazırlanan örneklerde yer alan

geleneksel motif ve figürlerin çağdaş yaklaşımlar ile betimlendiği ve resimlerde çekici bir görsellik ya da duyuşsal etki yaratmak için tasarım unsurlarına dikkat edilerek çalışıldığı belirlenmiştir (Bkz:Şekil.6).

Sonuç olarak; Türk halk resmi içinde kümelenen camaltı resimler gerek tasarım ve süsleme özellikleri gerekse kültürel ve mitolojik imgelemleri bütününde incelendiğinde Türk kültür ve sanatı içinde naif ve karakteristik üslubu ile ilgi çeken bir gruba oluşturmaktadır. Cumhuriyet'in ilanı ile Anadolu'da sıkça uygulanan camaltı resimler günümüzde az sayıda şehirde bulunmakta ve her geçen gün sayısı azalan sanatçıları ile ayakta kalmaya çalışmaktadır.

Türk halk sanatlarının naif örneklerinden biri olan ve camın arka yüzüne sulu boya, yağlı boya, guaş boya gibi boyalarla yapılan camaltı resimlerin kırılğan yapıda olması eski örneklerin günümüze kadar gelmesini engellemiştir. Günümüzde mevcut olan camaltı örnekleri uygulayan icracıların atölye ve dükkanlarında, antikacılar, özel koleksiyonlarda ve sanat atölyelerinde bulunmaktadır. Bu naif örnekler, özgün biçimlendirmeleri ile geleneksellikten kopmadan karakteristik özelliklerini bugüne aktarıp yaşamın zenginlik ve güzelliğini vurgulayarak Türk sanat tarihine estetik bir bakış açısı kazandırmışlardır.

Son yıllarda, geleneksel el sanatı ürünleri turizm endüstrisi ile yoğun etkileşime girmekte ve yerli-yabancı turistlerin alışverişlerinde özel bir yer tutmaktadır. Böylelikle el sanatları turizmin kültürel bakımdan da gelişmesine katkı sunabilecek bir destek olarak görülmektedir. Geleneksel el sanatları ve ürünlerinin gelişen teknoloji ve küresel dünya trendlerinde giderek yok olmaya mahkum görülmesi algısını cam altı resimleri yeni tasarımları ve talepleri ile yok etmeye başlamıştır. Somut bir örnek olan bu yenilikçi yaklaşım, geleneği olan bir el sanatının yeniden yorumlanması ile toplumun sanat ve estetik olgusuna olumlu katma değer sunmaktadır. Dolayısı ile geleneği çağdaş yorumlar ile destekleyerek geleceğe taşımak cam altı resimlerin yok olmasında alternatif ve önemli bir çözüm önerisi olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu kapsamda zengin bir yelpazede kültürel özelliklerin tasarım estetiği ile birlikte sunulduğu camaltı resimlerin ürün çeşitliliğinin artırılması, kullanılan motiflerin yeni kompozisyonlar ve yorumlamalarla düzenlenmesi, geleneksel sanatçıların ressamlar ile işbirliği içinde olması, özellikle sanat eğitimi alanındaki kamu ve özel kuruluşların destek vermesi, ticari platformlarda ürünlerin yer alması önemlidir. Bu kapsamda; Geleneksel Türk el

sanatlarının yok olmaması ve yöresel sanatkârların ticari sürdürülebilirliğine katkıda bulunulması için el sanatı ürününü *yöresel turizm objesi* haline getirmek, araştırma projeleriyle el sanatçısını desteklemek, kent müzelerinde el sanatları atölyeleri kurmak, hedef kitleyi genişletmek, objenin işlevsel değerini, tasarım değerini ve katma değerini artırmak gibi tedbir unsurları ile mikro düzeyden makro düzeye ulaşabilecek önlemler alınması gereklidir.

KAYNAKÇA

- ABİHA ÇAĞLAR, Birsal (2016). **Geleneksel Halk Sanatında Şahmeran Motifleri ve Bu Motiflerin Dili**, Folklor/Edebiyat, C:22, S:88, s. 99 – 116.
- AKSEL, Malik (1960). **Anadolu Halk Resimleri**, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınlar, İstanbul.
- AKSEL, Mâlik (1966). **Halk Resim Sanat, Yazı Resminde Kuşlar**, Türk Folklor Araştırmaları, C. 10, S. 204, Temmuz, s. 4125-4130.
- AKSEL, Mâlik (1966). **Yazı-Resimde Eşyalar**, Türk Folklor Araştırmaları, C. 10, s. 207, Ekim, s. 4210- 4213.
- AKSEL, Mâlik (1967). **Türklerde Dini Resimler**, Yazı-Resim, Çeltüt Matbaacılık Kolektif Şirket, İstanbul.
- AKSEL, Malik (1972). “Camaltı Resimleri”, **Türkiye’imiz**, Sayı: 6, Ankara, s. 33-35.
- AKSEL, Mâlik "Türklerde Dini Sanatlar", **Türkiye’imiz**, S. 21, Apa Ofset Basımevi, İstanbul, Şubat 1977, s. 8-11.
- AKSOY, Neveser (1997). “Dünya’da ve Türkiye’de Camaltı Resimleri”, **Antik ve Dekor**, Sayı: 41, İstanbul, s.136-141.
- AKSOY, Neveser (2005). **Unutulmaya Başlayan Bir Halk Sanatımız Camaltı Resimleri**, İstanbul: Yapı Kredi Kültür Sanat Yayınları.
- AVCI Cahit (1977).“Türk Sanatında Aynalı Yazılar”, **Kültür ve Sanat**, Sayı: 5, İstanbul, s.20-33.
- BARANDIR, Sevdâ (1998). “Camaltında Rengahenk”, **Art Decor**, Sayı: 64-65, s. 204-212.
- BARISTA, H. Örcün (2005). **Türkiye Cumhuriyeti Dönemi Halk Plastik Sanatları**, Ankara, Kültür ve Turizm Bakanlığı.
- BECKER, Udo (2000). **Translated by Lance W. Garmer, The Continuum Encyclopedia of Symbols**, The Continuum International Publishing Group,2000, New York and London, s.198.
- BIRGE John Kingsley (1937). **The Bektashi Order of Dervishes**, London: Luzac & Co.; Hartford, CT: Hartford Seminary Press, s. 139, 237.
- CHRİSTİNA, Pratt (2007). **An Encyclopedia of Shamanism** Volume 2 N-Z By The Rosen Publishing Group Inc. New York.

- CHURCHWARD, Albert (2007). **Signs and Symbols of Primordial Man New York Cosimo Classics Cosquin**, E.(1922). Les Contes Indiens et l'Occident. Paris, s. 84-85; "La Mandragore," s. 34.
- DAYIOĞLU Server (1996). "Divan Edebiyatı Müzesinde Sikke Formundaki Levhalar", **Sanatsal Mozaik**, Sayı: 15, s.35-36.
- DERMAN, Gül (1988). **Resimli Taş Baskısı Halk Hikâyeleri**, Atatürk Kültür Merkezi Yayınları, Ankara.
- ERBEK, Mine (2002). **Çatalhöyük'ten Günümüze Anadolu Motifleri**, T.C. Kültür Bakanlığı Dumat Ofset Ltd. Emek Cilt Evi. Birinci Baskı, Temmuz, Ankara.
- KOÇAN Hüsametdin (1997). "Geleneksel Halk Sanatı Camaltı Resimleri", **Camaltında Yirmibin Fersah** (Sergi Kataloğu), İstanbul, s.7-15.
- KODAMAN DEDE, Mehtap (2018). "**Şahmeran Resimlerindeki Sembollerin Göstergebilimsel Ve Anlambilimsel Çözümlemesi**", Atlas International Refereed Journal On Social Sciences, S.13, s.1354-1376.
- KÖKSAL, Ahmet (1977). "Halk Resimlerinde, Halkın Ortak İnançları, Folklor, Değerleri Anlatımcı, Saf Bir Duyarlılıkla Yansıtılıyor", **Milliyet Sanat Dergisi**, Sayı: 176, s. 9-11.
- NAS, Emine (2016). 'Türk Halk Resminde Eklektik Bir Üslup: Camaltı Resimler', **Milli Folklor**, Sayı:122, s. 95-106.
- OCAK, Aynur (2014). Sanat Penceresi, **Purple-White**, Sayı: 2, Ocak, s.27.
- ÖNDER, Mehmet (1955). "Mevlevi Sikkeleri", **Türk Folklor Araştırmaları**, Sayı: 75, s. 1193-1194.
- ÖZDEMİR, Hasan (1997), "Geleneksel Kültürümüzde Şahmeran", **V. Milletlerarası Türk Halk Kültürü Kongresi Halk Edebiyatı Seksiyon Bildirileri II**, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, s.221-228.
- SAUNDERS, Nicholas J. (1998) **Icons of Power: Feline Symbolism in the Americas Routledge**, USA,Canada, London , New York.
- SCHICK, IRVIN Cemil, (2014) **Deve Kitabı**, (Der. Emine Gürsoy Naskali- Erkan Demir), İstanbul, s. 6-40.
- SÖKMEN, Sultan-BALKANAL, Zeynep (2018). **Anadolu'da Önemli Bir Simgesi Olan Şahmeran'ın Halk İnanışlarındaki Yeri**, Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Yıl: 8, Cilt: 8, Sayı: 15.
- ŞENTÜRK, Şennur (1997). **Cam Altında Yirmi Bin Fersah**, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul.

- ŞİMŞEK, Gizem (2016). İnançların Görselleşmesinin 2000 Sonrası Türk Dizilerinde Kullanımı: Şahmeran Örneği, **Akademik Bakış Dergisi**, Sayı: 58, Kasım - Aralık, s.1-11.
- TANSÜ, Y. Emre – GÜVENÇ Baran (2015). Eski Türk Mitolojisinde Hayvan Motifleri Üzerine Düşünceler, **Türk Dünyası Araştırmaları**, Sayı: 218, Ekim, s.1-16.
- TRESİDDER, Jack (2011). **The Watkins Dictionary of Symbols Watkins Publishing**, London.
- UNUTMAZ, İrfan (1988) “Camaltı Boyama Resimler ve Son Ustası” , **Antika**, Sayı: 33, s. 27-31.
- WERNESSE, Hope B. (2006). **The Continuum Encyclopedia of Animal Symbolism in World Art**, Continuum International Publishing New York-London.
- VERSLUIS, Arthur (1992). **Sacred Earth: The Spiritual Landscape of Native America**, Inner Traditions International Rochester Vermont USA.
- YILDIRAN, Neşe (2001). “Yakın Doğu Sembolizminde Akrep, Yılan: Akrep-Adam ve Şahmeran”, **Folklor/Edebiyat**, Sayı: 27 /3, s.5-22.
- YILDIRIM, Tayfun,(2001). Hüseyinde Kabartmalı Vazosunda Betimlenen Dans Eden Bir Hititli”, **Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi**, S.1, s.1-7.
- YILMAZ, Evren- KÜÇÜKŞAHİN, Ezel (2017). Fikret OTYAM'ın Resimlerinde Halk Sanatının Etkisi: Yerellik Ve Evrensellik Bağlamında Bir Değerlendirme, **Güzel Sanatlar Fakültesi Sanat Dergisi**, Mayıs/Haziran, Cilt:10 Sayı:19

İNTERNET KAYNAKLARI

- www.milliyet.com.tr/2005/12/16/guncel/gu07.
- <http://aregem.kulturturizm.gov.tr/TR-131267/cam-alti-resmi.html>.
- http://www.unutulmussanatlar.com/2012/07/camalt-sanat_47.html.
- <http://www.iamistanbul.tv/haber/cam-alti-resim-sanati-nedir>.
- <http://www.arkofcrafts.com/tr/koleksiyonlar/cam-alti-boyama>.
- <http://lebriz.com/pages/lsd.aspx?lang=TR§ionID=12&articleID=468&bhcp=1>.
- <http://aregem.kulturturizm.gov.tr/TR-131267/cam-alti-resmi.html>.

<http://www.derki.com/inceledik/unutulan-guzellik-camalti-sanati/>.
<http://mehmetozgurerson.com/?p=1480>.
<http://sedadagdelen.com/2018/10/15/sembolizmde-tavus-kusu/>.
<http://mehmetozgurerson.com/?p=1480>.
<https://www.yeniakit.com.tr/haber/burak-nedir-sekli-nasildir-peygamberimizin-mirac-gecesi-bindigi-binek-448234.html>.
<http://www.zohreanaforum.com/resim-ve-videolar/48104-hz-alinin-kendi-cenazesini-tasimasi.html>.
<https://tr.pinterest.com/pin/314618723948095363/>.
<http://www.dinvemitoloji.com/2018/05/muhammedin-mitolojik-ati-burak.html>.

T. C.

SELÇUK ÜNİVERSİTESİ

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

Özgeçmiş

Adı Soyadı:	Asuman ALEMDAR
Doğum Yeri:	Terme/SAMSUN
Doğum Tarihi:	05/05/1989
Medeni Durumu:	Evli
Öğrenim Durumu	
Derece:	Okulun Adı:
İlköğretim:	SAMSUN/Terme Gündoğdu İlkokulu
Ortaöğretim:	SAMSUN/Terme Atatürk İlköğretim Okulu
Lise:	SAMSUN/Terme Kız Meslek Lisesi
Lisans.	KONYA/Selçuk Üniversitesi/ Mesleki Eğitim Fakültesi
Yüksek Lisans.	
Becerileri:	İletişim/Yaratıcılık/Takım Çalışması/Organizasyon/Liderlik/Takım Oyuncusu/Bağımsız Çalışabilme Gücü/Paydaşlar İle Birlikte Proje Yönetimi Becerileri/İnisiyatif ve Sorumluluk Kullanabilme.
İlgi Alanları:	Doğa Gezileri/Sinema/Hayvan Barınaklarında Gönüllü Olarak Çalışma/Sanatsal Etkinliklere Katılma
Halen Yaptığı İş:	-
İş Deneyimi: (Doldurulması isteğe bağlı)	MEB'de Ücretli Öğretmenlik (3 yıl)
Aldığı Ödüller: (Doldurulması isteğe bağlı)	-
Hakkımda bilgi almak için önerebileceğim şahıslar: (Doldurulması isteğe bağlı)	-
Tel:	05530110189
E-mail:	alyaadaalemdar@gmail.com
Adres:	Fenk Mahallesi, Çarşamba Caddesi, Terme/SAMSUN

imza